



สหประชาชาติ  
ประเทศไทย



# กรอบความร่วมมือ ว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕–๒๕๖๙

คำแปลฉบับไม่เป็นทางการ

# กรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน วาระปี พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ บุคคลผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งมีอำนาจในการลงนามในนามหน่วยงานอย่างถูกต้อง ได้ลงนามในเอกสารกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน วาระปี พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการยืนยันถึงเจตจำนงอันแน่วแน่ที่จะบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์และผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ในกรอบความร่วมมือฯ นี้

รัฐบาลไทย



นายรณิ ทงภักดี  
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

ทีมงานสหประชาชาติประจำประเทศไทย



นางกิตา ชับประวา  
ผู้ประสานงานสหประชาชาติ

ทีมงานสหประชาชาติประจำประเทศไทย			ลงนาม
	<b>FAO</b>	<b>Mr. Jongjin Kim</b> Assistant Director General and Regional Representative	
	<b>ILO</b>	<b>Mr. Graeme Buckley</b> Director	
	<b>IOM</b>	<b>Ms. Géraldine Ansart</b> Chief of Mission	
	<b>ITC</b>	<b>Mr. Ashish Shah</b> Director, Division of Country Programmes	
	<b>ITU</b>	<b>Ms. Atsuko Okuda</b> Regional Director	
	<b>OHCHR</b>	<b>Ms. Cynthia Veliko</b> Regional Representative	
	<b>UNAIDS</b>	<b>Ms. Patchara Benjarattanaporn</b> Country Director	
	<b>UNDP</b>	<b>Mr. Renaud Meyer</b> Resident Representative	
	<b>UNDRR</b>	<b>Mr. Marco Toscano-Rivalta</b> Chief of Regional Office	
	<b>UNEP</b>	<b>Ms. Dechen Tsering</b> Regional Director	
	<b>UNESCO</b>	<b>Mr. Shigeru Aoyagi</b> Director and Representative	
	<b>UNFPA</b>	<b>Ms. Asa Torkelsson</b> Country Director	
	<b>UN-Habitat</b>	<b>Mr. Srinivasa Popuri</b> Senior Human Settlements Officer	
	<b>UNHCR</b>	<b>Mr. Giuseppe De Vincentiis</b> Representative	
	<b>UNICEF</b>	<b>Ms. Kyungsun Kim</b> Representative	
	<b>UNIDO</b>	<b>Mr. Stein Hansen</b> Regional Director and Representative	
	<b>UNODC</b>	<b>Mr. Jeremy Douglas</b> Regional Representative	
	<b>UNOPS</b>	<b>Ms. Samina Kadwani</b> Multi Country Office Director	
	<b>UNV</b>	<b>Ms. Shalina Miah</b> Regional Manager	
	<b>UN Women</b>	<b>Ms. Sarah Knibbs</b> Officer-in-Charge, Regional Office and Representative	
	<b>WHO</b>	<b>Mr. Jos Vandelaer</b> Country Representative	

# สารบัญ

## หน้า

- ๔ คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ
- ๕ บทสรุปผู้บริหาร
- ๘ บทที่ ๑: ความก้าวหน้าในการบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของประเทศไทย
  - ๑.๑ บริบทของประเทศ
  - ๑.๒ วิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย
  - ๑.๓ ความคืบหน้าและความท้าทายในการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๑๕ บทที่ ๒: การสนับสนุนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของระบบของสหประชาชาติเพื่อการพัฒนา (UN Development System)
  - ๒.๑ กระบวนการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้กรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน
  - ๒.๒ ความสอดคล้องระหว่างกรอบความร่วมมือฯ กับมิติการพัฒนาของร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓
  - ๒.๓ การบรรลุวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทย
  - ๒.๔ ข้อได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของสหประชาชาติ
  - ๒.๕ ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ ผลลัพธ์ และจุดเน้นภายใต้กรอบความร่วมมือฯ
- ๒๙ บทที่ ๓: แผนการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือฯ
  - ๓.๑ กลไกการกำกับดูแล
  - ๓.๒ ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ระหว่าง UNCT กับกรอบความร่วมมือฯ
  - ๓.๓ คณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์และกลไกการประสานงานหลัก
  - ๓.๔ โครงสร้างของ UNCT
  - ๓.๕ การสร้างภาคีความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์
- ๓๓ บทที่ ๔: การติดตามและประเมินผล
  - ๔.๑ การจัดระบบติดตามผล
- ๓๕ ภาคผนวก
  - ๑ กรอบติดตามผลสัมฤทธิ์
  - ๒ ข้อตกลงทางนิติกรรมของกรอบความร่วมมือฯ
  - ๓ โครงการภายใต้กรอบความร่วมมือฯ และข้อกำหนดเรื่องการจัดการความเสี่ยง
- ๔๔ เชิงอรรถ

## คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

ASEAN	สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
FAO	องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
GCNT	สมาคมเครือข่ายโกลบอลคอมแพ็กแห่งประเทศไทย
GDP	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
GHG	ก๊าซเรือนกระจก
HIV	เชื้อเอชไอวี
IFIs	สถาบันการเงินระหว่างประเทศ
ILO	องค์การแรงงานระหว่างประเทศ
IOM	องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน
ITC	ศูนย์พาณิชย์กรรมระหว่างประเทศ
ITU	สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ
MFA	กระทรวงการต่างประเทศ
NESDC	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
NESDP	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
NSO	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
OHCHR	สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ
SBAA	ข้อตกลงความช่วยเหลือขึ้นพื้นฐานมาตรฐาน
SDGs	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
SMEs	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
STEM	วิทยาศาสตร์ วิศวกรรม เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์
UN	สหประชาชาติ
UN-Habitat	โครงการพัฒนาการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์
UN Women	องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ
UNAIDS	โครงการเอดส์แห่งสหประชาชาติ
UNCT	ทีมงานสหประชาชาติประจำประเทศไทย
UNDP	โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ
UNDRR	สำนักงานเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ
UNEA	สมัชชาสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ
UNEP	โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ
UNESCO	องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
UNFPA	กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ
UNHCR	สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ
UNICEF	กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ
UNIDO	องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ
UNODC	สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ
UNOPS	สำนักงานบริการโครงการแห่งสหประชาชาติ
UNSDCF	กรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน
UNV	โครงการอาสาสมัครสหประชาชาติ
WHO	องค์การอนามัยโลก

## บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน วาระปี พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ (UNSDCF) เป็นกรอบที่แสดงถึงการสนับสนุนของระบบของสหประชาชาติเพื่อการพัฒนาในการสนับสนุนการดำเนินตามพันธกรณีของประเทศไทยให้บรรลุผลสำเร็จตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) รวมถึงการสนับสนุนความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการเป็นประเทศที่มีรายได้สูง มีการพัฒนาที่ครอบคลุม ยั่งยืน มีภูมิคุ้มกัน และมีความก้าวหน้า

ในช่วงไม่กี่ทศวรรษมานี้ ประเทศไทยได้เจริญก้าวหน้าอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจด้วยพื้นฐานทางเศรษฐกิจมหภาคที่เข้มแข็งอันเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ ประเทศไทยใช้เวลาน้อยกว่า ๔๐ ปีในการเปลี่ยนผ่านจากการเป็นประเทศรายได้ต่ำ สู่การเป็นประเทศรายได้ปานกลางระดับสูง โดยมีการเติบโตที่มั่นคงและยั่งยืน และมีอัตราการว่างงานที่ลดลง<sup>๑</sup> ระบบเศรษฐกิจของประเทศซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของภาคการผลิตและบริการที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ได้ทวีความซับซ้อน ทวีความหลากหลาย และทวีการเชื่อมโยงกับในภูมิภาคมากขึ้น การเปิดกว้างทางการค้า การเงิน การโยกย้ายถิ่นฐานของแรงงาน และการลงทุนทั้งในด้านทุนมนุษย์ และทุนทางกายภาพ ได้เอื้ออำนวยต่อการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในอัตราสูง

นอกจากนี้ สวัสดิการสังคมในระยะยาวได้รับการพัฒนาให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ทั้งจำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้ได้รับการศึกษาที่มีจำนวนปีการศึกษาสูงกว่าแต่เดิมมาก และจากสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของประชากรที่ได้รับความคุ้มครองภายใต้การประกันสุขภาพ รวมถึงการขยายความครอบคลุมของระบบประกันสังคมในรูปแบบต่าง ๆ การเข้าถึงน้ำสะอาดและสุขาภิบาลขั้นพื้นฐาน และการเชื่อมต่อทางดิจิทัลที่ครอบคลุมเกือบถ้วนหน้า ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมในวงกว้างเป็นปัจจัยส่งเสริมให้ประเทศไทยมีความก้าวหน้าสู่การบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และสู่การบรรลุหลักการสำคัญแห่งการ “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”

เช่นเดียวกับในหลายประเทศ สถานการณ์โรคระบาดโควิด-๑๙ นั้นส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม และเผยให้เห็นถึงความไม่สมดุล ความเหลื่อมล้ำ ความเปราะบาง และความเสี่ยงที่มีอยู่ก่อนแล้วให้ชัดเจนมากขึ้น<sup>๒</sup> รายงานของสหประชาชาติว่าด้วยผลกระทบของสถานการณ์โควิด-๑๙<sup>๓</sup> ซึ่งออกมาเมื่อไม่นานมานี้ แสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ชัดเจนของโรคระบาดต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจ เศรษฐกิจมหภาค และทางสังคมที่มีต่อกลุ่มเปราะบาง ด้วยเหตุนี้ กรอบความร่วมมือฯ จึงได้ผนวกผลการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากโควิด-๑๙ แบบรอบด้านไว้เป็นส่วนหนึ่งในยุทธศาสตร์ รวมถึงจุดเน้นของกรอบความร่วมมือฯ ด้วย

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่การเริ่มประกาศใช้วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ แม้ว่าต้องเผชิญกับอุปสรรคจากโควิด-๑๙ ดังที่เห็นได้ว่าวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และยุทธศาสตร์การพัฒนาต่าง ๆ ของประเทศไทยนั้นมีความสอดคล้องกันอย่างมาก รัฐบาลไทยได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อเป็นผู้นำกำหนดทิศทางการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้กรอบนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่าง ๆ ของประเทศ

ประเทศไทยได้บูรณาการเป้าหมายทั้ง ๑๗ ประการไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์ของประเทศไทย ในการมุ่งสู่ “การเป็นประเทศไทยที่พัฒนาแล้ว และมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” กรอบงานตามร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ยังมุ่งเน้นการดำเนินงานในสี่มิติการพัฒนาที่สำคัญได้แก่ ๑) มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย ๒) มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ๓) มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ๔) มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศไทย

ในขณะเดียวกัน รัฐบาลไทยตระหนักว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไปนั้นไม่เพียงพอและจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างอย่างพลิกโฉม เพื่อพัฒนาสู่การเป็นเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่ยั่งยืน บนพื้นฐานของการพัฒนาเชิงองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม<sup>๔</sup> ในช่วงไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเกิดขึ้นควบคู่กับความเสื่อมโทรมทางสิ่งแวดล้อม การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ มลพิษทางอากาศขั้นรุนแรง และการปนเปื้อนในดินและแหล่งน้ำ ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจึงมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนวิถีการพัฒนาและนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

ในกระบวนการจัดทำกรอบความร่วมมือ สหประชาชาติ กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ร่วมกันนำเข้าสู่กระบวนการปรึกษาหารือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างกว้างขวาง โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลากหลายฝ่ายมีโอกาสในการร่วมอภิปรายต่อยุทธศาสตร์ ผลลัพธ์ และจุดเน้นต่าง ๆ ของกรอบความร่วมมือ โดยเน้นเป็นพิเศษเกี่ยวกับบทบาทที่สหประชาชาติสามารถสร้างคุณูปการและสร้างคุณประโยชน์ในการสนับสนุนรัฐบาลไทยให้บรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

ผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ทั้งสามประการของกรอบความร่วมมือ ที่ได้จากการหารือต่าง ๆ นี้ อิงอยู่บนฐานหลักการทั้งห้าของสหประชาชาติ คือ หลักการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง หลักสิทธิมนุษยชน หลักความเสมอภาคทางเพศ หลักความยั่งยืน และหลักภูมิคุ้มกันต่อวิกฤต ผลลัพธ์ทั้งสามในกรอบความร่วมมือ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และส่งเสริมการบรรลุผลของหมุดหมาย ๑๒ ข้อจาก ๑๓ ข้อของรัฐบาลไทยที่กำหนดไว้ในร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓<sup>๖</sup> (ร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓) ผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ทั้งสามประการนั้นประกอบด้วยจุดเน้น ๖ ข้อ ซึ่งหน่วยงานของสหประชาชาติจะร่วมมือกับรัฐบาลไทย และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ในการสนับสนุนให้ประเทศไทยบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดเพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะในส่วนที่สหประชาชาติอยู่ในสถานะที่จะใช้ประโยชน์จากข้อได้เปรียบที่สหประชาชาติมีอยู่ ผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ทั้งสามมีดังนี้

### ผลลัพธ์ที่หนึ่ง:

การพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจที่ครอบคลุมบนฐานของการเร่งรัดการพัฒนาศีเขียว มีภูมิคุ้มกันต่อวิกฤตสูง ปลดปล่อยคาร์บอนต่ำ และมีความยั่งยืน

- จุดเน้นของสหประชาชาติ คือ**
- ๑) สนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและยั่งยืนบนฐานโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียวของประเทศไทย
  - ๒) เสริมสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ และขยายขีดความสามารถในการปรับตัวและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวเร็วจากภัยพิบัติ

### ผลลัพธ์ที่สอง:

การพัฒนาทุนมนุษย์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาทางสังคมที่ครอบคลุมได้รับการยกระดับ ผ่านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบัน ภาควิชาความร่วมมือ และการเสริมพลังประชาชน

- จุดเน้นของสหประชาชาติ คือ**
- ๑) ปรับปรุงการเข้าถึง การตอบสนอง และคุณภาพของบริการสาธารณะเพื่อให้เป็นปัจจัยเอื้อต่อการพลิกโฉมประเทศไทย
  - ๒) เสริมสร้างพลังของประชาชนด้วยความรู้และโครงสร้างด้านดิจิทัลและนวัตกรรมด้านดิจิทัล เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพลิกโฉมเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย

### ผลลัพธ์ที่สาม:

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง สามารถมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบ

- จุดเน้นของสหประชาชาติ คือ**
- ๑) สร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุน อยู่บนพื้นฐานของสิทธิ และเปิดกว้างครอบคลุม เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสที่เท่าเทียม และลดความยากจน
  - ๒) ส่งเสริมธรรมาภิบาล นิติธรรม และสัญญาประชาคม เพื่อเร่งรัดการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผลลัพธ์ข้อที่หนึ่งจะช่วยส่งเสริมให้บรรลุผลในมิติการพัฒนา ๒ ข้อของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ที่เกี่ยวข้องกับ “ภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย” และ “ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ผลลัพธ์ข้อที่สองจะช่วยส่งเสริมให้บรรลุผลในมิติการพัฒนาของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ที่เกี่ยวกับ “ปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศไทย” และผลลัพธ์ข้อที่สามจะช่วยส่งเสริมให้บรรลุผลในมิติการพัฒนาของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ด้าน “โอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม”

กล่าวโดยสรุป การที่ประเทศไทยจะมุ่งสู่การเป็นสังคมมูลค่าสูงที่มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ มีความเติบโตที่ครอบคลุมและยั่งยืนอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายอย่างพลิกโฉม ควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในวิธีการดำเนินการตามนโยบาย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเพิ่มการลงทุนขนาดใหญ่ทั้งโดยภาครัฐและภาคเอกชนทางด้านปัจจัยที่เกื้อหนุนต่ออุตสาหกรรม ๔.๐ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนสู่ระบบดิจิทัล นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ (เช่น ระบบเทคโนโลยีอัตโนมัติ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง ฟิสิกส์ เทคโนโลยีคลาวด์ เป็นต้น) เพื่อเพิ่มผลิตภาพและผลักดันการเปลี่ยนแปลงในภาคส่วนต่าง ๆ ที่ร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้ความสำคัญ โดยต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเพิ่มการลงทุนด้านทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพ ผ่านการศึกษาที่มีความเสมอภาค การพัฒนาทักษะและตลาดแรงงาน การให้บริการสุขภาพถ้วนหน้า และการให้สวัสดิการสังคมที่เพียงพอ

กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ความมุ่งมั่นยิ่งขึ้นกว่าเดิมในการทำงานร่วมมือกับภาคเอกชน รัฐสภา ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมการจัดหาเงินทุนเพื่อการพัฒนา ขั้นตอนดังกล่าวต้องดำเนินการในลักษณะ “รวมพลังทั่วทั้งสังคม” ซึ่งให้ทุกสถาบัน ชุมชน และปัจเจกบุคคลสามารถร่วมมือกันเพื่อขับเคลื่อนปฏิธานของประเทศไทยในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ สหประชาชาติจะร่วมมือกับกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (Thailand International Cooperation Agency - TICA) ของไทยในการขับเคลื่อนโครงการที่มีความโดดเด่นของโครงการความร่วมมือใต้-ใต้ และไตรภาคี โดยใช้ประโยชน์จากอาเซียนและบทบาทของประเทศไทยในฐานะผู้ประสานงานด้านความร่วมมือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนของอาเซียน (ASEAN Coordinator on Sustainable Development Cooperation)

สหประชาชาติจะสนับสนุนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาเพื่อพลิกโฉมสู่ประเทศที่มีเศรษฐกิจมูลค่าสูง การพัฒนาทุนมนุษย์ และการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้ประโยชน์จากเครือข่ายระดับโลกและศักยภาพของสหประชาชาติ ซึ่งเป็นองค์กรแนวหน้าของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และอยู่ในสถานะที่โดดเด่นที่จะให้การสนับสนุนแก่รัฐบาลไทยในการใช้ประโยชน์จากโอกาสการพัฒนาที่เป็นผลมาจากการยึดหลักสิทธิมนุษยชนตามสนธิสัญญาและอนุสัญญาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่ให้ประโยชน์ทั่วถึง ผ่านการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการและประยุกต์ใช้ในนวัตกรรมแก้ปัญหาด้านการพัฒนา (development solutions) ที่สามารถขยายผลได้ สหประชาชาติเป็นองค์กรที่สามารถพึ่งพาได้ในฐานะผู้ให้การสนับสนุนเชิงนโยบายแบบบูรณาการและความช่วยเหลือทางวิชาการเทคนิคด้วยวิทยาการที่ทันสมัยในการฟื้นฟูประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมผลิตภาพและการสร้างความสมดุลจากผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

กรอบความร่วมมือฯ เป็นเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ในการสร้างความรับผิดชอบร่วมกันและส่งเสริมความเป็นเจ้าของในการพัฒนาประเทศไทยจึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการสามฝ่ายเพื่อเป็นกลไกสูงสุดที่ทำหน้าที่กำกับดูแลกรอบความร่วมมือฯ ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องและ UNCT โดยมี กต. สศช. และสำนักงานผู้ประสานงานสหประชาชาติประจำประเทศไทยทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนการดำเนินการตามกรอบความร่วมมือฯ ในระหว่างการดำเนินงานภายใต้แผนงานร่วมระหว่างหน่วยงานสหประชาชาติ (joint work plan) ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น คณะกรรมการสามฝ่ายจะประชุมกันปีละหนึ่งครั้งเพื่อประเมินความก้าวหน้าตามเป้าหมายผลลัพธ์ที่ตั้งไว้ พร้อมให้ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์หรือโอกาสใหม่ ๆ เพื่อเร่งรัดการดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์ จะมีการติดตามผลของกรอบความร่วมมือฯ อย่างสม่ำเสมอ และจะมีการประเมินผลในปีสุดท้าย สำหรับความสัมพันธ์เชิงนิติกรรมระหว่างสหประชาชาติและรัฐบาลไทยจะเป็นไปตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในภาคผนวกเชิงนิติกรรมของกรอบความร่วมมือฯ นี้



## บทที่ ๑

# ความก้าวหน้าในการบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของประเทศไทย

### ๑.๑ บริบทของประเทศ

ตลอดระยะเวลาเกือบสี่ทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ประสบความสำเร็จด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก จากรากฐานทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีความมั่นคงซึ่งเป็นฐานที่แข็งแกร่งต่อความมีเสถียรภาพทางด้านเศรษฐกิจ ประเทศไทยสามารถเปลี่ยนผ่านจากการเป็นประเทศรายได้ต่ำสู่การเป็นประเทศรายได้ปานกลางในระดับสูงด้วยระยะเวลาไม่ถึงหนึ่งชั่วอายุคน จากการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมั่นคงและการลดภาวะความยากจนอย่างต่อเนื่อง<sup>๔</sup> เศรษฐกิจของประเทศมีความซับซ้อนหลากหลาย และมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคมากขึ้น โดยมีภาคการผลิตและบริการเป็นฐานเศรษฐกิจหลักสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ นับตั้งแต่วิกฤตทางการเงินในภูมิภาคเอเชียเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการรักษาเงินทุนสำรองระหว่างประเทศในปริมาณสูง มีอัตราเงินเฟ้อต่ำ มีระบบการธนาคารที่มั่นคง และอัตราแลกเปลี่ยนที่มีเสถียรภาพ เมื่อผนวกเข้ากับระบบเศรษฐกิจแบบเปิดทั้งทางการค้า การเงิน การโยกย้ายถิ่นฐาน และการลงทุนทั้งในทุนมนุษย์และทางกายภาพแล้ว องค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้จึงเป็นปัจจัยสนับสนุนการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศและเพิ่มความมั่งคั่งให้กับประเทศไทยอย่างมหาศาล สวัสดิการสังคมเองก็มีแนวโน้มเติบโตในระยะยาวที่เป็นรูปธรรมอย่างเด่นชัด ไม่ว่าจะเป็นจำนวนปีการศึกษาของเด็กที่เพิ่มขึ้นหลายปี หรือสัดส่วนประชากรที่ได้รับความคุ้มครองจากระบบประกันสุขภาพที่เติบโตมากขึ้น ขณะที่ประกันสังคมรูปแบบอื่น ๆ ก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ประชากรเกือบทุกคนสามารถเข้าถึงน้ำสะอาดและสุขาภิบาลขั้นพื้นฐาน รวมถึงการเข้าถึงการเชื่อมต่อทางดิจิทัลได้ ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมในวงกว้างเป็นรากฐานที่แข็งแกร่งในการขับเคลื่อนการบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และบรรลุเป้าหมายตามหลักการสำคัญแห่งการ “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” สำหรับประเทศไทย

**โควิด-๑๙** ส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และทำให้ความไม่สมดุล ความเหลื่อมล้ำ ความเปราะบาง และความเสี่ยงต่าง ๆ ทั่วความรุนแรงขึ้น<sup>๕</sup> ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับเป็นหนึ่งในประเทศสิบอันดับแรกของโลกที่มีความพร้อมทางสาธารณสุขในการรับมือกับโรคระบาดสูงสุด โดยเป็นอันดับหนึ่งในบรรดากลุ่มประเทศรายได้ปานกลางระดับสูง<sup>๖</sup> ระบบสาธารณสุขที่เข้มแข็งของประเทศไทยประกอบด้วยเครือข่ายสถานพยาบาลที่กว้างขวาง สถาบันทางการแพทย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และคณะอาสาสมัครสาธารณสุขจำนวนมากที่ได้อุทิศตนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งล้วนมีส่วนหนุนเสริมให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในช่วง ๑๕ เดือนแรกนับแต่เกิดโรคระบาด การแพร่ระบาดระลอกใหม่ของโควิด-๑๙ ในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ จากเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ที่สามารถแพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็ว ได้สร้างแรงกดดันอย่างมากแก่ภาคสาธารณสุข แผนการจัดสรรวัคซีนของรัฐบาลไทยมุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตวัคซีนภายในประเทศและการจัดวัคซีนให้กับประชาชนร้อยละ ๗๐ ของประเทศภายในสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ ขณะเดียวกัน รายงานของสหประชาชาติ<sup>๗</sup> ที่จัดทำเพื่อศึกษาผลกระทบของโควิด-๑๙ แสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ชัดเจนระหว่างโรคระบาดกับผลกระทบแบบจับปล้นต่อเศรษฐกิจทั่วไป เศรษฐกิจมหภาคและสังคม ซึ่งส่งผลให้กลุ่มเปราะบางต้องตกอยู่ในภาวะยากจนและสร้างปัญหาสังคม ผลทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทำให้การบริโภคมวลรวม การลงทุน และการค้าลดลงและส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ทำให้เศรษฐกิจของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ หดตัวลงถึงร้อยละ ๖ และมีผู้ว่างงานสูงถึง ๘.๔ ล้านราย และมีเกษตรกรถึง ๖ ล้านรายที่ต้องเผชิญความเสี่ยงจากภัยแล้ง<sup>๘</sup> ความเป็นไปได้ที่วิกฤตสาธารณสุขที่ยังคงเกิดต่อเนื่องจะส่งผลเชิงลบที่รุนแรงต่อสวัสดิการของครัวเรือน โดยคาดการณ์ว่าขนาดของชนชั้นกลางของประเทศไทยจะมีการหดตัวลง<sup>๙</sup> จำนวนผู้ที่ขาดความมั่นคงทางการเงินจะเพิ่มขึ้นสองเท่า<sup>๑๐</sup> และภาวะยากจนในหมู่คนทำงานเพิ่มสูงขึ้น<sup>๑๑</sup> กำลังแรงงานของประเทศไทยเกือบครึ่งหนึ่งมีความเสี่ยงสูงที่ต้องเผชิญกับผลกระทบนี้<sup>๑๒</sup> ประชากรจำนวนมากไม่ได้รับความคุ้มครองทางสังคม ซึ่งจะส่งผลให้ระดับหนี้ในครัวเรือนที่สูงอยู่แล้วสูงขึ้นอีก กลุ่มที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงที่สุดคือผู้ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาและแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน





## ๑.๓ ความคืบหน้าและความท้าทายในการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

### ๑.๓.๑ ลักษณะความเชื่อมโยงระหว่างกันของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นไม่สามารถแบ่งแยกได้ มีความเชื่อมโยงและเกื้อหนุนกัน และอยู่บนพื้นฐานของกรอบสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในประเทศไทย การลงทุนใน “ประชาชน” (People, เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑-๕ และ ๑๐) และการลงทุนใน “สิ่งแวดล้อม” (Planet, เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๗ และ ๑๑-๑๕) จะเป็นการเร่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการพลิกโฉมประเทศอย่างครอบคลุมตามหลักการที่เป็นหัวใจสำคัญ คือ “การไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ควบคู่ไปกับการปรับวิธีการพัฒนาให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ดังนั้น การให้ความสำคัญกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อมเป็นลำดับต้น จึงเปรียบเสมือนการสร้างเครื่องยนต์และตัวขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายด้าน “เศรษฐกิจ” และ “ผลผลิตภาพ” (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๖-๙) เพื่ออำนวยความสะดวกการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกโฉมเป็นไปอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๖ และ ๑๗ เป็นการสร้างเสถียรภาพและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้กระบวนการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันความยั่งยืน และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ มีการประเมิน<sup>๒๐</sup> ไว้ว่าการที่ประเทศไทยจะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้นั้นจำเป็นต้องมีการลงทุนเพิ่มเติมทั้งหมดถึง ๔.๙ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ<sup>๒๑</sup> โดยกระจายเป็นการลงทุนรายปีตลอดช่วงระยะ ๑๐ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึง ๒๕๗๓

จากการประเมินความคืบหน้าของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนพบว่าประเทศไทยมีความเป็นไปได้ที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายบางข้อได้ภายใน พ.ศ. ๒๕๗๓ ขณะที่หลายเป้าหมายที่จำเป็นต้องให้ความใส่ใจเป็นพิเศษในการเร่งรัด ในภาพรวมประเทศไทยมีความก้าวหน้าในการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน แต่ยังคงจำเป็นต้องเร่งดำเนินการเพิ่มเติมในประเด็นที่มีความสำคัญระดับชาติ ได้แก่ การพัฒนาทุนมนุษย์ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๒ ๓ ๔ ๕ และ ๘) การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๓) ความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อม (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๔ และ ๑๕) และที่สำคัญอย่างยิ่งคือการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ และ ๑๐) และภาวะทุพโภชนาการ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๒) ผ่านคำมั่นสัญญาของรัฐที่จะดูแลประชาชนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการ “ถูกทิ้งไว้ข้างหลัง”

ภาพที่ ๑ แสดงถึงความคืบหน้าของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแต่ละข้อจากการประเมินโดยรัฐบาลไทยและสหประชาชาติ ซึ่งอ้างอิงจากฐานข้อมูลของไทย การประเมินของรัฐบาลไทยอิงข้อมูลตามเป้าหมายย่อย (target) และตัวชี้วัดของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีการใช้การประเมินเชิงคุณภาพในกรณีที่ไม่มีตัวชี้วัดเชิงปริมาณที่กำหนด การประเมินของสหประชาชาติเป็นการประเมินโดยอ้างอิงตามตัวชี้วัดที่กำหนดทั้งหมด แม้ว่าผลการประเมินพบว่ามีความสอดคล้องกันในภาพรวม แต่ข้อมูลที่นำมาใช้อ้างอิงจำกัดเพียงครึ่งหนึ่งของตัวชี้วัดทั้งหมด<sup>๒๒</sup> ซึ่งหมายความว่ารัฐบาลไทยและสหประชาชาติจะต้องดำเนินงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาช่องว่างทางข้อมูลที่เหลือ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๗) อันจะช่วยเสริมความแข็งแกร่งให้แก่ระบบนิเวศข้อมูล เพื่อยกระดับการจัดทำนโยบายที่อิงหลักฐานเชิงประจักษ์ การออกแบบโครงการ และส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการติดตามและประเมินผลที่ดีขึ้น

### ๑.๓.๒ การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเทศไทยตระหนักดีว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไปท่ามกลางโลกที่เปลี่ยนแปลงด้วยเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดนั้นไม่เพียงพอ ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างเพื่อก้าวสู่ประเทศที่มีเศรษฐกิจมูลค่าสูงและยั่งยืน ด้วยการพัฒนานบนพื้นฐานองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่ก้าวหน้า<sup>๒๓</sup> ในช่วงไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเห็นได้ชัด อาทิ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและการเกิดมลพิษทางอากาศ รวมถึงการปนเปื้อนของสารพิษในดินและน้ำ ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงผลกระทบจากโควิด-๑๙ และการเปลี่ยนผ่านจากโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่สมดุลในอดีต จึงเป็นเวลาที่เหมาะสมที่ประเทศไทยจะเปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาและนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยการที่จะสามารถเปลี่ยนผ่านอย่างก้าวกระโดดได้นั้นจำเป็นต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ วิสัยทัศน์ ความมุ่งมั่น ขนาดและจังหวะก้าวของการดำเนินงานที่เหมาะสม

อย่างไรก็ดี การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมนั้นเป็นความท้าทายที่สำคัญ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอันดับ ๒๒ ของโลก<sup>๒๔</sup> โดยประเทศไทยเป็นหนึ่งในเศรษฐกิจที่มีการใช้พลังงานสูงและเติบโตเร็วที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยภาคพลังงาน ภาคอุตสาหกรรม ภาคการคมนาคมขนส่ง

และภาคเกษตรกรรมล้วนมีส่วนสำคัญในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ส่งผลให้บางพื้นที่ของประเทศและประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวต้องเผชิญกับปัญหาหมอกควันในระดับอันตราย รวมถึงควันพิษที่มีต้นกำเนิดจากภายนอกและภายในประเทศเอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓) การเติบโตทางเศรษฐกิจ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๘) และความหลากหลายทางชีวภาพ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๔ และ ๑๕)<sup>๒๕/๒๖</sup> ด้วยเหตุนี้กิจกรรมของมนุษย์จึงเป็นส่วนสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๗ ๘ ๙ และ ๑๓) และยิ่งทำให้ระดับความเสี่ยงที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสภาพภูมิอากาศสุดขั้วและผลกระทบของสภาวะอากาศแปรปรวนยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑-๓)

**ความหลากหลายทางชีวภาพที่อุดมสมบูรณ์ในประเทศไทยต้องเผชิญกับภัยคุกคามเฉพาะหน้าจากการที่สิ่งมีชีวิตเกือบ ๔๖๐ สายพันธุ์กำลังตกอยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์ ป่าไม้** (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๕) และระบบนิเวศทางทะเล (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๔) มีสภาพเสื่อมโทรมลงอย่างมากและต้องเผชิญกับภัยคุกคามอย่างต่อเนื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพที่ทรงคุณค่าของประเทศทำให้ประเทศไทยเป็นเป้าหมายและเป็นต้นทาง ทางผ่าน และปลายทางของการค้าสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่าหลายประเภท นำมาซึ่งการสูญเสียแหล่งที่อยู่ การลักลอบจับและค้าสัตว์ป่า และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสัตว์ป่า ซึ่งส่งผลกระทบต่อการคงอยู่ของสายพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ท้องถิ่น ประเทศไทยมีปริมาณขยะทะเลมากเป็นลำดับที่สิบของโลก อันเป็นปัญหาข้ามพรมแดนและก่อให้เกิดความเสียหายหลายประการ<sup>๒๗</sup> ชีวิตบนบก ชีวิตใต้ท้องทะเล และมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศไทยล้วนแต่ต้องได้รับการปกป้องและจำเป็นต้องได้รับการสร้างสมดุลในความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมมนุษย์กับธรรมชาติในระดับฐานรากมากที่สุด ที่สำคัญ เงินทุนที่จำเป็นสำหรับการแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าวประมาณการเป็นมูลค่าเกือบ ๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ<sup>๒๘</sup> ซึ่งยังไม่รวมถึงความจำเป็นในการเพิ่มขีดความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังนั้นประเทศไทยจึงอยู่ในจุดหัวเลี้ยวหัวต่อในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเศรษฐกิจของตนให้สอดคล้องกับการเป็นเศรษฐกิจสีเขียว เช่น การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่จะสะท้อนถึงความพร้อมของประเทศในการเป็นผู้นำของโลกในการเชื่อมโยงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเข้ากับความเติบโตทางเศรษฐกิจ



### ๑.๓.๓ การพัฒนาทุนมนุษย์และการพลิกโฉมทางเศรษฐกิจ

ทุนมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทย รวมถึงการแก้ปัญหาผลิตภาพตกต่ำ และกับดักประเทศรายได้ปานกลางไปพร้อมกัน โดยจะทำให้ประเทศไทยก้าวเดินบนวิถีการพัฒนาที่มุ่งสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้วที่มีรากฐานอยู่บนความเจริญก้าวหน้าในการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ รายงานภาคเกษตรกรรมมีสัดส่วนกว่าร้อยละ ๓๐ ของแรงงานทั้งหมด และสร้างมูลค่าเพิ่มคิดเป็นร้อยละ ๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ทำให้ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ ๑๒ ของผู้ส่งออกอาหารทั่วโลก (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๒ และ ๘)<sup>๒๙</sup> ซึ่งการไม่มีการปฏิรูปในภาคเกษตรกรรมจะทำให้ผลิตภาพของประเทศถดถอยและจะกันไม่ให้ไทยบรรลุการพลิกโฉมทางเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งไปกว่านั้น ระดับผลิตภาพที่ต่ำ ผนวกกับภาคแรงงานไร้ฝีมือนอกระบบขนาดใหญ่ และความไม่เพียงพอในการลงทุนในทุนมนุษย์ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๔ และ ๘) และนวัตกรรมและเทคโนโลยี (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๙) ทำให้ประเทศไทยยังติดอยู่ในกับดักรายได้ปานกลาง นอกจากนี้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประเทศไทยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมากเป็นอันดับที่ ๑๕ ของโลก<sup>๓๐/๓๑</sup> แต่ได้สูญเสียตำแหน่งดังกล่าวไปในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ยิ่งกว่านั้นภาคเกษตรกรรมของประเทศไทยยังจำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานมากขึ้นเนื่องจากมีจำนวนคนไทยที่ต้องการทำงานในภาคเกษตรกรรมลดลง สภาพการทำงานของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานในภาคเกษตรกรรมสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างที่สำคัญในการคุ้มครองสิทธิแรงงานขั้นพื้นฐาน<sup>๓๒</sup> (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓ ๕ ๘ ๑๐) การจัดสภาพแวดล้อมการทำงานที่มั่นคงและปลอดภัยให้กับแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้แรงงานเหล่านี้สามารถสร้างคุณภาพการต่อสังคมและเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๘)

**นโยบายประเทศไทย ๔.๐ ของรัฐบาลไทย<sup>๓๓</sup> เป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม** การเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัล เทคโนโลยีอัตโนมัติ และการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคอุตสาหกรรม ๔.๐ อันประกอบด้วยอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง ปัญญาประดิษฐ์ และการวิเคราะห์ข้อมูลมหัต (big data) ล้วนถูกนำมาใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจของประเทศและทำให้ประเทศไทยสามารถเดินหน้าไปสู่การพัฒนาขั้นสูงได้ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓ ๘ ๙ และ ๑๑)<sup>๓๔</sup> อย่างไรก็ตาม หัวใจของความท้าทายที่ประเทศไทยต้องเผชิญ ได้แก่ ระบบการศึกษาของประเทศไทย (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๔) ที่ไม่สามารถเตรียมความพร้อมผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานที่เป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของอุตสาหกรรม ๔.๐ ไม่เพียงเท่านั้น ประเทศไทยยังเผชิญกับการขาดแคลนผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามที่บริษัทในภาคการผลิตได้รายงานว่าการขาดแคลนแรงงานมีฝีมือเป็นอีกหนึ่งอุปสรรคสำคัญของการเติบโต (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๘)<sup>๓๕</sup>

แม้ว่าประเทศไทยจะเคยก้าวหน้าอย่างมากจากการพัฒนาทุนมนุษย์ แต่ปัจจุบันประเทศไทยจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และแก้ไขปัญหาการลงทุนในทุนมนุษย์ที่ไม่เพียงพอเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค ซึ่งกำลังจะกลายเป็นอุปสรรคในการพลิกโฉมทางเศรษฐกิจ และการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ในอดีตประเทศไทยมีความก้าวหน้าอย่างมากในด้านการจัดความยากจน (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑) การสาธารณสุข (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓) การศึกษา (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๔) และการให้ความช่วยเหลือทางสังคม (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๐) ประเทศไทยมีการให้บริการสุขภาพอย่างถ้วนหน้า ซึ่งรวมถึงการให้บริการด้านสุขภาพและการป้องกันโรค การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพตลอดช่วงชีวิต ส่งผลให้การศึกษารวมถึงระดับที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นต้นมา และในปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีการคุ้มครองทางสังคมที่มั่นคงและอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตาม โควิด-๑๙ ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อภาคการศึกษาจากการปิดโรงเรียน ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และยังไม่สามารถทราบถึงผลกระทบในระยะยาวได้ในปัจจุบัน การให้บริการทางสังคมที่จำเป็นอย่างครอบคลุมและทั่วถึง และรวมถึงการมีหลักฐานเชิงประจักษ์ในการเข้าถึงกลุ่มเปราะบาง จะทำให้ประชาชนกลุ่มเสี่ยงสามารถมีส่วนร่วมสร้างคุณภาพชีวิต และได้ประโยชน์จากการเติบโตและความมั่งคั่งของประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การลงทุนด้านทุนมนุษย์เหล่านี้ยังมีความท้าทาย เนื่องจากรายรับของรัฐบาลไทยมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๒๑.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเท่านั้น (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๗)<sup>๓๖</sup> ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในภูมิภาค (ร้อยละ ๔๐.๗) และค่าเฉลี่ยสำหรับประเทศกลุ่มรายได้เดียวกัน (ร้อยละ ๓๐.๖)<sup>๓๗</sup> นอกจากนี้ ประเทศไทยมีการลงทุนในทุนมนุษย์ (ภาคการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการสังคม) คิดเป็นร้อยละ ๖.๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ<sup>๓๘</sup> ซึ่งอยู่ในสัดส่วนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในระดับภูมิภาคที่ร้อยละ ๑๐.๗<sup>๓๙</sup> เป็นอย่างมาก

**ธรรมาภิบาลที่ดี และสิทธิมนุษยชนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๖)** การเลือกตั้งทั่วไปในระดับประเทศ และการเลือกตั้งท้องถิ่นในระดับจังหวัดเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ บ่งชี้ถึงทิศทางการพัฒนาทางประชาธิปไตยของประเทศไทย สำหรับการพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานและการบริหารจัดการประเทศอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผลการดำเนินงานของประเทศไทยยังมีทั้งด้านบวกและลบซึ่งรัฐบาลไทยได้ตระหนักและกำลังดำเนินการปรับปรุงแก้ไข<sup>๔๐</sup> นอกจากนี้ รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการป้องกันการทุจริต ดังเช่นที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และร่างแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๓ อย่างไรก็ดี ด้วยระบบการบริหารประเทศที่ซับซ้อน และมีหลายลำดับชั้นของประเทศไทย การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และการเปลี่ยนการทำงานเป็นระบบดิจิทัลให้กว้างขวางขึ้นจะช่วยสร้างความแข็งแกร่งและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อหนุนต่อการเร่งการบรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างเป็นรูปธรรม

**ประเทศไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว** อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงอย่างต่อเนื่องเป็นผลให้เกิดสัดส่วนการพึ่งพาในระดับสูง ด้วยสัดส่วนประชากรวัยทำงานหดตัวอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับสัดส่วนของประชากรสูงอายุ<sup>๔๑</sup> ประเทศไทยจำเป็นต้องหาวิธีในการเพิ่มผลิตภาพ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๘) การลงทุนในการพัฒนาทักษะ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๔) และการสร้างความแข็งแกร่งให้กับบริการสาธารณสุข (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓) และระบบความคุ้มครองทางสังคม (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑) เช่น ระบบบำนาญ<sup>๔๒</sup> และใช้ประโยชน์จาก “การมีอายุยืนยาวของผู้สูงอายุ (longevity dividend)”<sup>๔๓</sup> ปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีผลต่อความสามารถของประเทศไทยในการเพิ่มผลิตภาพรายรับของรัฐ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๗) และการลงทุนในทุนมนุษย์ที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๙) ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ปัจจัยเหล่านี้ยังบ่งชี้ว่าประเทศไทยยังต้องการแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางประชากรข้างต้นและเพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นในภาคส่วนสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการบริการด้านสุขภาพ โครงสร้างพื้นฐาน เกษตรกรรม และการประมง ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการกำกับดูแลแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานที่ดี มีความปลอดภัย เป็นระเบียบ และเป็นไปตามกฎหมาย (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓ และ ๑๐) และเพื่อให้แรงงานโยกย้ายถิ่นฐานสามารถเข้าถึงงานที่ดีและมีสภาพการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคง (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓ และ ๘)



#### ๑.๓.๕ ความเหลื่อมล้ำและการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

**หัวใจของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ คือ จะต้องแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง** ซึ่งจำเป็นต้องมีการเพิ่มการลงทุนและการประสานงานการให้บริการต่าง ๆ ด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๓ และ ๑๐) ความเหลื่อมล้ำในประเทศไทยเกิดขึ้นจากสาเหตุหลายประการ อาทิ ความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา สาธารณสุขและสุขภาพที่ดี ทักษะการอ่าน<sup>๔๔</sup> พลังงานสะอาด และบริการทางการเงิน ซึ่งสาเหตุเหล่านี้ถูกซ้ำเติมโดยปัจจัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และสถานะทางกฎหมาย รวมถึงการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิง ซึ่งเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย ความท้าทายและอุปสรรคเหล่านี้ทำให้ประชาชนไม่สามารถใช้ศักยภาพของตนได้

อย่างเต็มที่ และยังเป็น การซ้ำเติมปัญหาความเหลื่อมล้ำให้รุนแรงยิ่งขึ้น ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่าโควิด-๑๙ ให้ความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้างที่มีอยู่แล้วเด่นชัดขึ้น การขาดการตอบสนองต่อปัญหาความเหลื่อมล้ำทั้งในเชิงสถาบันและนโยบายที่มีประสิทธิผล ยั่งยืน และต่อเนื่อง ประกอบกับการขาดข้อมูลที่มีการจำแนกรายละเอียดเพื่อใช้ในการกำหนดและติดตามผล โดยหลักฐานเชิงประจักษ์ เป็นหนึ่งในสาเหตุเชิงโครงสร้างที่ก่อให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำ นอกจากนี้การขาดการตอบสนองเชิงนโยบายในการที่มีทรัพยากรไม่เพียงพอและขาดการประสานงานยังเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และส่งผลให้ความยากจนและความเหลื่อมล้ำยังคงดำเนินต่อไป และเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเลื่อนสถานะทางสังคม<sup>๕๕</sup>

**จากหลักฐานเชิงประจักษ์พบว่า ประชากรกลุ่มต่าง ๆ ต้องเผชิญอุปสรรคหลากหลายชนิดและมีความขัดสนหลากหลายรูปแบบไปพร้อมกัน ซึ่งยิ่งทำให้ผลกระทบของความเหลื่อมล้ำทวีความซับซ้อนและรุนแรงขึ้น<sup>๕๖</sup>** ตัวอย่างเช่น คนจนในชนบทมีทั้งผู้พิการ เด็ก และกลุ่มชาติพันธุ์หรือกลุ่มทางภาษาซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องเผชิญกับความท้าทายหลากหลายประการ ในทำนองเดียวกันผู้หญิงและเด็กจากกลุ่มที่มีสถานะเศรษฐกิจและสังคมต่ำกว่า และมาจากครอบครัวแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน ผู้ลี้ภัย หรือครอบครัวผู้ขอลี้ภัยก็ต้องเผชิญกับข้อเสียเปรียบอีกหลายประการ<sup>๕๗</sup> ยิ่งไปกว่านั้น อัตราความยากจนในเด็กมีอัตราสูงเกือบร้อยละ ๑๓<sup>๕๘</sup> โดยเด็กฐานะยากจนจำนวนมากอาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบททางภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีรายได้ต่ำที่สุดและมีพื้นที่พหุมาจากกลุ่มชาติพันธุ์ สิ่งที่น่ากังวลอีกประการหนึ่งคือ ภาวะแคระแกร็นและผอมแห้งในหมู่เด็กเริ่มมีอัตราสูงขึ้น (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓) ประชากรรายได้ต่ำในภูมิภาคที่ยากจน เช่น ผู้ที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูงมักต้องเผชิญกับการถูกเลือกปฏิบัติจากประชากรกลุ่มใหญ่ในประเทศ การค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ และทางแรงงานยังคงเป็นปัญหาร้ายแรงในประเทศไทย (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๕ ๘ และ ๑๖) โดยประเทศไทยได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยมาตรการการแก้ไขกฎหมายเพื่อกำหนดคำนิยามการค้ามนุษย์ให้ชัดเจนมากขึ้น

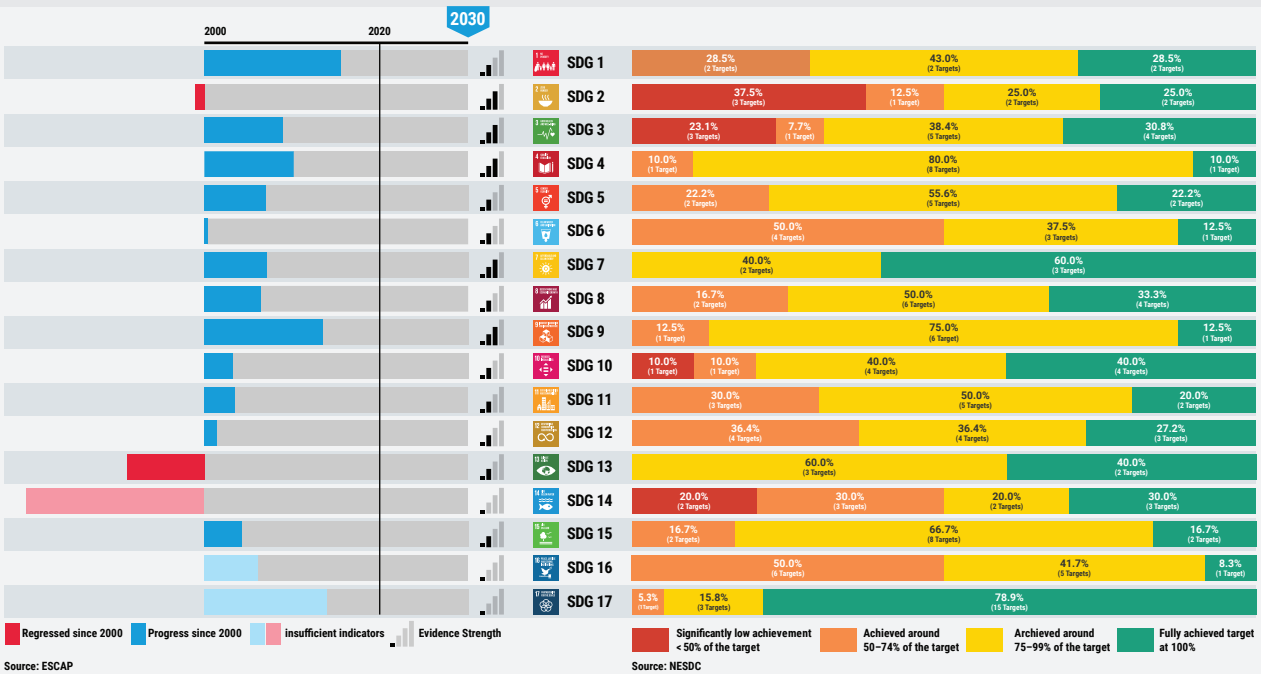
**อัตราความยากจนที่เพิ่มสูงขึ้นในหลายปีที่ผ่านมาและความเหลื่อมล้ำที่มีภาวะเรื้อรังได้เหนี่ยวนำความคับหน้าในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และทำให้ประเทศไทยสูญเสียสถานะการเป็นผู้นำในด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจและการลดภาวะความยากจน (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ และ ๑๐) ที่ผ่านมามีความยากจนขั้นรุนแรงตามเกณฑ์ของธนาคารโลกได้ลดลงจนแทบหมดสิ้นในช่วง พ.ศ. ๒๕๒๙-๒๕๕๘ และในช่วงระยะเวลาเดียวกันนั้น อัตราความยากจนตามเกณฑ์ของประเทศไทยลดลงเหลือร้อยละ ๑๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗<sup>๕๙</sup> ซึ่งหมายความว่าประชากรกว่าหนึ่งในสามได้หลุดพ้นจากภาวะยากจนในช่วงเวลาดังกล่าว<sup>๖๐</sup> อย่างไรก็ตาม อัตราความยากจนได้เพิ่มสูงขึ้นสองเท่าในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ให้ความยากจนในประเทศไทยกลับสู่ระดับเดียวกับเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗<sup>๖๑</sup> อัตราความยากจนที่เพิ่มขึ้นนี้เกิดขึ้นในแทบทุกจังหวัด โดยประชากรที่ยากจนส่วนมากอาศัยอยู่ในภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ และอยู่ในพื้นที่ชนบทมากกว่าพื้นที่ในเมือง ยิ่งไปกว่านั้น อัตราความยากจนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังมีอัตราสูงอยู่ที่ประมาณหนึ่งในสามของประชากรในพื้นที่ ขณะเดียวกันประเทศไทยมีระดับความเหลื่อมล้ำของรายได้ในครัวเรือนมากที่สุดในบรรดากลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศไทยยังมีปัญหาความไม่เท่าเทียมกันทางโอกาสและการเข้าถึงบริการต่าง ๆ เช่น การเข้าถึงการศึกษา พลังงานสะอาด สุขอนามัย และบริการทางการเงิน โดยมีปัจจัยภูมิศาสตร์ และสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นอุปสรรคซ้ำเติม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลให้ผู้คนไม่สามารถพัฒนาศักยภาพของตนและนำศักยภาพมาใช้ได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้สถานการณ์โรคระบาดได้ทวีความรุนแรงของความเหลื่อมล้ำและอุปสรรคต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น และทวีความเปราะบางในหมู่ประชากรบางรุ่น**

**ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีการเชื่อมต่อทางโทรศัพท์มือถือเกือบทั่วทั้งประเทศและเป็นประเทศที่มีการสมัครบริการอินเทอร์เน็ตในครัวเรือนสูงเป็นอันดับสามในภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทยยังคงมีความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลในหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเดินทางสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของทุกภาคส่วนของสังคม (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๙ และ ๑๐) แม้ว่า การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่) จะครอบคลุมถึงร้อยละ ๙๘ ของประชากร แต่ประเทศไทยกลับมีความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและการใช้คอมพิวเตอร์<sup>๖๒</sup> เมื่อจำแนกตามกลุ่มรายได้ ประชากรในเมือง/ชนบท และแต่ละภูมิภาค เช่น เกือบ ๖ ใน ๑๐ ของกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ ๒๕ (bottom quartile) สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ ๒๕ (top quartile) ซึ่งมีสัดส่วนถึง ๘ ใน ๑๐ ของกลุ่มครัวเรือนดังกล่าวที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ เช่นเดียวกัน กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ ๒๕ ในจังหวัดต่าง ๆ มีสัดส่วนการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตสูงกว่ากลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ ๒๕ ถึงสองเท่า นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลในลักษณะคล้ายคลึงกันยังปรากฏให้เห็นในโรงเรียน โดยประชากรในพื้นที่ห่างไกล พื้นที่ในภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ และจังหวัดที่มีรายได้ต่อหัวต่ำมีข้อเสียเปรียบมากกว่า กล่าวโดยสรุป ภาวะยากจนทางเทคโนโลยีซ้ำเติมให้ประชากรซึ่งมีสถานะยากจนและเปราะบางอยู่แล้วต้องอยู่ในภาวะเสียเปรียบและเหลื่อมล้ำมากยิ่งขึ้น การแก้ปัญหาความยากจนดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ความพยายามร่วมกันอย่างมีระบบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยมุ่งไปที่การบรรลุผลสำเร็จตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อปลดปล่อยศักยภาพของประชากรทุกกลุ่มในยุคสมัยแห่งเทคโนโลยีนี้**

การเร่งรัดการดำเนินการให้ประเทศไทยบรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับความก้าวหน้าด้านความเสมอภาคทางเพศ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๕) แม้ว่าผู้หญิงและเด็กหญิงในประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะมีผลการศึกษที่ดีกว่าผู้ชายและเด็กชายและไม่ปรากฏว่าต้องเผชิญกับความเสียเปรียบในการเข้าถึงการเชื่อมต่อทางดิจิทัล แต่ข้อได้เปรียบเหล่านี้กลับไม่ได้ถูกแปรเปลี่ยนเป็นข้อได้เปรียบทางสังคมโดยรวม ประเทศไทยมีประเด็นความท้าทายที่ชัดเจนอันเกิดจากการที่ผู้หญิงมีส่วนร่วมทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และกฎหมายอย่างไม่เสมอภาค รวมถึงการเลือกปฏิบัติและการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กหญิง ดังนั้น ความไม่ชัดเจนด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการตอบสนองต่อการใช้ความรุนแรงทางเพศของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ<sup>๕๓</sup> จึงเป็นอุปสรรคและปัจจัยเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย ปัจจุบันยุทธศาสตร์การพัฒนาศตวรรษที่ ๒๑ ได้กำหนดมาตรการเชิงป้องกันและแก้ไขควบคู่ไปกับการจัดทำแผนพัฒนาแห่งชาติและบันทึกความเข้าใจเพื่อการแก้ปัญหาการใช้ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ ซึ่งจะช่วยจัดอุปสรรคดังกล่าวได้บางส่วน นอกจากนี้แม้ว่าผู้หญิงจะมีส่วนร่วมมากขึ้นในภาคเศรษฐกิจและตลาดแรงงาน (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๘) แต่ผู้หญิงยังคงมีส่วนร่วมในภาคการเมืองในทุกระดับเพียงเล็กน้อยเท่านั้น<sup>๕๔</sup> ช่องว่างรายได้ระหว่างชายหญิงของประเทศไทยมีขนาดเล็กลงในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาการศึกษาและทักษะของผู้หญิงที่ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ยังคงมีช่องว่างรายได้ที่ร้อยละ ๑๐.๙ (ประมาณการแบบถ่วงน้ำหนัก)<sup>๕๕</sup> ในขณะเดียวกัน จำนวนผู้หญิงในหลักสูตรวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ (STEM) ยังมีสัดส่วนน้อย และมีจำนวนผู้หญิงในสายงานที่ต้องการทักษะด้าน STEM ต่ำ เป็นจำนวนมากกว่า (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๔ และ ๘) ซึ่งสายงานดังกล่าวมีความเสี่ยงในการถูกทดแทนด้วยเทคโนโลยีอัตโนมัติในอนาคต<sup>๕๖</sup> สำหรับตัวชี้วัดเพื่อติดตามความคืบหน้าด้านความเท่าเทียมทางเพศนั้น ประเทศไทยมีข้อมูลตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านเพศเพียงร้อยละ ๓๐ เท่านั้น และยังมีช่องว่างในประเด็นสำคัญ อาทิ การใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิง และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การแก้ไขปัญหาช่องว่างทางข้อมูลนี้เป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้หญิงและเด็กหญิงในประเทศไทยและใช้กำหนดแนวทางสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับความเสมอภาคทางเพศ<sup>๕๗</sup>

โดยสรุป ประเทศไทยได้วางรากฐานสำหรับการเร่งรัดการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไว้แล้ว แต่ยังคงต้องมีความพยายามในประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาทุนมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และสิ่งแวดล้อม และความเหลื่อมล้ำ รวมถึงการทวีความมุ่งมั่นและความพยายามในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงสูงสุดที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง ดังที่ได้อธิบายไปข้างต้นและตามที่ปรากฏในแผนภูมิด้านล่าง การดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓ และ ๑๓) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓ ๑๔ และ ๑๕) จำเป็นต้องได้รับความสนใจอย่างเร่งด่วน ส่วนการปฏิรูปภาคการศึกษาและพัฒนาทักษะ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๔ และ ๘) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ทางการศึกษาที่มีคุณภาพนั้น เป็นหัวใจของการบรรลุเป้าหมายของรัฐบาลไทยในการพลิกโฉมเศรษฐกิจและเพิ่มผลิตภาพ ในภาพรวมจะเห็นได้ว่า การสร้างสังคมที่ทุกคนได้ประโยชน์จากการพัฒนาอย่างถ้วนหน้า (inclusiveness) ผ่านการศึกษา การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และการเรียนรู้ตลอดชีวิตล้วนมีความสำคัญต่อสังคมที่มีดุลยภาพ มีศักยภาพในการรับมือและฟื้นตัวจากวิกฤต และความเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่ตลอดเวลาได้เร็ว นอกจากนี้ การลดความเหลื่อมล้ำ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๐) ควบคู่กับความพยายามในการลดปัญหาภาวะแคะแกระรินและผอมแห้ง (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๒) ต่างก็เป็นประเด็นที่ต้องใส่ใจอย่างเร่งด่วน

ภาพที่ ๑ ความคืบหน้าตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (อ้างอิงข้อมูลจากสหประชาชาติและรัฐบาลไทย<sup>๕๘</sup>)



Source: ESCAP

Source: NESDC



# บทที่ ๒

## การสนับสนุนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของระบบของสหประชาชาติเพื่อการพัฒนา (UN Development System)

กรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนวาระปี พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ (UNSDCF) เป็นกรอบที่กำหนดแนวทางการสนับสนุนของระบบของสหประชาชาติเพื่อการพัฒนาในการสนับสนุนการดำเนินการตามพันธกรณีของประเทศให้บรรลุผลสำเร็จตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) รวมถึงการสนับสนุนความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการเป็นประเทศที่มีรายได้สูง มีการพัฒนาที่ครอบคลุม ยั่งยืน มีภูมิคุ้มกัน และมีความก้าวหน้า

กรอบความร่วมมือฯ พัฒนาขึ้นจากห้าหลักการของสหประชาชาติ คือ หลักไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง หลักสิทธิมนุษยชน หลักความเสมอภาคทางเพศ หลักความยั่งยืน และหลักการมีภูมิคุ้มกัน และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ ของประเทศไทย ประเทศไทยมีความก้าวหน้าในการดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยการจัดการกับความท้าทายด้านการพัฒนาที่มีความซับซ้อนและเชื่อมโยงระหว่างกันสูง ความสำคัญของประเด็นเหล่านี้เด่นชัดยิ่งขึ้นเมื่อประเทศเริ่มเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูจากผลกระทบที่รุนแรงจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ซึ่งเน้นความจำเป็นที่กรอบความร่วมมือฯ จะสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัล และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

กรอบความร่วมมือฯ จะช่วยสนับสนุนความพยายามของประเทศไทยในการพัฒนาโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (โมเดลเศรษฐกิจ BCG) ในฐานะแนวทางที่สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมภายหลังการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เพื่อการฟื้นฟูให้ดีและแข็งแกร่งกว่าเดิม เศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียวมีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเน้นความสำคัญของแนวทางการพัฒนาอย่างสมดุล มีภูมิคุ้มกันสูง และยั่งยืนมากขึ้น อีกทั้งสามารถตอบสนองต่อสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

### ๒.๑ กระบวนการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้การดำเนินการกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน

ในขั้นตอนการออกแบบกรอบความร่วมมือฯ สหประชาชาติในประเทศไทย กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) และ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นองค์กรนำร่วมกันในกระบวนการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงกว้าง

วัตถุประสงค์สำคัญของการหารือ คือ การให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายมีส่วนร่วมในการร่วมอภิปรายและเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นที่สำคัญ ผลลัพธ์ และจุดเน้น ภายใต้กรอบความร่วมมือฯ รวมถึงการเน้นย้ำเกี่ยวกับการช่วยเหลือของสหประชาชาติในการสนับสนุนรัฐบาลไทยให้บรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

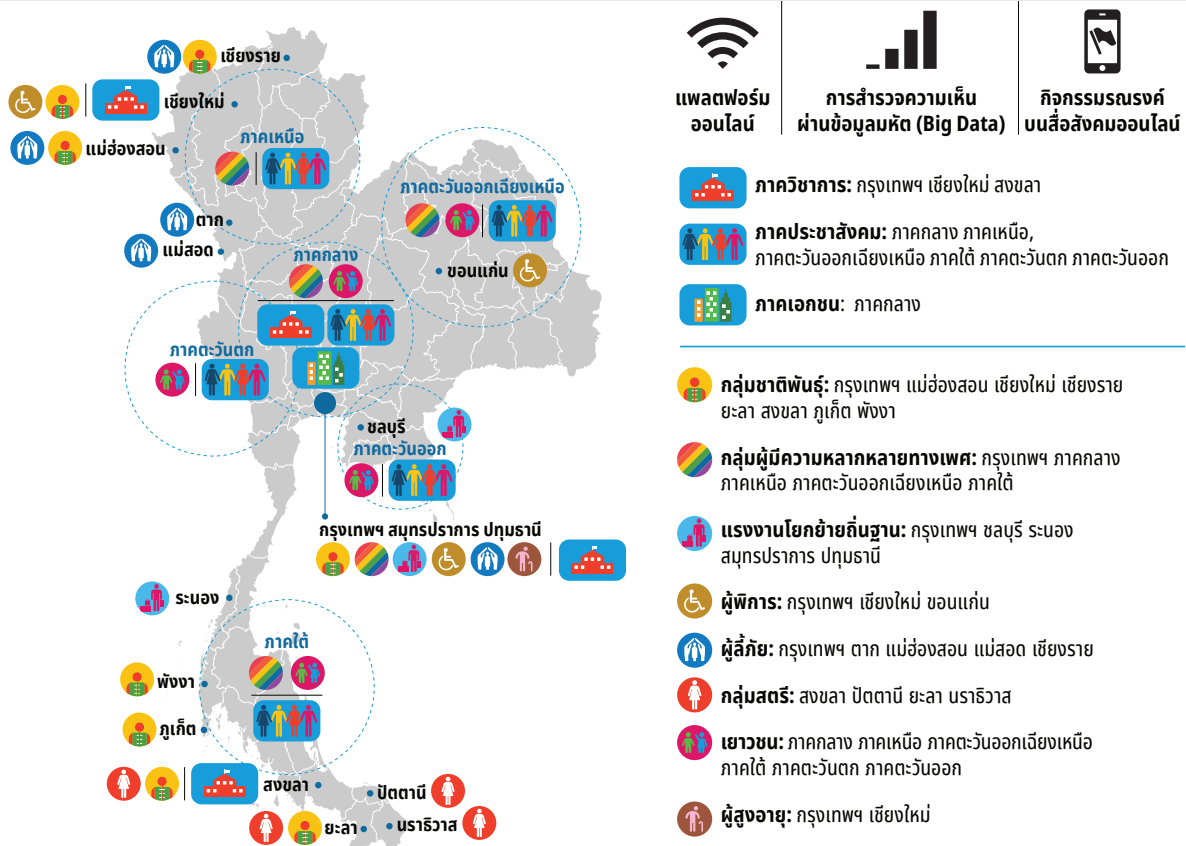
รูปแบบการหารือประกอบด้วย การเสวนา (dialogue) และการอภิปรายกลุ่มรายประเด็น (focus group discussion) กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหลากหลายภาคส่วนเพื่อให้กระบวนการร่างกรอบความร่วมมือฯ เป็นไปอย่างมีส่วนร่วม ครอบคลุม (inclusive) และมีการนำข้อคิดเห็นวนมาปรับปรุงแก้ไขหลายรอบ (iterative process) กลุ่มคนที่มีกรหารือ รวมถึงสตรี กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ คนอายุน้อย กลุ่มชาติพันธุ์ ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ลี้ภัย (ภาพที่ ๒) โดยการประชุมหารือมีการนำเครื่องมือดิจิทัล การสำรวจความคิดเห็น (polling) และการใช้สื่อสังคมออนไลน์มาใช้ประโยชน์เพื่อให้เข้าถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงกว้างยิ่งขึ้น

กระบวนการหารือดำเนินการทั้งในลักษณะเจาะจงกลุ่มเป้าหมายและครอบคลุมวงกว้าง โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ในระบบและอาศัยแนวทางเชิงนวัตกรรม โดยมียุทธศาสตร์ของการหารือ ๖ ประการ ได้แก่

๑. การหารือแบบเจาะจงกับกระทรวงที่เกี่ยวข้องโดยตรง นำโดย กต. สศช. และทีมงานสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UN Country Team หรือ UNCT)
๒. การสนทนาแลกเปลี่ยนกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาคเอกชน รัฐสภา ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ นำโดย กต. สศช. และ UNCT
๓. การหารือสาธารณะโดยร่วมกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์จัดสำรวจความคิดเห็นในระดับประเทศ โดยมุ่งเน้นที่ข้อเสนอของสหประชาชาติที่จะสนับสนุนความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และประเมินความตระหนักรู้เกี่ยวกับสหประชาชาติ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
๔. การประชุมหารือผ่านพื้นที่ออนไลน์และกิจกรรมรณรงค์บนสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับกรอบความร่วมมือฯ และประเมินความสอดคล้องของข้อเสนอด้านแนวทางการสร้างคุณประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานของสหประชาชาติ ซึ่งการประชุมหารือนี้้นำโดยคณะประสานงานด้านการสื่อสารของสหประชาชาติ และใช้ข้อมูลจากผู้ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของสหประชาชาติ
๕. การจัดทำประมาณการข้อมูล โดยประมวลจากการประชุมหารือและการจัดทำสำรวจกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่เพิ่งจัดขึ้น ซึ่งรวมถึงการระดมความคิดเห็นจากคณะทำงานเยาวชน SDGs ของสหประชาชาติ ทั้งยังเข้าร่วมการระดมความคิดเห็นของเยาวชนต่อร่างแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓ ซึ่งจัดโดย UNICEF ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และมีการสำรวจ My World และ UN75 ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ การสำรวจและการอภิปรายกลุ่มในประเด็นการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (LNOB) นำโดย UNCT ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และผลสำรวจความเห็นจากการสำรวจ People's Climate Vote ซึ่งดำเนินการโดย UNDP ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓
๖. การใช้ประโยชน์จากการประชุมหารือที่นำโดยหน่วยงานสหประชาชาติ ๑๑ แห่ง เพื่อพัฒนาเอกสารโครงการความร่วมมือระดับประเทศ (Country Programme Document)<sup>๕๙</sup>

ความคิดเห็นที่ได้จากการประชุมหารือแต่ละครั้งถูกนำมาใช้ตรวจสอบความสอดคล้องและปรับปรุงทิศทางการดำเนินการเชิงยุทธศาสตร์ของกรอบความร่วมมือฯ ในแต่ละผลลัพธ์ และจุดเน้น เพื่อการปรับเปลี่ยนให้มีความสอดคล้องยิ่งขึ้น ทั้งนี้ รายงานสรุปการประชุมหารือมีการเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสหประชาชาติประจำประเทศไทย<sup>๖๐</sup>

ภาพที่ ๒ การสนทนาแลกเปลี่ยนกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายภาคส่วน





## ๒.๒ ความสอดคล้องระหว่างกรอบความร่วมมือฯ กับมิติการพัฒนา ของร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓

จากการประชุมหารือที่ได้กล่าวไปข้างต้นและการวิเคราะห์บริบทของประเทศไทยโดยละเอียด สหประชาชาติได้ระบุผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์สามประการ ซึ่งสอดคล้องกับมิติการพัฒนาสำคัญสี่ประการของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อน ๑๒ หมายความว่าจาก ๑๓ หมายความว่ารัฐบาลไทยกำหนดไว้ในร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ อีกด้วย<sup>๖๑</sup> ผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ทั้งสามประการนั้นครอบคลุมถึงจุดเน้นหกประการ ซึ่งหน่วยงานของสหประชาชาติจะร่วมมือกับรัฐบาลไทยและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทยบรรลุผลสัมฤทธิ์ที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

การกำหนดผลลัพธ์ทั้งสามประการโดยอาศัยการประเมินความเสี่ยงและโอกาส มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความก้าวหน้าในการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และกำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงข้อได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของสหประชาชาติที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อสนับสนุนประเทศไทย

### ผลลัพธ์ที่หนึ่ง:

การพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจที่ครอบคลุมบนฐานของการเร่งรัดการพัฒนาสีเขียว มีภูมิคุ้มกันต่อวิกฤตสุขภาพลดคาร์บอนต่ำ และมีความยั่งยืน

### ผลลัพธ์ที่สอง:

การพัฒนาทุนมนุษย์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาทางสังคมที่ครอบคลุมได้รับการยกระดับผ่านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันภาคีความร่วมมือ และการเสริมพลังประชาชน

### ผลลัพธ์ที่สาม:

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลังสามารถมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบ

ผลลัพธ์ที่หนึ่งจะสนับสนุนมิติการพัฒนาสองข้อในร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ที่ว่าด้วย “ภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย” และ “ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ผลลัพธ์ที่สองจะสนับสนุนมิติการพัฒนาในร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เกี่ยวกับ “ปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศไทย” และผลลัพธ์ที่สามสนับสนุนมิติการพัฒนาในร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เรื่อง “โอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม”

## ๒.๓ การบรรลุวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทย

การบรรลุวิสัยทัศน์ของประเทศไทยในการพัฒนาประเทศและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกโฉมใหม่เพียงการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป ดังที่ร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ได้ระบุไว้ ร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เล็งเห็นถึงความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดระหว่างมิติต่าง ๆ ของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ กับมิติต่าง ๆ ของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยมีธรรมาภิบาลและสิทธิมนุษยชนเป็นพื้นฐานสู่การบรรลุการพัฒนาที่สร้างการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกโฉม ที่ครอบคลุมและมีภูมิคุ้มกัน

การที่ประเทศไทยจะสร้างเศรษฐกิจมูลค่าสูงบนฐานของการเติบโตแบบคาร์บอนต่ำ มีความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และมีความครอบคลุมได้นั้นจำเป็นต้องเปลี่ยนทิศทางการดำเนินงานอย่างพลิกโฉม มีบูรณาการ ควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงมาตรการการดำเนินนโยบายในสาระสำคัญ นอกจากนี้ การสร้างปัจจัยสนับสนุนสำหรับอุตสาหกรรม ๔.๐ ยังต้องอาศัยการขยายการลงทุนโดยภาครัฐและเอกชนอีกมาก เช่น การลงทุนเพื่อเปลี่ยนเป็นระบบดิจิทัล นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง (เทคโนโลยีอัตโนมัติ ปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง ฟิสิกส์ เทคโนโลยีชีวภาพ เป็นต้น) เพื่อเพิ่มผลิตภาพและเร่งการเปลี่ยนแปลงในภาคส่วนที่สำคัญภายใต้ร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ การดำเนินการเหล่านี้จะต้องควบคู่ไปกับการลงทุนที่เพิ่มขึ้นในด้านทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพ ผ่านการศึกษาที่เสมอภาค การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานและตลาดแรงงาน การให้บริการสุขภาพถ้วนหน้า และการจัดสรรสวัสดิการสังคมที่เพียงพอ

การรักษาเงื่อนไขแวดล้อมที่สามารถคาดการณ์ได้เพื่อให้ผู้ประกอบการเอกชนและภาคประชาสังคมสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่นนั้น จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีธรรมาภิบาล โปร่งใส และตรวจสอบได้ ซึ่งก่อให้เกิดความมีบูรณาการเชิงสถาบัน บนพื้นฐานหลักนิติธรรมและสิทธิมนุษยชนสอดคล้องกับมาตรฐานและบรรทัดฐานสากลที่ประเทศไทยเป็นภาคี<sup>๖๒</sup> นอกจากนี้ รัฐสภาเป็นเวทีระดับชาติที่สำคัญซึ่งส่งเสริมให้เกิดการหารือแลกเปลี่ยนด้านการพัฒนาที่สำคัญในระดับประเทศกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ส่วนการบริการสาธารณะต้องปรับปรุงคุณภาพการให้บริการอย่างมีนัยสำคัญ ด้วยนวัตกรรมและกลไกขับเคลื่อนทางดิจิทัลและเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์อุตสาหกรรม ๔.๐

สิ่งชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการที่สำคัญ คือ การลดลงของอัตราความยากจนหลากหลายมิติและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ตัวอย่างเช่น การมีระบบความคุ้มครองทางสังคมที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึง และเป็นหลักประกันว่าจะไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง การพัฒนาศักยภาพที่แฝงอยู่ในภาคเศรษฐกิจนอกระบบจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่เกี่ยวข้อง ที่ส่งเสริมการเข้าถึงและการมีโอกาของเยาวชนและสตรี รวมถึงการเสริมความเข้มแข็งเรื่องสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานในสังคมเศรษฐกิจประชาธิปไตยสมัยใหม่ที่ก้าวหน้าและครอบคลุม

กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญนี้ต้องการความมุ่งมั่นในการทำงานร่วมกันอย่างเป็นหุ้นส่วนของภาคเอกชน รัฐสภา ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ รวมถึงการใช้ประโยชน์และแสวงหากลยุทธ์และนวัตกรรมทางการเงินใหม่ ๆ การดำเนินการดังกล่าวยังคงควรมีแนวทางแบบ “ระดมพลังทั่วทั้งสังคม” ซึ่งทุกสถาบัน ชุมชน และปัจเจกบุคคลต่างมีส่วนร่วมในการผลักดันปณิธานของประเทศไทยในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

## ๒.๔ ข้อได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของสหประชาชาติ

สหประชาชาติจะสนับสนุนประเทศไทยในการบรรลุวิสัยทัศน์การพัฒนาเพื่อการพลิกโฉมสู่สังคมเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง มีระดับการพัฒนาทุนมนุษย์ที่สูงขึ้น และเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้ประโยชน์จากแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในด้านการพัฒนาสาขาต่าง ๆ ที่สนองตอบต่อสนธิสัญญาและอนุสัญญาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ไทยเป็นภาคี เพื่อการส่งเสริมการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจที่ครอบคลุม ทั้งนี้ ในการดำเนินการตามกรอบอ้างอิง (normative framework) ของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศระดับโลก สหประชาชาติจะนำแนวปฏิบัติที่ดีต่าง ๆ ทั่วโลก มาใช้และสนับสนุนการดำเนินความร่วมมือได้-ได้ และความร่วมมือไตรภาคี ผ่านการจัดทำโครงการที่โดดเด่น (flagship) ในแต่ละผลลัพธ์เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านการถ่ายทอดความรู้ทางเทคนิค และประยุกต์ใช้ทางเลือกด้านการพัฒนาที่สามารถขยายผลได้ ยิ่งกว่านั้น ประเทศไทยสามารถพึ่งพาสหประชาชาติในฐานะผู้ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาเชิงบูรณาการและที่นำสมัย รวมถึงการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการยกระดับผลิตภาพและสร้างสมดุลด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยการใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลมหัต (big data) ตามเวลาจริงและใช้หลักวิทยาศาสตร์ในการจัดการความท้าทายด้านการพัฒนาที่เร่งด่วนที่สุดของประเทศไทย อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความเหลื่อมล้ำพลวัตทางประชากร และความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล ยกตัวอย่างเช่น การใช้เทคโนโลยีการตรวจสอบลายพิมพ์ของเคมี (Chemical Finger Printing) และภาพถ่ายดาวเทียมเพื่อศึกษามลพิษทางอากาศ และการขอยืมตัวบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเพื่อให้คำปรึกษาเฉพาะทาง เช่น ในด้านการคุ้มครองทางสังคม<sup>๖๓</sup> เป็นต้น สหประชาชาติทำงานอย่างใกล้ชิดกับประชากรที่เสี่ยงต่อการถูกทิ้งไว้ข้างหลังจึงอยู่ในสถานะที่ดีที่จะให้การสนับสนุนและร่วมมือกับประชากรกลุ่มดังกล่าวรวมถึงภาคประชาสังคม โดยรวมอีกด้วย นอกจากนี้ สหประชาชาติยังอยู่ในสถานะที่ดีในการร่วมสร้างแพลตฟอร์มและภาคีการพัฒนาที่สนับสนุนนวัตกรรม การเปลี่ยนสู่ระบบดิจิทัล และการวางแผนร่วมกับภาคเอกชน ประชาสังคม และคนรุ่นใหม่ การดำเนินการดังกล่าวจะช่วยเสริมสถานะของประเทศไทยในฐานะประเทศชั้นนำในการสร้างนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาคอาเซียนและในเวทีระดับโลกที่สหประชาชาติจัดขึ้น

## ๒.๕ ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ ผลลัพธ์ และจุดเน้นภายใต้กรอบความร่วมมือฯ

### ผลลัพธ์ที่หนึ่ง:

**การพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจที่ครอบคลุมบนฐานของการเร่งรัดการพัฒนาสีเขียว มีภูมิคุ้มกันต่อวิกฤตสูง ปล่อยคาร์บอนต่ำ และมีความยั่งยืน**

ผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ประการแรกนี้จะช่วยเสริมมิติการพัฒนาของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ในมิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย ความยั่งยืนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และการจัดการภัยพิบัติ ในกรณีนี้ สหประชาชาติจะร่วมมือกับรัฐบาลไทยและภาคีการพัฒนาในการดำเนินการตามจุดเน้นสำคัญ ๒ ประการต่อไปนี้ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนหมุดหมาย ๑๐ ข้อของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓<sup>๖๔</sup>

## มิติการพัฒนาหลักของร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓

### ภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมวดหมู่ย่อย

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖

### ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ย่อย

๑๐ ๑๑

#### ผลลัพธ์ที่พึงปรารถนา

การพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจที่ครอบคลุมบนพื้นฐานของการเร่งรัดการพัฒนาสีเขียว มีภูมิคุ้มกันต่อวิกฤตสูง ปล่อยคาร์บอนต่ำ และมีความยั่งยืน

#### สอดคล้องกับหมวดหมู่หลักข้อ

๑ ๒ ๓ ๑๐ ๑๑

#### สอดคล้องกับหมวดหมู่รองข้อ

๗ ๘ ๙ ๑๒ ๑๓

#### สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ



### ผลลัพธ์ที่หนึ่ง:

**จุดเน้นของสหประชาชาติ:** สนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและยั่งยืนบนพื้นฐานของโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียวของประเทศไทย

- ลดการปล่อยมลพิษและเพิ่มการจ้างงานสีเขียวด้วยการส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีและแบ่งปันเทคโนโลยีการแก้ปัญหาที่อิงธรรมชาติเป็นพื้นฐาน
- เสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อธุรกิจขนาดกลางและย่อม โดยบูรณาการหลักการดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียมทางเพศ การใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการจ้างงานที่ตระหนักในคุณค่าของแรงงาน
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงความหลากหลายทางชีวภาพและยั่งยืน และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- ส่งเสริมนโยบายการแก้ปัญหาทางเลือก เทคโนโลยีสีเขียว การคมนาคมแบบมลพิษต่ำ และเศรษฐกิจหมุนเวียน (circular economy) เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจที่เกื้อกูลสิ่งแวดล้อม (regenerative economy) และการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและระบบการผลิตอาหารและการครองชีพที่ยั่งยืน
- เร่งรัดการรับรองหลักการของสหประชาชาติว่าด้วยการธนาคาร การลงทุน และการประกันภัยที่ยั่งยืน และมีความรับผิดชอบต่อ การมีส่วนร่วมของภาคการเงินในการขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์

**จุดเน้นของสหประชาชาติ:** เสริมสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ และขยายขีดความสามารถในการปรับตัวและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวเร็วจากภัยพิบัติ

- สนับสนุนความร่วมมือใหม่ๆ เพื่อการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานสู่พลังงานหมุนเวียน การเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีน้ำเงิน และเศรษฐกิจสีเขียว
- ขยายการอนุรักษ์และปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพ
- ยกระดับการจัดการขยะและของเสีย รวมถึงการลดมลพิษ ด้วยแนวทางที่อิงหลักฐานและอาศัยหุ้นส่วนความร่วมมือในการแก้ปัญหาด้วยแนวทางที่อิงธรรมชาติ เพื่อหาทางแก้ปัญหาการเผาชีวมวล ขยะทะเล ขยะพิษ ฯลฯ อย่างยั่งยืน
- เสริมภูมิคุ้มกันของชุมชน และระบบนิเวศทางทะเลด้วยการเสริมขีดความสามารถในการปรับตัว การบรรเทาผลกระทบ และการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

**จุดเน้นของสหประชาชาติ:** สนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและยั่งยืนบนพื้นฐานของโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียวของประเทศไทย<sup>๖๔</sup>

ในบทบาทของผู้จัดการประชุม สหประชาชาติจะอำนวยความสะดวกในการจัดเสวนา การร่วมสร้างเวทีความร่วมมือ และใช้ประโยชน์จากภาคีความร่วมมือในการสนับสนุนแผนงานการค้าและการลงทุน<sup>๖๕</sup>ของภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งรวมถึงธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ตัวอย่างเช่น สหประชาชาติร่วมมือกับสมาคมเครือข่ายโกลบอลคอมแพ็กแห่งประเทศไทย (GCNT)<sup>๖๗</sup> ในการเร่งและขยายผลเชิงบวกของธุรกิจทั่วโลกโดยยึดหลัก ๑๐ ประการของโกลบอลคอมแพ็ก<sup>๖๘</sup> ความร่วมมือนี้มีส่วนช่วยผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านบริษัทต่าง ๆ ที่ดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และเสริมสร้างระบบนิเวศทางธุรกิจที่เอื้อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัล สหประชาชาติจะช่วยส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เอื้อต่อผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมและรายย่อยให้สามารถมีส่วนร่วม

ในตลาดชีวภาพ หมุนเวียน และสีเขียว รวมถึงการสนับสนุนการขยายขีดความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมชีวภาพ หมุนเวียน และสีเขียวและพัฒนาเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำควบคู่ไปด้วย นอกจากนี้สหประชาชาติจะร่วมมือกับสมาคมธุรกิจต่าง ๆ เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในการสนับสนุนนวัตกรรมสีเขียว ซึ่งรวมถึงการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (eco-design) การเปลี่ยนไปใช้ทรัพยากรหมุนเวียน (resource switching) และการแลกเปลี่ยนของเสียเพื่อให้ของเสียเป็นศูนย์ (waste exchange) สหประชาชาติและภาคเอกชนจะร่วมกันผลักดันให้กลไกตลาดรองรับการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเน้นความเสมอภาคทางเพศและการได้ประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึงโดยเฉพาะชุมชนที่ยากจนและชุมชนชายขอบควบคู่ไปด้วย นอกจากนี้ สหประชาชาติยังจะร่วมมือกับภาคีต่าง ๆ ในการบ่งชี้และลดความเหลื่อมล้ำที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำอีกด้วย (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๓ ๕ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๖ และ ๑๗)

สหประชาชาติจะสนับสนุนรัฐบาลไทยในการบูรณาการเชิงนโยบายและคำปรึกษาทางเทคนิคเกี่ยวกับการเงินสีเขียว โดยอยู่ภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC)<sup>๖๙</sup> อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (CBD) และความตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงความร่วมมือเพื่อยกระดับแนวปฏิบัติเรื่องหลักการการธนาคาร การลงทุน และการประกันภัยที่มีความรับผิดชอบ เพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) และอนุรักษทรัพย์ภคธรรมชาติ สหประชาชาติจะพัฒนาเครื่องมือ ระเบียบวิธีการ และแนวทางแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายที่จะช่วยปิดช่องว่างทางการลงทุนในเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งรวมถึงการเสริมสร้างระบบการเก็บข้อมูลเพื่อการออกแบบเศรษฐกิจสีเขียวและการลดก๊าซเรือนกระจกที่ดีขึ้น (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๙ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ และ ๑๗)

สหประชาชาติจะดำเนินงานเพื่อสร้างความเชื่อมโยงกับแผนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว รวมถึงการสนับสนุนกลไกตลาดเพื่อสร้างแรงจูงใจสำหรับผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (โมเดลเศรษฐกิจ BCG) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของรัฐบาลไทย สหประชาชาติจะใช้ประโยชน์จากเครือข่ายความรู้และความเชี่ยวชาญทางเทคนิคเพื่อสนับสนุนความพยายามของประเทศไทยในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์และเพื่อลดช่องว่างการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั่วโลก<sup>๗๐</sup> โดยให้ความสำคัญกับยานยนต์ที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ การใช้วัสดุหมุนเวียน และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงแนวปฏิบัติเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อวางรากฐานเศรษฐกิจที่มุ่งเกื้อกูลสิ่งแวดล้อม (Regenerative Economy) จึงจำเป็นต้องส่งเสริมทักษะและอาชีพสีเขียวและการใช้พลังงานสะอาดอีกด้วย สหประชาชาติจะสนับสนุนการรณรงค์และข้อริเริ่มเพื่อสร้างความตระหนักรู้ที่ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับประเทศและเฉพาะภาคส่วน นอกจากนี้ สหประชาชาติจะยังคงสนับสนุนประเทศไทยในการบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกที่ประเทศกำหนด (NDC) อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการดำเนินการตามแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (NAP) และแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๕ ๗ ๘ ๙ ๑๒ ๑๓ และ ๑๖)

สหประชาชาติจะช่วยเหลือประเทศไทยในการก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ ทั้งในด้านความมั่งคั่ง ความยั่งยืน และความทั่วถึงในการกระจายผลประโยชน์ที่เชื่อมโยงกัน เพื่อปูทางไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืนและความหลากหลายทางชีวภาพและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยอาศัยความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในท้องถิ่น<sup>๗๑</sup> ประเทศไทยมีความโดดเด่นบนเวทีโลกในด้านการท่องเที่ยวมานานโดยใช้แนวทางการท่องเที่ยวที่มีความยืดหยุ่นคำนึงถึงปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโรคภัยไข้เจ็บหรือสังคมผู้สูงอายุ และขณะนี้ก็เป็นโอกาสที่เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ประเทศไทยจะได้สร้างข้อได้เปรียบในการแข่งขันของตนเองใหม่ โดยใช้การเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยวมาแสดงให้เห็นทั่วโลกได้ประจักษ์ถึงวิธีการพลิกโฉมสู่โมเดลเศรษฐกิจสีเขียวที่มีการกระจายผลประโยชน์อย่างครอบคลุมทั่วถึง และแสดงถึงความเป็นผู้นำด้านสิ่งแวดล้อมอีกด้วย<sup>๗๒</sup> สหประชาชาติจะให้การสนับสนุนแบบบูรณาการแก่ประเทศไทยเพื่อการฟื้นตัวด้วยเศรษฐกิจสีเขียวหลังการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยใช้ประโยชน์จากแนวปฏิบัติที่ดีจากทั่วโลกเพื่อใช้สนับสนุนการฟื้นฟูใหม่ให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืนซึ่งจะมุ่งเน้นการยกระดับผลิตภาพและการสร้างความสมดุลด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้สหประชาชาติจะขยายการสนับสนุนไปยังพื้นที่สงวนชีวมณฑล มรดกโลกทางธรรมชาติและวัฒนธรรม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพทั้งบนบกและใต้น้ำ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓ ๘ ๙ ๑๒ ๑๔ ๑๕ และ ๑๖)

สหประชาชาติจะส่งเสริมความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหารโดยใช้แนวทางการพิจารณาแบบองค์รวมทั่วทั้งระบบเกษตรกรรมและอาหาร ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการให้การสนับสนุนที่อิงฐานการส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรสีเขียว

เกษตรอัจฉริยะ การลดการสูญเสียผลผลิตหรือทิ้งอาหาร ยุทธศาสตร์เพื่อลดการปล่อยมลพิษจากระบบเกษตรกรรมและอาหาร ซึ่งรวมถึงภาคโลจิสติกส์ การทำเกษตรอินทรีย์และการส่งออก การบูรณาการแนวปฏิบัติที่คำนึงถึงมิติด้านเพศสภาพในเศรษฐกิจหมุนเวียน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (น้ำ ทะเล ป่า ป่าชายเลน ฯลฯ) และรวมถึงการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันต่อภูมิอากาศ เพื่อความยั่งยืนในการผลิตอาหารที่ทรงคุณค่าทางโภชนาการและความยั่งยืนในการครองชีพ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๒ ๓ ๕ ๖ ๘ ๙ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ และ ๑๕)

**จุดเน้นของสหประชาชาติ: เสริมสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ และขยายขีดความสามารถในการปรับตัวและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวเร็วจากภัยพิบัติ<sup>๑๓</sup>**

สหประชาชาติจะร่วมมือกับรัฐบาลไทยให้เป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วยการสนับสนุนการดำเนินนโยบายแบบบูรณาการ การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการและการให้คำปรึกษาทางวิชาการ รวมถึงการยกระดับระบบการรวบรวมข้อมูลและข่าวสารเพื่อสนองตอบต่อข้อเรียกร้องของเลขาธิการสหประชาชาติที่ขอให้ "ผู้นำทั่วโลกประกาศภาวะฉุกเฉินด้านสภาพอากาศในประเทศของตน"<sup>๑๔</sup> (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๓)

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลไทยที่มุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนผ่านไปสู่วิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสร้างความยั่งยืนด้านทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสภาพภูมิอากาศ สหประชาชาติจะให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ในระดับชุมชน ตามแนวทางภายใต้กรอบอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (CBD)<sup>๑๕</sup> สหประชาชาติจะให้ความสำคัญแก่การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และจะเป็นพันธมิตรที่เข้มแข็งในการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนแม่บทแห่งชาติเพื่อการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพอย่างบูรณาการ แผนการลงทุนในความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ และข้อริเริ่มต่าง ๆ ที่ใช้นวัตกรรมและความริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาโดยใช้ธรรมชาติเป็นพื้นฐาน สหประชาชาติจะให้การสนับสนุนข้อริเริ่มและแผนงานต่าง ๆ ที่มุ่งการกักเก็บคาร์บอน คาร์บอนเครดิต และตลาดคาร์บอน เพื่อเร่งการพลิกโฉมสู่สังคมคาร์บอนต่ำ และเป็นปัจจัยอำนวยความสะดวกการบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ อีกทั้งยังจะให้การสนับสนุนทางวิชาการแก่ผู้กำหนดนโยบายทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อพิจารณาและทดสอบการบูรณาการมิติด้านสุขภาพและผลิตภาพของระบบนิเวศเข้าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓ ๙ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ และ ๑๗)

สหประชาชาติจะยกระดับความร่วมมือผ่านการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อสนับสนุนการลดมลพิษทุกรูปแบบ (ทางอากาศ น้ำ และบก) และส่งเสริมการปรับปรุงนโยบายและมาตรการการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการของเสีย ด้วยแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน อีกทั้งยังจะสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรที่หลากหลาย รวมถึงความร่วมมือระหว่างประเทศในกรณีที่เป็น การขับเคลื่อนการแก้ปัญหาการเผาชีวมวล ชยะในทะเล รวมถึงชยะเคมีและชยะพิษ ด้วยการสนับสนุนนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ร่วมกัน (co-creation) ในการลดชยะ ส่งเสริมการใช้ซ้ำ และค้นหานวัตกรรมการแก้ปัญหาที่ยั่งยืนและรักษโลก (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓ ๕ ๖ ๙ ๑๑ ๑๒ ๑๔ ๑๕ ๑๖ และ ๑๗)

สหประชาชาติจะสนับสนุนการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินระดับชาติด้วยการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับสถาบันและระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับชุมชนอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังจะส่งเสริมการขยายขีดความสามารถในการปรับตัว การบรรเทาผลกระทบ และการเตรียมพร้อม โดยใช้นโยบายและแนวปฏิบัติที่ครอบคลุมและคำนึงถึงมิติทางเพศ ผ่านกลไกและเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงภัยหลากหลายชนิด การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และการเฝ้าระวังติดตามภัยพิบัติตามเวลาจริงโดยใช้แหล่งข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลมหัต สหประชาชาติยังจะสนับสนุนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะที่นำอยู่และยั่งยืนด้วยการนำเสนอแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในระดับภูมิภาคและระดับโลก ในการนี้ สหประชาชาติจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการเพิ่มภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ทะเลและชายฝั่งของอ่าวไทย (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๕ ๙ ๑๑ ๑๓ ๑๖ และ ๑๗)

สหประชาชาติจะสนับสนุนการวิจัยและการแบ่งปันความรู้ด้านการสำรวจ ทั้งนี้ จะให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อนัยยะของมิติทางเพศในข้อค้นพบของงานวิจัย (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๓ ๕ ๑๐ และ ๑๓)

**ผลลัพธ์ที่สอง:**

**การพัฒนาทุนมนุษย์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาทางสังคมที่ครอบคลุมได้รับการยกระดับ ผ่านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบัน ภาคีความร่วมมือ และการเสริมพลังประชาชน**

ผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ประการที่สองมุ่งที่จะเสริมยุทธศาสตร์การยกระดับทุนมนุษย์ของประเทศไทยในร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ หลักการและเหตุผลของยุทธศาสตร์นี้คือประชาชนเป็นความมั่งคั่งที่แท้จริงของชาติ ประชาชนที่มีสุขภาพดี มีการศึกษาดี และมีทักษะ ซึ่งสะท้อนในคำดัชนีการพัฒนามนุษย์และความสามารถในการเข้าถึงและใช้สิทธิมนุษยชนของตนได้ เป็นสิ่งดีงามโดยตัวเองและยังจะเป็นตัวเร่งการขับเคลื่อนสู่การพลิกโฉมประเทศไทย สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังขึ้นอยู่กับความสามารถของสถาบัน ระบบ และบริการภาครัฐในการวางกรอบและดำเนินการตามกรอบนโยบายแบบบูรณาการที่สอดคล้องกัน โดยยึดหลักความเสมอภาค ความรับผิดชอบ ความโปร่งใส และประสิทธิภาพ การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและบรรลุผลตามที่กำหนดได้จำเป็นต้องอาศัยการให้บริการสาธารณะที่มุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานและผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานให้สูงขึ้นโดยการปรับปรุงคุณภาพ เพื่อให้การสนับสนุนของสหประชาชาติบรรลุผลลัพธ์ข้อนี้ สหประชาชาติจะสนับสนุนยุทธศาสตร์การยกระดับทุนมนุษย์ด้วยการร่วมมือกับรัฐบาลไทยและภาคีการพัฒนา อันได้แก่ ภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจ และชุมชน ในการดำเนินการตามจุดเน้น ๒ ประการ ซึ่งจะช่วยเสริมการบรรลุผลของหมุดหมาย ๙ ข้อของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓<sup>๒๖</sup>

**มิติการพัฒนาหลักของร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓**

**ปัจจัยหลักด้านการพลิกโฉมประเทศ**

หมายเหตุ  
**๑๒ ๑๓**

**ผลลัพธ์ที่พึงพิจารณา**  
การพัฒนาทุนมนุษย์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาทางสังคมที่ครอบคลุมได้รับการยกระดับ ผ่านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบัน ภาคีความร่วมมือ และการเสริมพลังประชาชน

สอดคล้องกับหมายเหตุหลักข้อ  
**๑๒ ๑๓**

สอดคล้องกับหมายเหตุรองข้อ  
**๑ ๔ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐**

สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนายั่งยืนข้อ



**ผลลัพธ์ที่สอง:**

**จุดเน้นของสหประชาชาติ:** ปรับปรุงการเข้าถึง การตอบสนอง และคุณภาพของบริการสาธารณะ เพื่อให้เป็นปัจจัยเอื้อต่อการพลิกโฉมประเทศไทย

- ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีพเพื่อส่งเสริมการทำงานที่ดี โดยเน้นการศึกษาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีทักษะตรงความต้องการของตลาดแรงงาน
- ขยายแพลตฟอร์มการศึกษาดิจิทัลและการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านการปรับปรุงการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ดิจิทัล การฝึกอบรมครู และการพัฒนาทักษะพลเมืองดิจิทัล
- ส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อแก้ปัญหาจากโรคไม่ติดต่อ ภาวะสูงวัย และความท้าทายด้านสุขภาพที่สำคัญอื่น ๆ รวมถึงสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ โภชนาการ และขยายบริการด้านสุขภาพผ่านเทคโนโลยี
- ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการป้องกัน การบำบัด และการดูแลรักษาสำหรับผู้ติดเชื้อเอชไอวี และลดการตีตราและการเลือกปฏิบัติ

**จุดเน้นของสหประชาชาติ:** เสริมสร้างพลังของประชาชนด้วยความรู้และโครงสร้างด้านดิจิทัลและนวัตกรรมด้านดิจิทัลเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพลิกโฉมเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย

- ขยายความครอบคลุมของบริการสาธารณะด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลโดยเฉพาะในพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการดูแลทั่วถึงและในหมู่ประชากรเปราะบาง
- เร่งรัดการใช้ระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมนวัตกรรมทางเทคโนโลยี และแนวทางการแก้ปัญหาทางเลือกด้วยระบบดิจิทัลที่ครอบคลุม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของการให้บริการของภาครัฐ
- ใช้ประโยชน์จากข้อริเริ่มของคอนรู้นใหม่และคนต่างรุ่นในการส่งเสริมนวัตกรรมการแก้ปัญหาทางเลือกเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนายั่งยืน
- ส่งเสริมการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และแนวทางการแก้ปัญหาทางเลือกด้วยระบบดิจิทัลที่ครอบคลุมตลอดทั่วทั้งระบบการเกษตรและการผลิตอาหาร เพื่อปรับปรุงการค้า ความปลอดภัยด้านอาหาร และโภชนาการ

**จุดเน้นของสหประชาชาติ: ปรับปรุงการเข้าถึง การตอบสนอง และคุณภาพของบริการสาธารณะเพื่อให้เป็นปัจจัยเอื้อต่อการพลิกโฉมประเทศไทย<sup>๑๗</sup>**

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อที่ ๔ เกี่ยวกับการศึกษาจะได้รับการส่งเสริมอย่างแข็งขันในฐานะที่เป็นสิทธิมนุษยชนและตัวขับเคลื่อนการพลิกโฉมทุนมนุษย์และการพัฒนาที่ยั่งยืน สหประชาชาติจะร่วมมือกับรัฐบาลไทยในการลงทุนด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย เร่งการปฏิรูปการศึกษาที่กำลังดำเนินการอยู่ เพื่อปรับให้ระบบการศึกษาสามารถรองรับคุณภาพการเรียนรู้ได้ดีขึ้นและเท่าเทียมขึ้นและบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ให้เด็กทุกคน และส่งเสริมให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนผ่านไปยังชีวิตการทำงานหรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น การดำเนินการดังกล่าวจะรวมถึงการเพิ่มการเข้าถึงการศึกษาวิทยาการทางเทคนิคและอาชีวศึกษา ทั้งในระดับอุดมศึกษา ที่มีค่าใช้จ่ายเหมาะสมและมีคุณภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว สหประชาชาติจะเน้นการใช้เทคโนโลยีการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบดิจิทัลเป็นกลยุทธ์หลัก พร้อมทั้งสนับสนุนความพยายามของรัฐบาลไทยในการลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล โดยให้การสนับสนุนการศึกษาดิจิทัลผ่านนวัตกรรมในด้านการสาธิตต่าง ๆ และส่งเสริมการเข้าถึงแพลตฟอร์ม E-learning ที่มีคุณภาพสูง เชื่อถือได้ และเพียงพอ รวมถึงการเชื่อมต่อและอุปกรณ์ดิจิทัล และการฝึกอบรมทักษะครูอย่างเหมาะสม (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๓ ๔ ๕ และ ๘)

สหประชาชาติจะทำงานกับทุกภาคส่วนในการสนับสนุนรัฐบาลไทย ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการเสริมความเข้มแข็งของความเชื่อมโยงและการเปลี่ยนผ่านระหว่างการศึกษา การฝึกอบรม และตลาดแรงงาน รวมทั้งเสริมความเข้มแข็งแก่ระบบและนโยบายการเรียนรู้ตลอดชีพ รวมถึงความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจและสิทธิมนุษยชน สหประชาชาติจะผลักดันการสร้างงานที่มีคุณค่าสำหรับหญิงและชายทุกสัญชาติและทุกสถานะในประเทศไทย บนพื้นฐานของเศรษฐกิจที่มีการจ้างงานเต็มอัตราและมีผลิตภาพสูง ซึ่งรวมถึงค่าจ้างที่เท่าเทียมกันสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน และสร้างหลักประกันให้บุคคลทุกช่วงชีวิตสามารถเปลี่ยนผ่านไปทำงานที่มีคุณค่าได้ สหประชาชาติจะยังคงสนับสนุนข้อริเริ่มต่าง ๆ ที่มุ่งในการปรับปรุงทักษะของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชนและความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อพัฒนาทักษะและการคงสิทธิประกันสังคมเมื่อย้ายถิ่นฐาน (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๓ ๔ ๕ ๘ ๑๐ ๑๖ และ ๑๗)

สหประชาชาติมุ่งแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างและต้นเหตุของปัญหาการพัฒนา โดยจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับนโยบายและโครงการที่มุ่งสร้างการมีส่วนร่วม ความเสมอภาคทางเพศ การเสริมสร้างพลังของบุคคล และทักษะสำหรับการทำงาน รวมทั้งสำหรับกลุ่มเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษา การฝึกอบรม และการจ้างงาน (NEET) ผู้ทุพพลภาพ ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน และกลุ่มที่มีความเสี่ยงจะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง สหประชาชาติจะยังคงสนับสนุนข้อริเริ่มต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายในการช่วยเหลือไม่ให้มีผู้ใดถูกทิ้งไว้ข้างหลังด้วยการใช้โครงการนำร่องสาธิตการใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนในข้อริเริ่มที่มุ่งแก้ปัญหาการพัฒนาในกลุ่มแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานและเด็กที่ด้อยโอกาส (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๔ ๙ และ ๑๐)

การให้ความสำคัญต่อการลงทุนด้านสุขภาพ การศึกษา และการพัฒนาทักษะทั่วประเทศจะช่วยลดช่องว่างระหว่างทักษะของประชากรกับความต้องการของสังคมสมัยใหม่ในศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งนี้ การมีทักษะสูงและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานอันประกอบด้วยความสามารถทางสังคม อารมณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และสติปัญญาเป็นสิ่งจำเป็นในการบรรลุเป้าหมายและความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทยในการพัฒนาทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพสูง และการปฏิวัติสีเขียวให้เกิดขึ้นในภาคส่วนสำคัญตามที่ระบุในร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓<sup>๑๘</sup> สหประชาชาติจะสนับสนุนการเร่งความพยายามในการขยายความสำคัญของการศึกษาสีเขียวและธุรกิจสีเขียวสำหรับนักเรียนและผู้ใหญ่เพื่อส่งเสริมการมีงานที่มีคุณค่าและยั่งยืน (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓ ๔ ๕ ๗ ๘ และ ๙)

สหประชาชาติจะยังคงร่วมงานกับรัฐบาลไทยอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อรับมือกับความท้าทายด้านสุขภาพที่สำคัญของประเทศไทย โดยรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงปัญหาเรื่องโรคไม่ติดต่อในทุกช่วงชีวิต ความปลอดภัยบนท้องถนน ความเจ็บป่วยจากการชราภาพ สุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ การตั้งครกภักในวัยรุ่น สุขภาพจิต และโภชนาการ สหประชาชาติจะใช้ประโยชน์จากเครือข่ายทั่วโลกเพื่อสนับสนุนรัฐบาลไทยด้วยนวัตกรรมการแก้ปัญหาด้วยเทคโนโลยี เพื่อให้บริการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพและครอบคลุม อาทิ การส่งเสริมการแพทย์ทางไกล นอกจากนี้ สหประชาชาติยังจะดำเนินการประสานงานการจัดการด้านสาธารณสุข การบริหารการข้ามแดนและการเคลื่อนย้ายของมนุษย์โดยต่อเนื่อง เพื่อให้พื้นที่ชายแดนมีความปลอดภัยและลดความเสี่ยงด้านสุขภาพของประชาชน สหประชาชาติจะร่วมมือกับประเทศไทยในการจัดทำกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ และมุ่งหน้าลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพที่จำเป็น

เพื่อเร่งให้เกิดมาตรการในการป้องกัน ตรวจเชื้อ ดูแลและรักษาโรคเอดส์สำหรับผู้ติดเชื้อ ผู้มีความเสี่ยง และผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากเชื้อเอชไอวีอย่างครอบคลุม รวมถึงการฉีดวัคซีนโรคให้หมดสิ้นภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ การดำเนินการนี้ยังรวมถึงการขยาย ระบบสุขภาพที่นำโดยชุมชนหรือประชาชนกลุ่มเป้าหมายและการส่งเสริมบุคลากรสาธารณสุขในท้องถิ่น สหประชาชาติจะยังคง สนับสนุนการบูรณาการการบริการที่เกี่ยวข้องกับเอชไอวีและวัณโรคให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยต่อเนื่อง รวมถึงการส่งเสริมปัจจัยสนับสนุนที่ช่วยจัดการตีตราและการเลือกปฏิบัติ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๒ ๓ ๕ ๙ ๑๐ และ ๑๗)

สหประชาชาติจะยังคงสนับสนุนรัฐบาลไทยอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาการบริการด้านการคุ้มครองเด็กแบบบูรณาการ เพื่อป้องกัน ตรวจตรา และรับมือกับความรุนแรงในทุกรูปแบบ ทุกสภาพแวดล้อมและแก่เด็กทุกคนในประเทศไทย และ แก่ไข่อุปสรรคในการเข้าถึงความคุ้มครองและการบริการที่มีสาเหตุมาจากปัญหาการไร้สถานะทางกฎหมาย นอกจากนี้ สหประชาชาติจะพยายามแก้ไขบรรทัดฐานทางสังคมที่เอื้อต่อการกระทำความรุนแรงต่อเด็กในชุมชนอีกด้วย (เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๓ ๕ ๑๐ และ ๑๖)

#### จุดเน้นของสหประชาชาติ: เสริมสร้างพลังของประชาชนด้วยความรู้และโครงสร้างด้านดิจิทัลและนวัตกรรมด้านดิจิทัลเพื่อให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการพลิกโฉมเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย<sup>๙๙</sup>

สหประชาชาติจะสนับสนุนรัฐบาลไทยในการคว้าโอกาสใหม่ ๆ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน อันเกิดจากระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ การบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ การเปลี่ยนสู่ระบบดิจิทัล และการแก้ปัญหาด้วยระบบดิจิทัลที่จำเป็นในการที่จะทำให้ประเทศ ประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ ๒๑ สหประชาชาติจะสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศไทยทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยระบบดิจิทัล ผ่านแนวทางต่าง ๆ รวมถึงแนวทางเมืองอัจฉริยะ ด้วยการใช้คลังความรู้และความเชี่ยวชาญที่เพิ่มพูน มากขึ้นเรื่อย ๆ จากการเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ของหลาย ๆ ประเทศ รวมถึงมิติจริยธรรม และสิทธิมนุษยชนในการปกป้องและการใช้ข้อมูล การใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยีและการแก้ปัญหาด้วยระบบดิจิทัลจะเป็น ปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการฟื้นฟูให้กลับมาดีกว่าเดิม พลิกโฉมสู่เศรษฐกิจสีเขียว และเร่งการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ และ ๑๖)

ในทำนองเดียวกัน โควิด-๑๙ ได้เผยให้เห็นความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลในทุกมิติของสังคม หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง อาจส่งผลให้ความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอยู่แล้วทวีความรุนแรงมากขึ้น สหประชาชาติจะพิจารณาถึงนัยยะ และโอกาสที่เกิดจากการแก้ปัญหาด้วยระบบดิจิทัลเพื่อให้การช่วยเหลือในทุกรูปแบบขององค์กรมีความครอบคลุมและยั่งยืน มากขึ้น ในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว สหประชาชาติจะสนับสนุนการเร่งให้เกิดความเสมอภาคทางดิจิทัลและการแก้ปัญหา ด้วยเทคโนโลยี เพื่อผลักดันการปฏิรูปให้เข้าถึงและตอบสนองต่อความต้องการของประชากรในพื้นที่ที่ยังขาดแคลนและประชากร กลุ่มเสี่ยงที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง การดำเนินงานในด้านนี้ยังรวมถึงการส่งเสริมการเข้าถึงแพลตฟอร์มดิจิทัลของประชากรกลุ่มเสี่ยง ที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง โดยคำนึงถึงภาษา การใช้รูปแบบที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม และการเข้าถึงแพลตฟอร์มได้ง่ายสำหรับ คนพิการ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๔ ๕ ๘ ๙ ๑๐ และ ๑๖)

สหประชาชาติจะร่วมมือกับคนรุ่นใหม่และใช้ประโยชน์จากข้อริเริ่มต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกลุ่มบุคคลต่างรุ่น ในการส่งเสริม และขยายผลการแก้ปัญหาใหม่ ๆ และนวัตกรรมที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อเป็นกลยุทธิ์ ในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม เสริมภูมิคุ้มกัน ความเป็นหนึ่งเดียวกันของสังคม และการจ้างงานเยาวชน ตามยุทธศาสตร์เยาวชน ค.ศ. ๒๐๓๐ (Youth Strategy 2030) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ระดับโลกว่าด้วยการจ้างงานเยาวชน และข้อตกลงเรื่องการจ้างงาน ของโลก (Global Jobs Pact)<sup>๑๐๐</sup> (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๓ ๔ ๕ ๘ ๙ ๑๑ ๑๖ และ ๑๗)

สหประชาชาติจะร่วมมือกับรัฐบาลไทยและบรรดาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น วิชาศึกษาขนาดเล็กและกลาง เกษตรกร เกษตรกรรายย่อย สหกรณ์ และชุมชนในชนบท ในการส่งเสริมนโยบายแบบบูรณาการ นวัตกรรมการแก้ปัญหาด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพลิกโฉมชนบท ซึ่งจะได้รับการขยายผลผ่านความร่วมมือได้-ได้ และความร่วมมือไตรภาคี นอกจากนี้ การสนับสนุน จากสหประชาชาติจะมุ่งช่วยเสริมพลังให้คนจนในชนบทและกลุ่มชาติพันธุ์ของประเทศไทยให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง (เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๒ ๕ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๖ และ ๑๗)



**ผลลัพธ์ที่สาม:**

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง สามารถมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบ

ปณิธานในการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังเป็นรากฐานสำคัญของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ สตรีและโดยเฉพาะกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยยังคงอยู่ในสถานะที่ด้อยกว่าผู้ชายในหลาย ๆ ด้านของชีวิตทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในประเทศไทย พลังและพลังวัตของคนรุ่นใหม่จะมีบทบาทสำคัญในการเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวัฒนธรรมวิสาหกิจของประเทศไทยในยุคหลังโควิด-๑๙ และที่สำคัญไม่น้อยกว่ากัน คือ ผู้สูงอายุก็ควรที่จะมีสุขภาพที่แข็งแรงและแก่ตัวอย่างมีพลัง (Active Aging) ด้วยประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุ ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์และผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทและพื้นที่ห่างไกลควรมีโอกาสเท่าเทียมกับผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง อย่างไรก็ตาม ฐานต่าง ๆ กลับแสดงให้เห็นอย่างต่อเนื่องว่ายังคงมีการเอาผิดทางอายุ การตีตรา การเลือกปฏิบัติ และการละเมิดสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ ต่อผู้ติดเชื้อและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเชื้อเอชไอวีซึ่งเป็นเหตุให้การเข้ารับบริการรักษาต้านเอชไอวีลดลง และทำให้อัตราการติดเชื้อเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล เชื้อชาติ และสถานะทางสังคมสามารถเป็นอุปสรรคขัดขวางไม่ให้ประชากรบางกลุ่มได้รับประโยชน์และมีส่วนร่วมในเส้นทางการพัฒนาของประเทศไทย ดังนั้นโดยสรุปแล้ว อุปสรรคใด ๆ ก็ตามที่ขัดขวางการมีส่วนร่วมและการพัฒนาของสังคมจำเป็นต้องถูกกำจัดอย่างเป็นระบบและแทนที่ด้วยโอกาสและบริการที่เป็นปัจจัยหนุนและการบริการที่มีส่วนร่วมและการพัฒนาสังคมดังกล่าวข้างต้น

เพื่อมุ่งเน้นให้สหประชาชาติทำหน้าที่ในการสนับสนุนและปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมถึงสร้างโอกาสที่เท่าเทียม สหประชาชาติจะร่วมมือกับรัฐบาลไทยและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามจุดเน้น ๒ ประการที่จะเสริมการบรรลุผลของหมุดหมาย ๕ ข้อในร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓<sup>๔๐</sup>

**มติการพัฒนาหลักของร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓**

**โอกาสและความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจและสังคม**

หมุดหมายข้อ ๗ ๘ ๙

**ผลลัพธ์ที่พึงพิจารณา**

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง สามารถมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบ

**สอดคล้องกับหมุดหมายหลักข้อ**

๗ ๘ ๙

**สอดคล้องกับหมุดหมายรองข้อ**

๑๒ ๑๓

**สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ**



**ผลลัพธ์ที่สาม:**

**จุดเน้นของสหประชาชาติ:** สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อหนุน อยู่บนพื้นฐานของสิทธิ และเปิดกว้างครอบคลุม เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสที่เท่าเทียม และลดความยากจน

- ปรับปรุงสิทธิประโยชน์จากประกันสังคม ขยายการคุ้มครองทางสังคมให้ครอบคลุมทุกคนในประเทศไทย
- บูรณาการข้อริเริ่มและแผนงานต่าง ๆ เพื่อนำเศรษฐกิจนอกระบบเข้าสู่ระบบอย่างค่อยเป็นค่อยไป สร้างงานที่ดีมีคุณค่าและมีเงื่อนไขการทำงานที่ดีมีความเชื่อมโยงกับระบบการคุ้มครองทางสังคม
- สนับสนุนแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน ผู้หนีภัยการสู้รบ ผู้ลี้ภัย บุคคลไร้รัฐไร้สัญชาติ และกลุ่มประชากรเปราะบางให้เข้าถึงการศึกษา การพัฒนาทักษะ บริการด้านสุขภาพ งานที่ดีมีคุณค่า และการคุ้มครองทางสังคม บนบรรทัดฐานและมาตรฐานสากลด้านสิทธิมนุษยชน
- สนับสนุนการเสริมพลังทางสังคมแก่สตรีและความเท่าเทียมทางเพศ ด้วยการแก้ปัญหาความรุนแรงทางเพศ สนับสนุนสตรีและเด็กหญิงในสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ (STEM) ให้สตรีมีส่วนร่วมในตลาดแรงงานและเข้าถึงงานที่ดีมีคุณค่า ตลอดจนร่วมมือกับภาคเอกชนให้ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักการเสริมพลังแก่สตรี
- สนับสนุนนวัตกรรมทางสังคมและการเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อสังคมของชุมชนในระดับฐานราก ผ่านนวัตกรรมทางการเงินทุนและการตลาด โดยเน้นให้ความสำคัญกับกลุ่มเปราะบาง

**จุดเน้นของสหประชาชาติ:** ส่งเสริมธรรมาภิบาล นวัตกรรม และสัญญาประชาคม เพื่อเร่งรัดการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

- เสริมความเข้มแข็งแก่กลไกการขับเคลื่อนและดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับท้องถิ่น
- เสริมความเข้มแข็งแก่ธรรมาภิบาลของตลาดแรงงานโดยใช้การเสวนาทางสังคม (social dialogue) ระหว่างองค์กรนายจ้างและลูกจ้าง ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน บนพื้นฐานมาตรฐานกฎหมายแรงงานระหว่างประเทศ และบูรณาภาพของธุรกิจ สิทธิมนุษยชน และความเท่าเทียมทางเพศ
- เสริมความเข้มแข็งแก่กลไกสถาบันและระบบนวัตกรรม เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เป็นธรรมอย่างทั่วถึง เชื้อหนุนความเท่าเทียมทางเพศ และปรับปรุงความโปร่งใสและความรับผิดชอบ
- เสริมความเข้มแข็งแก่กรอบแนวทางการบริหารจัดการเงินทุนระดับชาติแบบบูรณาการ (INFF) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้เครื่องมือระดมทุนรูปแบบใหม่ พันธบัตรสีเขียว (green bond) และการลงทุนที่คำนึงถึงผลเชิงบวกทั้งทางสังคมและสิ่งแวดล้อม (impact investing)
- เสริมความเข้มแข็งแก่ระบบการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพของประเทศโดยใช้ฐานข้อมูลซูเปอร์ (super databases) การใช้ข้อมูลที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ และเสริมความเข้มแข็งแก่ระบบประมวลผลข้อมูลเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และให้ประชาชนได้เข้าถึงผลและศาสตร์การวิเคราะห์ข้อมูล

### จุดเน้นของสหประชาชาติ: สร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุน บนพื้นฐานของสิทธิ และเปิดกว้างครอบคลุม เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสที่เท่าเทียม และลดความยากจน<sup>๑๖</sup>

สหประชาชาติจะสนับสนุนความพยายามของประเทศไทยทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นในการเสริมสร้างระบบคุ้มครองทางสังคมที่ครอบคลุมถ้วนหน้า ได้ประโยชน์ทั่วถึง และมีการประสานงานกันอย่างดี และให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีความเปราะบางสูงเป็นอันดับแรก ซึ่งรวมถึงการขยายความครอบคลุมถึงแรงงานทุกคน รวมทั้งแรงงานนอกระบบ แรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีความเสี่ยงมากที่สุดที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง นอกจากนี้ สหประชาชาติยังจะให้การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่มุ่งแก้ปัญหาหนี้สินครัวเรือนสูง โดยเฉพาะในประชากรกลุ่มเปราะบางที่สุด (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๓ ๔ ๕ ๘ ๑๐ และ ๑๖)

สหประชาชาติยังจะทำงานร่วมกับรัฐบาลไทย ภาคเอกชน และสภาอุตสาหกรรมอย่างเข้มข้นยิ่งขึ้นในข้อริเริ่มต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างความเสมอภาคทางการเงินสำหรับ SMEs และนำเศรษฐกิจนอกระบบเข้าสู่ระบบอย่างค่อยเป็นค่อยไป สหประชาชาติจะใช้ประโยชน์จากประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีและเหมาะสมกับบริบทของไทยจากทั่วภูมิภาคในการส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสู่การจ้างงานและเงื่อนไขการทำงานที่ดี รวมถึงการให้สิทธิในสวัสดิการประกันสังคมที่เชื่อมโยงอย่างบูรณาการกับระบบการคุ้มครองทางสังคมที่ก้าวหน้าของไทย ซึ่งจะสนับสนุนการเคลื่อนย้ายแรงงานไปภาคส่วนที่มีผลิตภาพสูงต่อไปด้วย สหประชาชาติจะสนับสนุนนโยบายและข้อริเริ่มต่าง ๆ ที่มุ่งช่วยยกระดับทักษะแรงงานนอกระบบ แรงงานที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อย และนักเรียนที่ต้องทิ้งการเรียนเพราะผลกระทบจากวิกฤตโควิด-๑๙ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๓ ๔ ๕ ๘ ๑๐ และ ๑๖)

สหประชาชาติจะให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้วยแนวทางแบบระดมพลังทั่วทั้งภาครัฐและสังคมในการจัดการติดตามและการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการตอบสนองต่อปัญหาเอชไอวีและวัณโรคและส่งผลกระทบต่อเชิงลบต่อการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อและได้รับผลกระทบจากเชื้อเอชไอวีและวัณโรค การดำเนินการในส่วนนี้จะสำเร็จได้โดยการสร้างสภาพแวดล้อมทางกฎหมายที่เอื้อให้เกิดการกำจัดการเลือกปฏิบัติและกฎหมายที่เอาผิดและเลือกปฏิบัติ รวมถึงกฎหมายที่กำหนดความผิดทางอาญาต่อกลุ่มประชากรเป้าหมาย เช่น ผู้ให้บริการทางเพศ กลุ่มคนข้ามเพศ ผู้ขายเสพติด ผู้ที่อยู่ในเรือนจำ หรือผู้ที่มีความสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน การแก้ไขปัญหานี้จะเพิ่มการเข้าถึงความยุติธรรมและความคุ้มครองสิทธิแรงงาน เพื่อให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและกลุ่มประชากรเป้าหมายมีโอกาสในการจ้างงานอย่างเต็มที่และมีผลิตภาพ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๓ ๔ ๕ ๘ ๑๐ และ ๑๖) และปราศจากการเลือกปฏิบัติ

สหประชาชาติจะให้ความสำคัญต่อการสร้างการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และเท่าเทียมสำหรับผู้หญิง ในแง่นี้ สหประชาชาติจะมุ่งเน้นการสนับสนุนผู้หญิงและเด็กหญิงในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้เป็นแรงงานที่ทรงคุณค่าและมีทักษะในสาขาอาชีพวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ (STEM) ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญสำหรับเป้าหมายในการไปสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูง ครอบคลุม และยั่งยืนของประเทศไทย สหประชาชาติจะเอื้ออำนวยให้เกิดความร่วมมือกับภาคเอกชนและสื่อมวลชนในการส่งเสริมการยอมรับหลักการ แรงจูงใจ และแนวทางการปฏิบัติที่ส่งเสริมบทบาทสตรี สหประชาชาติจะทำงานร่วมกับภาคีทั้งหมดและทุกระดับเพื่อแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๕ ๘ ๙ ๑๐ และ ๑๖)

เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งมั่นอันแรงกล้าของประเทศไทยในการสร้างวัฒนธรรมธุรกิจเพื่อสังคมในท้องถิ่นให้เจริญงอกงามและการลดความยากจนข้ามรุ่น<sup>๑๗</sup> สหประชาชาติจะสนับสนุนความพยายามในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อสำหรับนวัตกรรมทางสังคมและการประกอบธุรกิจทางสังคมที่นำโดยชุมชน สหประชาชาติยังจะมุ่งสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับภาคเอกชนในการขับเคลื่อนการดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน สิทธิแรงงาน และสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน การดำเนินงานส่วนนี้จะดำเนินควบคู่ไปกับการยกระดับความเป็นหุ้นส่วนในการส่งเสริมนวัตกรรมจัดหาแหล่งเงินทุนและการตลาด โดยเน้นกลุ่มและชุมชนที่มีความเสี่ยงที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง ซึ่งการดำเนินการนี้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีชีวิตของคนไทยที่มุ่งเน้นการสร้างชุมชนที่ยั่งยืน มีภูมิคุ้มกันและทุกคนมีส่วนร่วม (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑ ๕ ๘ ๙ ๑๐ และ ๑๑)

ด้วยจำนวนการโยกย้ายถิ่นฐานข้ามพรมแดนในไทยที่มีสัดส่วนสูงและมีคุณภาพการต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย สหประชาชาติจะสนับสนุนรัฐบาลไทยในการช่วยให้แรงงานโยกย้ายถิ่นฐานสามารถเข้าถึงการศึกษา การพัฒนาทักษะ สนับสนุนให้เกิดการจ้างงานที่เป็นธรรมและงานที่มีคุณค่า การคุ้มครองเด็ก และการคุ้มครองทางสังคม ด้วยการแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดี การให้ความช่วยเหลือ

ทางวิชาการ และการเพิ่มขีดความสามารถของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกลุ่มสำคัญที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ สหประชาชาติจะสนับสนุนรัฐบาลไทยในการปรับใช้ทางเลือกอื่นแทนการคุมขังเพื่อรับประกันว่าสิทธิของเด็กโยกย้ายถิ่นฐานที่เป็นกลุ่มเปราะบางจะได้รับการคุ้มครองตามบรรทัดฐานและมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๓ ๓ ๕ ๘ ๑๐ และ ๑๖)

สหประชาชาติจะยังคงทำงานกับรัฐบาลไทยโดยต่อเนื่องและจัดให้มีกลไกสำหรับความร่วมมือระหว่างประเทศในประเด็นการพัฒนา และการช่วยเหลือทางมนุษยธรรมที่หลากหลาย รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบุคคลไร้รัฐไร้สัญชาติ ผู้หนีภัยการสู้รบ และผู้ลี้ภัย เช่น กลไกคัดกรองคนต่างด้าว (National Screening Mechanism)<sup>๔๔</sup> จะช่วยระบุผู้ที่จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองระหว่างประเทศ นอกจากนี้ สหประชาชาติจะยังคงสนับสนุนรัฐบาลไทยโดยให้คำแนะนำทางวิชาการ การพัฒนาขีดความสามารถ การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนการขับเคลื่อนของคณะอำนาจการขับเคลื่อนกรอบความร่วมมือฯ และคณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความพยายามเหล่านี้ท้ายที่สุดจะช่วยขยายความครอบคลุมถึงกลุ่มคนต่างด้าวที่ต้องการการคุ้มครองระหว่างประเทศ และช่วยให้กลุ่มผู้เปราะบางเหล่านี้ รวมถึงบุคคลไร้รัฐไร้สัญชาติ สามารถเข้าถึงการศึกษา โอกาสในการดำรงชีวิต และการคุ้มครองทางสังคม

สหประชาชาติจะสนับสนุนรัฐบาลไทยในการปรับปรุงกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนการเกิด การจดทะเบียนราษฎร และกระบวนการขอสัญชาติ เพื่อป้องกันและลดปัญหาการไร้รัฐไร้สัญชาติในประเทศและรับประกันการเข้าถึงสถานะทางกฎหมาย นอกจากนี้ สหประชาชาติยังจะช่วยสนับสนุนความพยายามของรัฐบาลไทยในการส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษา ความสามารถในการหาเลี้ยงชีพ และความคุ้มครองทางสังคมให้แก่บุคคลไร้รัฐไร้สัญชาติด้วย (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๓ ๔ ๕ ๘ ๑๐ และ ๑๖)

#### จุดเน้นของสหประชาชาติ: ส่งเสริมธรรมาภิบาล นิติธรรม และสัญญาประชาคม เพื่อเร่งรัดการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน<sup>๔๕</sup>

ทศวรรษแห่งการดำเนินการอย่างจริงจัง (Decade of Action) นี้ ควรดำเนินความพยายามในการผลักดันการนำแนวทาง ‘ระดมพลังทั่วทั้งสังคม’ ไปปรับใช้ทั่วทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ธุรกิจ และชุมชน และเรียกร้องให้ประชาชนทุกคนรับ “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นเป้าหมายของทุกคน” เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว สหประชาชาติจะร่วมกับภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคีการพัฒนาในการสนับสนุนการจัดตั้งกลไกที่เป็นทางการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครในการขับเคลื่อนและดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การดำเนินการนี้จะรวมถึงการแก้ปัญหา การติดตามและประเมินผลการระดมเงินทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และการสร้างความตระหนักรู้ของประชาชนต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและการเก็บรวบรวมข้อมูลในท้องถิ่น สหประชาชาติจะสนับสนุนการพัฒนาระบบการระดมเงินทุนแบบบูรณาการระดับชาติเพื่อขยายผลการจัดหาเงินทุนสำหรับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนจากทุกแหล่ง และสนับสนุนรัฐบาลไทยและชุมชนในการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปดำเนินการในท้องถิ่น โดยเฉพาะการเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้ที่มีบทบาทในท้องถิ่นและการกระชับความร่วมมือในระดับท้องถิ่นทั่วประเทศ (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๖ และ ๑๗)

จากการที่รัฐบาลไทยกำลังดำเนินการปฏิรูปเพื่อพัฒนาภาครัฐให้มีประสิทธิภาพสูงตามวัตถุประสงค์ของร่างแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๓ สหประชาชาติก็จะสนับสนุนรัฐบาลไทยในการสร้างกระบวนการออกกฎหมายและนโยบายแบบบูรณาการที่เปิดกว้างมีส่วนร่วม และมีการหารือมากขึ้น พร้อมส่งเสริมธรรมาภิบาล หลักนิติธรรม รวมถึงการบังคับใช้มาตรการป้องปรามการทุจริต มาตรการตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของข้อมูล และมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นของสังคม (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๕ และ ๑๖)

สหประชาชาติจะสนับสนุนการปรับปรุงการกำกับดูแลตลาดแรงงานของประเทศไทยและส่งเสริมสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคงสำหรับแรงงานทุกคน รวมถึงแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานหญิงและผู้ที่ทำงานที่ล่อแหลม สหประชาชาติจะส่งเสริมการเสริมสร้างการหรือทางสังคมแบบสามฝ่ายระหว่างรัฐบาลไทย องค์กรลูกจ้างและองค์กรนายจ้าง สภาอุตสาหกรรม ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน บนพื้นฐานกรอบสนธิสัญญาและอนุสัญญาะหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี<sup>๔๖</sup> อันเป็นการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางสังคม นอกจากนี้ สหประชาชาติจะสนับสนุนรัฐบาลไทยในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ยาเสพติด และการค้าสัตว์ป่า และสนับสนุนกระบวนการยุติธรรมเพื่อเด็กและเยาวชนเพื่อจัดการปัญหาอาชญากรรมต่อเด็กและให้ความคุ้มครองและความช่วยเหลือเด็กที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกฎหมาย (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๕ ๘ ๑๖ และ ๑๗)

สหประชาชาติจะสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งรัฐสภาในการรับรองและใช้กฎหมายและนโยบายที่เอื้อให้เกิดการจัดหาเงินทุนที่ยั่งยืนแก่บริการทางสาธารณสุขและบริการทางสังคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและนำโดยชุมชน ด้วยการอาศัยการทำสัญญาประชาคมที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและกลไกการให้เงินอุดหนุนสาธารณะอื่นๆ เพื่อรักษาระดับเงินทุนและยกระดับการลงทุนเพื่อให้ชุมชนมีภูมิคุ้มกัน (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ข้อ ๑ ๓ ๑๐ ๑๖ และ ๑๗)

สหประชาชาติจะร่วมมือกับภาคีในการเสริมสร้างระบบนิเวศข้อมูลของประเทศไทยสำหรับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายที่อิงหลักฐานเชิงประจักษ์ สหประชาชาติจะให้ความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อแก้ปัญหาช่องว่างข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและขยายผลการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลมหัศจรรย์รวมถึงนวัตกรรมและแหล่งข้อมูลทางเลือกใหม่ ๆ และจะดำเนินการยกระดับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและรายงานเกี่ยวกับความคืบหน้าในการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ข้อ ๑๖)



# บทที่ ๓

## แผนการดำเนินงาน ตามกรอบความร่วมมือฯ

### ๓.๑ กลไกการกำกับดูแล

การดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือฯ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการสามฝ่ายซึ่งประกอบด้วยกระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานผู้ประสานงานสหประชาชาติ เป็นประธานร่วม นอกจากนี้คณะกรรมการสามฝ่ายยังรวมถึงผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องและ UNCT<sup>๔๗</sup> ทั้งนี้ ภาควิชาการพัฒนาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานจากภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ สภาอุตสาหกรรมและบริการต่าง ๆ ผู้บริจาคเพื่อการพัฒนา สถาบันการเงินระหว่างประเทศ กลุ่มและชุมชนกลุ่มเปราะบางกลุ่มเสี่ยงที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง และกลุ่มอาสาสมัครซึ่งอาจได้รับเชิญโดยประธานร่วมทั้งสามฝ่ายให้เข้าร่วมประชุมหรือนำเสนอรายงานในฐานะผู้สังเกตการณ์ การประชุมคณะกรรมการสามฝ่ายจะมีขึ้นปีละหนึ่งครั้งตลอดช่วงการดำเนินงานของกรอบความร่วมมือฯ เพื่อพิจารณาถึงความคืบหน้าในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้ และความคืบหน้าของแผนงานร่วม รวมถึงให้คำชี้แนะในการปรับปรุงยุทธศาสตร์ และใช้ประโยชน์จากโอกาสที่อุบัติขึ้นใหม่ ๆ เพื่อเร่งการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายภายในกรอบเวลาที่กำหนด คณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์ของกรอบความร่วมมือฯ จะประชุมกับประธานร่วมทั้งสามฝ่ายของคณะกรรมการสามฝ่ายปีละหนึ่งครั้ง

### ๓.๒ ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ระหว่าง UNCT กับกรอบความร่วมมือฯ

UNCT อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ประสานงานสหประชาชาติ และอยู่ภายใต้การสนับสนุนของระบบของสหประชาชาติ เพื่อการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งระบบ รวมถึงหุ้นส่วนความร่วมมือที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการให้บรรลุผลลัพธ์ทั้งหมดที่กำหนดภายใต้กรอบความร่วมมือฯ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ความพยายามในการพัฒนาและบรรลุผลลัพธ์เหล่านั้น เกิดจากการดำเนินการต่าง ๆ ผ่านโครงการร่วมระหว่างหน่วยงานสหประชาชาติ (joint work plan) และผ่านโครงการความร่วมมือ และงบประมาณของแต่ละหน่วยงานของสหประชาชาติตามที่กำหนดไว้ในเอกสารว่าด้วยโครงการและงบประมาณเพื่อความร่วมมือกับประเทศ (Country and Financial Programming Documents) นอกจากนี้ UNCT ยังจะได้รับการสนับสนุนจากคณะทำงานเยาวชน SDGs ซึ่งเป็นกลไกเชิงสถาบันที่ใช้ในการหารือเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ สมาชิกคณะทำงานเยาวชน SDGs มาจากผู้นำเยาวชนที่มีผลงานโดดเด่นในการขับเคลื่อนเป้าหมายต่าง ๆ ของโลก (Global Goals)

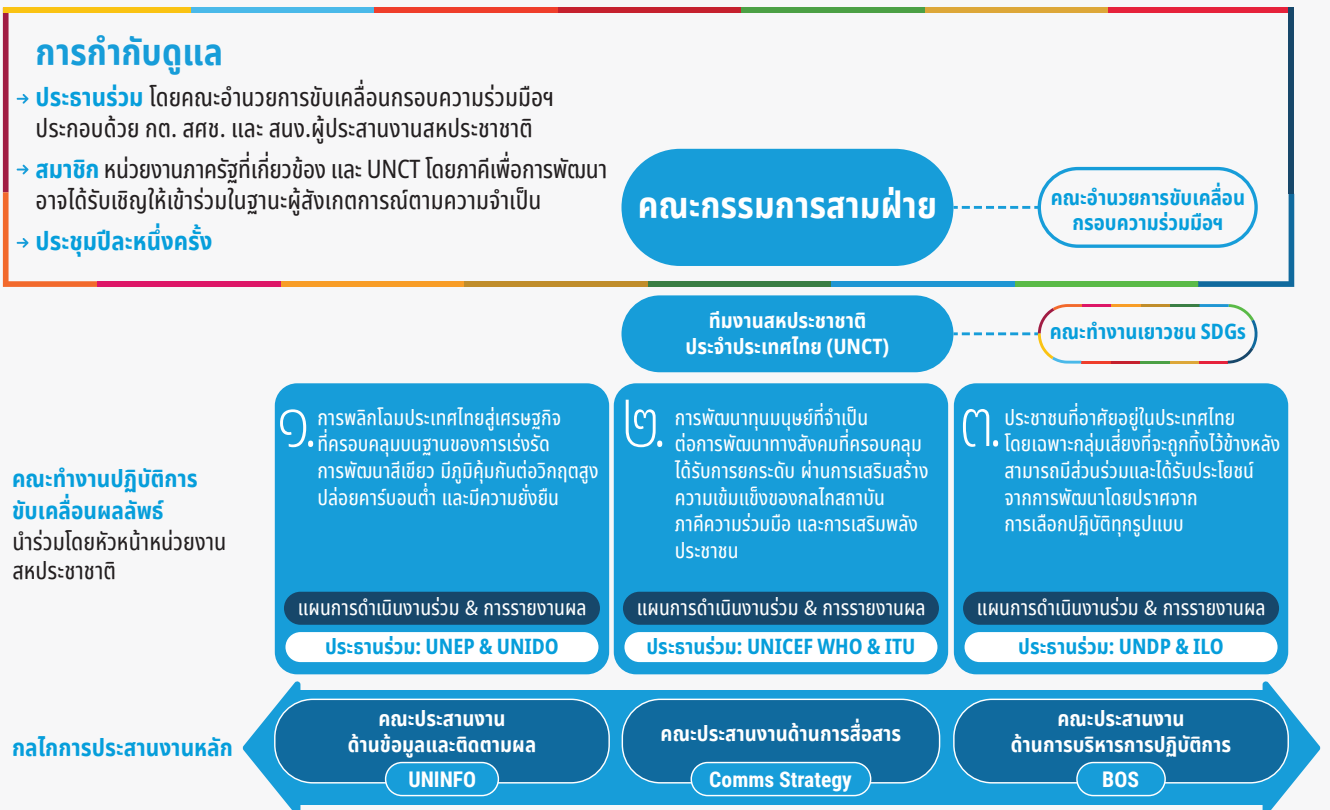
### ๓.๓ คณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์และกลไกการประสานงานหลัก

เพื่อให้การดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือฯ สามารถบรรลุผลลัพธ์ตามที่กำหนด UNCT จะจัดตั้งคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์ขึ้นมาสามคณะตามผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ที่กำหนดภายใต้กรอบความร่วมมือฯ โดยมีหัวหน้าหน่วยงานสหประชาชาติสองหรือสามหน่วยงาน<sup>๔๘</sup>เป็นประธานร่วม สมาชิกของคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์ (ดูภาพที่ ๓) จะเป็นหน่วยงานสหประชาชาติใดบ้างนั้นขึ้นอยู่กับว่ามีหุ้นส่วนและความร่วมมือใดบ้างที่จำเป็นต่อการบรรลุผลสำเร็จได้ดีที่สุด ประธานร่วมของคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์สามารถเชิญหน่วยงานภายนอกเข้าร่วมประชุมด้วย ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม สถาบันการเงินระหว่างประเทศ ภาคเอกชน และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม คณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์จะมีการประชุมกันอย่างน้อยปีละสองครั้งเพื่อให้การวางแผนดำเนินการและรายงานผลของโครงการร่วมต่าง ๆ เป็นไปอย่างราบรื่น

การดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ภายใต้กรอบความร่วมมือฯ จะได้รับการสนับสนุนจากกลไกประสานงานหลัก ประกอบด้วย คณะประสานงานสามคณะ ได้แก่ คณะประสานงานด้านการบริหารการปฏิบัติการเพื่อให้การบริหารจัดการการดำเนินงานร่วมกัน เป็นไปอย่างราบรื่น คณะประสานงานด้านการสื่อสารเพื่อให้การสื่อสารและการรณรงค์ด้านเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นไปอย่างครอบคลุมกว้างขวาง และคณะประสานงานด้านการข้อมูลและติดตามผล เพื่อติดตามผลการดำเนินงานโดยใช้ฐานข้อมูลภาครัฐ ตลอดจนรับผิดชอบในการรายงานการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือฯ ของหน่วยงานสหประชาชาติ ต่าง ๆ ในรูปแบบดิจิทัลแพลตฟอร์ม UNInfo ซึ่งหน่วยงานภาครัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงการวางแผนงาน การติดตามผล การรายงาน และการติดตามความคืบหน้า ที่อยู่ในระบบ UNInfo ได้ ณ เวลาจริง<sup>๔๔</sup>

นอกจากนั้น UNCT จะตั้งคณะทำงานเฉพาะเรื่องเพื่อการประสานงานร่วมกันตามความจำเป็นรวมถึงตามคำร้องขอของรัฐบาลไทย<sup>๔๕</sup> ซึ่งระยะเวลาในการทำงานของคณะทำงานเฉพาะเรื่องนี้ อาจจะสั้นหรือยาวกว่ากรอบความร่วมมือฯ และคณะทำงานเฉพาะเรื่องนี้ อาจรวมถึงคณะบุคคลที่ทางสหประชาชาติในฐานะหน่วยงานที่เป็นกลางเชิญมาร่วมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น รัฐบาลไทย รัฐสภา ภาคประชาสังคม และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ เนื่องด้วยคณะทำงานเฉพาะเรื่องได้รับการจัดตั้งขึ้นด้วยกรอบเวลา การดำเนินงานที่ตายตัว UNCT จึงมีความยืดหยุ่นในการเปลี่ยน ยุติ หรือจัดตั้งคณะทำงานใหม่ ๆ ตามความเหมาะสม ของบริบทในขณะนั้น

**ภาพที่ ๓** โครงสร้างการกำกับดูแลกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน



## ๓.๔ โครงสร้างของ UNCT

สหประชาชาติในประเทศไทยตั้งอยู่ในศูนย์กลางระดับภูมิภาคของสหประชาชาติซึ่งมีทั้งหน่วยงานสหประชาชาติที่ดำเนินงานโดยมีสำนักงานตั้งอยู่ในไทย และที่ดำเนินงานจากสำนักงานสหประชาชาติประจำภูมิภาคที่มีกิจกรรมในไทยอย่างเต็มรูปแบบหรือกิจกรรมตามโครงการเฉพาะเรื่อง UNCT จึงใช้ประโยชน์จากทรัพยากรร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานของ UNCT ทั้งนี้การหารือระหว่างรัฐบาลไทยและ UNCT พบว่า UNCT มีความจำเป็นต้องเสริมทักษะด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งอาจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าดังกล่าวได้โดยการยืมตัวบุคลากรจากสถาบันการศึกษาในประเทศมาเป็นที่ปรึกษาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ ขณะเดียวกัน นวัตกรรม และการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลเป็นทักษะอีกแขนงหนึ่งที่ทาง UNCT จะให้ความสำคัญในฐานะทักษะที่จำเป็นต่อทุกผลลัพธ์

## ๓.๕ การสร้างภาคีความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์

ปัจจัยที่มีผลอย่างลึกซึ้งต่อความสำเร็จของประเทศไทยในการพลิกโฉมวิถีการพัฒนาที่ยั่งยืนและครอบคลุมทุกภาคส่วน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังคือผลการดำเนินงานด้านการสร้างภาคีความร่วมมือที่มีคุณภาพสูง แบบปลายเปิด (open ended) และมีพลวัต ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้ปานกลางและไม่ได้รับประโยชน์จากความร่วมมือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (Official Development Assistance<sup>๖๖</sup>) สหประชาชาติจะพยายามระดมเงินทุนและทรัพยากรสำหรับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ได้มากที่สุดผ่านการสร้างภาคีความร่วมมือไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม ด้วยยุทธศาสตร์การสร้างภาคีการพัฒนาที่หลากหลาย ใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ และสามารถดำเนินการได้จริงเพื่อขับเคลื่อนให้บรรลุผลสำเร็จตามผลลัพธ์ทั้งสามประการที่ระบุไว้ในกรอบความร่วมมือฯ สหประชาชาติยังจะพยายามส่งเสริมการสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ในทุกภาคส่วนเพื่อให้สามารถระดมทรัพยากรทางการเงินหรือทรัพยากรอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามความเหมาะสมเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

สหประชาชาติจะร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคมในการขับเคลื่อนนวัตกรรมทางสังคมและธุรกิจสังคม สิทธิมนุษยชน และการเสริมความเข้มแข็งแก่เยาวชนและสตรี นอกจากนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความหลากหลายและหลากหลายสีของสังคมไทย สหประชาชาติจะหาโอกาสในการพัฒนาและเพิ่มปฏิสัมพันธ์กับองค์กรและชุมชนเป้าหมายเหล่านี้ ซึ่งรวมถึงการหารือเชิงสถาบันด้วย สหประชาชาติจะร่วมมือและดำรงความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับกลุ่มและชุมชนที่มีความเสี่ยงสูงที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลังตลอดช่วงการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือฯ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ที่จะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง สหประชาชาติจะร่วมมือและร่วมปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกลุ่มเปราะบางเหล่านั้นที่มีความเสี่ยงสูงที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง เพื่อสร้างหลักประกันว่าเสียงและประสบการณ์ของพวกเขาจะเป็นที่รับฟังและรับรู้ สามารถเข้าถึงสิทธิอันพึงมี และมีโอกาสอย่างเท่าเทียมกันที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ซึ่งรวมถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการต่าง ๆ ตลอดจนเข้าถึงโอกาสในการเป็นอาสาสมัครชุมชนเพื่อทำหน้าที่สนับสนุน และเป็นปากเสียงแทนกลุ่มเปราะบาง สหประชาชาติจะใช้แนวทางหารืออาสาสมัครและกลไกที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างหลักประกันการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาอันเข้มแข็งระหว่างรัฐบาลไทยและสหประชาชาติเป็นหัวใจสำคัญของการบรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สหประชาชาติจะพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนนี้ให้ยิ่งลึกไปถึงระดับท้องถิ่น โดยการสนับสนุนหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหลายระดับ ตั้งแต่จังหวัด เทศบาล อำเภอ และตำบล ในการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนความเป็นหุ้นส่วนในทุกระดับสู่การบรรลุผลตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

สหประชาชาติจะให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและภาคเอกชนในการเร่งรัดการพลิกโฉมเศรษฐกิจของประเทศไทยสู่การพัฒนาที่เป็นสีเขียว มีภูมิคุ้มกัน ปล่อยคาร์บอนต่ำ และยั่งยืน ความเป็นหุ้นส่วนกับภาคเอกชน จะได้รับการยกระดับและขยายผลให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งรวมถึงการร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมต่าง ๆ และสถาบันต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน รวมถึงการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างสหประชาชาติกับเครือข่ายโกลบอลคอมแพ็กประเทศไทย ซึ่งเป็นความร่วมมือระดับโดดเด่นของสหประชาชาติให้ครอบคลุมทั้งห้าภาคของไทย เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและสร้างผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั่วประเทศ

สหประชาชาติจะร่วมมือกับสถาบันด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศ และหน่วยงานที่เป็นผู้นำทางความคิดของประเทศ สถาบันการศึกษาและมหาวิทยาลัย หน่วยงานวิจัยวิทยาศาสตร์ข้อมูล และสถาบันที่รับผิดชอบการสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยี และงานในอนาคตที่สอดคล้องกับนโยบายอุตสาหกรรม ๔.๐ นอกจากนี้ สหประชาชาติยังตระหนักดีว่าวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) จะมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนการพลิกโฉมเศรษฐกิจของประเทศไทยและการบรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้วยเหตุนี้สหประชาชาติจะกระชับความเป็นหุ้นส่วนกับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และขนาดย่อย (MSME) สภาหอการค้าและสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสถาบันภาคเอกชนอื่น ๆ ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ภาควิชาการมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สหประชาชาติจะร่วมมือกับนักวิชาการ มหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาในการสร้างความตื่นตัวและความตระหนักในวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในปี ๒๐๓๐ เพื่อช่วยขับเคลื่อนการบรรลุผลลัพธ์ทั้งสามของกรอบความร่วมมือฯ สหประชาชาติจะนำทรัพยากรต่าง ๆ จากชุมชนสหประชาชาติทั่วโลก เช่น สื่อการเรียนการสอนจากมหาวิทยาลัยสำหรับบุคลากรสหประชาชาติ (UN Staff System College) เพื่อใช้ในการอบรมและขยายขีดความสามารถด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ของหุ้นส่วนการพัฒนาและภาคีความร่วมมือในท้องถิ่น

สหประชาชาติจะกระชับความร่วมมือกับหุ้นส่วนการพัฒนา เช่น รัฐบาลไทย รัฐสภา ภาคเอกชน และภาควิชาการเพื่อระดมทุน และงบประมาณที่จำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในตลอดช่วงการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือฯ ภาคการเงิน การลงทุน และการประกันภัย รวมถึงภาคธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรมชั้นนำของไทยมีบทบาทสำคัญในการระดมทุนดังกล่าว การกระชับความร่วมมือกับภาคเอกชนนี้ไม่เพียงเพื่อดึงดูดแหล่งเงินทุนเพิ่มเติม แหล่งเงินทุนทางเลือก และแหล่งเงินทุนที่เกิดจากนวัตกรรมใหม่ ๆ แต่ที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันคือ เพื่อการขยายผลแนวทางของสหประชาชาติ ในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจอย่างมีจรรยาบรรณ ยั่งยืน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม การเพิ่มการลงทุนในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง รวมทั้งสร้างประโยชน์ทางสังคม และสิ่งแวดล้อม จากการเร่งรัดให้เกิดการพลิกโฉมสู่การเติบโตสีเขียว ที่ให้ประโยชน์ทั่วถึง การลดการปล่อยก๊าซคาร์บอน การขับเคลื่อนซอร์ริเริ่ม เรื่องธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ซึ่งประเทศไทยมีผลงานที่เข้มแข็งทางด้านนี้ รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพอันมั่งคั่งของไทยที่กำลังถูกคุกคาม

เพื่อที่จะสนับสนุนให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่สังคมที่มีทักษะสูงซึ่งมีภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพสูง สหประชาชาติ จะร่วมมือกับภาครัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการพัฒนาทางการศึกษา การพัฒนาทักษะแรงงาน ด้านสุขภาพ ความคุ้มครองทางสังคม และการย้ายถิ่นฐานของประชากร นอกจากนี้สหประชาชาติยังจะสนับสนุนการปฏิรูปภาครัฐทั้งทางด้านการป้องกัน การทุจริตและประพฤติมิชอบ ระบบนิติธรรม รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ การเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัลซึ่งรวมถึงการลดช่องว่างทางดิจิทัล การประมวลผลข้อมูล SDGs เพื่อการวิเคราะห์และรายงาน โดยร่วมมือกับภาครัฐที่เป็นหลักในแต่ละด้านตามความเหมาะสมของบริบทและภายใต้การสนับสนุนด้านการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาล เพื่อมุ่งเน้นการสนับสนุนไทยในด้านที่สหประชาชาติสามารถทำคุณประโยชน์แก่ประเทศไทยได้ดีที่สุด

ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่หลากหลายดังกล่าวข้างต้นเป็นพหุภาคีสำคัญสำหรับการสร้างสรรค์ร่วมกัน นวัตกรรม และความร่วมมือระหว่างกัน ความร่วมมือดังกล่าวยังจะเอื้ออำนวยให้เกิดการแลกเปลี่ยนงานวิจัย การหารือ การสร้างความคิด และองค์ความรู้ใหม่ ๆ รวมถึงการแลกเปลี่ยนหรือดำเนินนโยบายและความร่วมมือใต้-ใต้และไตรภาคี เมื่อหุ้นส่วนการพัฒนา มีความไว้วางใจกันและกันมากขึ้นผ่านการร่วมงานในซอร์ริเริ่มและโครงการที่ทั้งสองฝ่ายร่วมให้การสนับสนุนเงินทุน จะมีการดำเนินการเพื่อเชื่อมตัวบุคลากรระหว่างหน่วยงานสหประชาชาติกับหน่วยงานภาคี เช่น การเชื่อมตัวบุคลากรด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สหประชาชาติจะใช้ประโยชน์ในการเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการจัดการประชุม และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพื่อดำรงไว้ซึ่งโอกาสและพื้นที่ในการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างสหประชาชาติ กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป้าหมายของกรอบความร่วมมือฯ และเป้าหมายการพัฒนาของประเทศไทยมีความก้าวหน้า สหประชาชาติยังจะร่วมมือกับกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) ในการสรรหาโครงการที่มีความโดดเด่น (flagship) ทั้งจากภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม สำหรับเป็นโครงการความร่วมมือ ใต้-ใต้และไตรภาคี (SSTC) โดยจะใช้ประโยชน์จากบทบาทของไทยที่เป็นผู้ประสานงานด้านความร่วมมือและการหารือ ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนของอาเซียน





## การติดตามและประเมินผล

### ๔.๑ การจัดระบบติดตามผล

การติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือ จะใช้ตัวชี้วัดตามกรอบติดตามผลสัมฤทธิ์ (Results Framework)<sup>๓๒</sup> (ปรากฏตามภาคผนวกที่ ๑) เป็นหลัก และจะนำโดย UNCT ซึ่งจะร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

กรอบติดตามผลสัมฤทธิ์อิงข้อมูลตัวชี้วัด SDGs ที่ประเทศไทยใช้ ซึ่งค่าฐานและค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดเหล่านั้นอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่เป็นทางการของรัฐ ในจำนวนนี้มีตัวชี้วัด ๑๗ ตัว (ร้อยละ ๕๗ ของทั้งหมด) ที่เป็นตัวชี้วัด SDGs ส่วนค่าฐานนั้นได้มาจากรายงานที่มีข้อมูลล่าสุดของภาครัฐ และสำหรับตัวชี้วัด SDGs ที่ใช้นั้นได้ผ่านการหารือ และตรวจสอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วว่ามีข้อมูลอยู่จริง

สำหรับการดำเนินการตามแผนการติดตามผลนั้น สหประชาชาติจะใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลของไทยให้มากที่สุด อีกทั้งยังจะร่วมมือกับกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ รวมถึงสำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสริมความเข้มแข็งแก่ระบบนิเวศข้อมูล SDGs และลดช่องว่างด้านข้อมูลอีกด้วย รวมถึงการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การติดตามความคืบหน้า การแปลงข้อมูลเป็นดิจิทัล และการใช้ภาพถ่ายดาวเทียม สหประชาชาติยังจะให้การแจ่มแจ้งสถิติ เช่น ตามพื้นที่ เพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และตามชนิดกลุ่มประชากรบางต่าง ๆ และจะมีการติดตามความคืบหน้าอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการปรับปรุงการวิเคราะห์ การวางแผนนโยบายแบบบูรณาการที่อิงหลักฐานเชิงประจักษ์ รวมถึงการดำเนินโครงการต่าง ๆ

ความรับผิดชอบในการติดตามความคืบหน้าของแต่ละผลลัพธ์เป็นของคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์นั้น ๆ เป็นหลัก สำหรับโครงการร่วมซึ่งจะดำเนินการในกรอบเวลาสองปีและสามารถดำเนินต่อเนื่องได้นั้น แต่ละคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์จะทำหน้าที่ร่วมติดตามความคืบหน้าสู่ผลลัพธ์ของตน

คณะประสานงานด้านข้อมูลและติดตามผลของสหประชาชาติประกอบด้วยผู้ประสานงานหลักด้านการติดตามและประเมินผลของแต่ละหน่วยงานของสหประชาชาติ โดยมีเจ้าหน้าที่ด้านข้อมูลและติดตามผลของสำนักงานผู้ประสานงานสหประชาชาติทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานและให้ความสนับสนุนช่วยเหลือทางวิชาการกับแต่ละคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์และ UNCT ในการดำเนินงานและติดตามผลงานความคืบหน้าของทุกผลลัพธ์ ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องและคุณภาพข้อมูล ดูแลการจัดเก็บข้อมูล และรายงานผลด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ สำหรับตัวชี้วัด SDGs หน่วยงานสหประชาชาติที่รับผิดชอบแต่ละ SDGs จะเป็นผู้รับผิดชอบในการรายงานความคืบหน้าต่อคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์ของแต่ละผลลัพธ์ การดำเนินงานเช่นนี้จะเสริมความเข้มแข็งแก่ระบบความรับผิดชอบ และช่วยให้ประธานร่วมของแต่ละผลลัพธ์ประสานงานการรายงานความคืบหน้าประจำปีได้อย่างสะดวกราบรื่น

UNCT จะร่วมมือกับรัฐบาลไทยและภาคีการดำเนินงานในการร่วมกันพิจารณาทบทวนกรอบความร่วมมือ เป็นระยะ ๆ เพื่อวัดความคืบหน้าสู่ผลลัพธ์ที่กำหนด ติดตามปัจจัยเสี่ยง ถอดบทเรียนสำคัญ พิจารณาโอกาสและความท้าทายใหม่ ๆ และถอดประสบการณ์เพื่อใช้ในการตัดสินใจและปรับแผนงาน ทั้งนี้ คณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์จะเป็นผู้เตรียมรายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานผ่าน UNCT เพื่อรายงานและหารือกับคณะอำนวยการขับเคลื่อนกรอบความร่วมมือ และคณะกรรมการสามฝ่าย โดยให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกรอบความร่วมมือ ให้คงไว้ซึ่งความสำคัญ และมีประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศภายใต้บริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ดังที่ได้ระบุข้างต้น คณะประสานงานด้านข้อมูลและติดตามผลจะเสริมความเข้มแข็งแก่ระบบนิเวศข้อมูล และสนับสนุนกระบวนการพิจารณาบททบทวนกรอบความร่วมมือฯ ร่วมกับการรายงาน การบันทึกเอกสาร และการแบ่งปันองค์ความรู้ รวมถึงการจัดเตรียมฟอร์มต้นแบบ (template) และแนวทางสำหรับการติดตามและประเมินผล และการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะประสานงานด้านข้อมูลและติดตามผลยังจะอำนวยความสะดวกในการประสานงานการเตรียมแผนงาน การติดตามผลการดำเนินงานของคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนผลลัพธ์ทุกคณะ และรวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ของสหประชาชาติและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ เพื่อให้การทำงานสอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งในด้านข้อมูลและกระบวนการ ทั้งนี้ ในตลอดช่วงเวลาของการดำเนินการตามกรอบความร่วมมือฯ การทบทวนและปรับเปลี่ยนสาระในกรอบความร่วมมือฯ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และประเด็นเร่งด่วนของการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถทำได้ตามที่รัฐบาลไทยและสหประชาชาติเห็นชอบร่วมกัน

สหประชาชาติจะใช้ UNInfo (ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการวางแผน ติดตาม และรายงานผล) เป็นเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการติดตามความคืบหน้าของกรอบความร่วมมือฯ และการดำเนินงานตามแผนงานร่วมของหน่วยงานสหประชาชาติ แพลตฟอร์มออนไลน์นี้จะนำเสนอภาพรวมของความคืบหน้าการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือฯ ในระดับประเทศ และช่วยสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามของระบบของสหประชาชาติเพื่อการพัฒนาในการปรับปรุงความโปร่งใสและความรับผิดชอบ<sup>๑๓</sup> รวมทั้งยังเป็นการปรับปรุงการตอบสนองของสหประชาชาติต่อความต้องการของประเทศสมาชิกให้ดียิ่งขึ้น

นอกเหนือจากการรายงานความคืบหน้าของตัวชี้วัด SDGs ที่อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือฯ ในเชิงปริมาณแล้ว สหประชาชาติยังจะใช้การรายงานความคืบหน้าเชิงคุณภาพและใช้กระบวนการประเมินความคืบหน้าของแต่ละผลลัพธ์และจุดเน้นแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ตระหนักและเข้าใจได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นถึงประโยชน์และผลที่แท้จริงของการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือฯ ต่อสถานะทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญอย่างยิ่งคือผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้คนโดยเฉพาะกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง โดยที่แนวทางการพัฒนาที่ยืดหยุ่นและเป็นศูนย์กลางเป็นหัวใจของการดำเนินงานการพัฒนาของสหประชาชาติ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องทำการถอดบทเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้นว่าสถาบันและนโยบายในกระบวนการพัฒนามีผลต่อสิทธิและโอกาสของประชากรกลุ่มต่าง ๆ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการพัฒนาอย่างไรโดยใช้แนวทางการถอดบทเรียนที่สร้างสรรค์ วัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์

สหประชาชาติยังจะมุ่งสร้างความเข้าใจให้ลึกซึ้งขึ้นว่ากิจกรรมความร่วมมือที่สนับสนุนการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือฯ ได้-ได้และไตรภาคีจะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจและกำหนดนโยบายทั้งในประเทศไทยและในประเทศอื่น ๆ อย่างไร สหประชาชาติจะนำประเด็นเด่น ๆ ที่คณะประสานงานด้านข้อมูลและติดตามผลเสนอแนะมาใช้สำหรับการถอดบทเรียน และสรรหาข้อริเริ่มที่มีความโดดเด่นจากชุมชนในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ และรายงานผลงานนั้นอย่างกระชับไว้ในรายงานประจำปีและเผยแพร่ในสื่อที่ทางคณะประสานงานด้านการสื่อสารจะจัดทำขึ้นโดยได้รับความร่วมมือจากภาคีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

## การประเมินผล

การที่จะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้นั้นจำเป็นต้องมีระบบการติดตามและประเมินผลเชิงผลสัมฤทธิ์ (result-based monitoring and evaluation) ดังนั้นสหประชาชาติซึ่งดำเนินงานร่วมกับรัฐบาลไทยและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างใกล้ชิดจึงมุ่งที่จะส่งเสริมและปมเพาะวัฒนธรรมการเรียนรู้และการมีความรับผิดชอบต่อกันและกัน สหประชาชาติยังจะแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับแนวทางและระเบียบวิธีการใหม่ ๆ แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งจะช่วยเสริมความเข้มแข็งแก่วงจรการเรียนรู้ผ่านกระบวนการการประเมินผลแบบมีส่วนร่วม

เพื่อผลักดันกระบวนการปฏิรูปหน่วยงานสหประชาชาติในไทยให้รู้หน้ายิ่งขึ้น แต่ละหน่วยงานของสหประชาชาติจะใช้รูปแบบและเกณฑ์เดียวกันในการทบทวนและรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการของหน่วยงานตน และมุ่งเกื้อกูลกันในการติดตามผลในด้านที่มีความสนใจและทำงานร่วมกัน กระบวนการทบทวนนี้จะสร้างองค์ความรู้และถอดบทเรียนตลอดช่วงการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือฯ

การประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือฯ รอบสุดท้ายจะดำเนินการโดยผู้ประเมินอิสระในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่ง UNCT จะเป็นผู้นำการจ้างผู้ประเมินที่มีคุณสมบัติเหมาะสมภายใต้การหารือกับรัฐบาลไทยอย่างใกล้ชิด การประเมินจะดำเนินการอย่างเป็นอิสระตามมาตรฐานและเกณฑ์การปฏิบัติของคณะทำงานด้านการประเมินผลของสหประชาชาติ (UN Evaluation Group)

ภาคผนวก ก

# กรอบติดตามผลสัมฤทธิ์

**ผลลัพธ์ที่ ๑:** การพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจที่ครอบคลุมบนฐานของการเร่งรัดการพัฒนาสีเขียว มีภูมิคุ้มกันต่อวิกฤตสูง ปล่อยคาร์บอนต่ำ และมีความยั่งยืน

**จุดเน้นที่ ๑ ของสหประชาชาติ:** สนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและยั่งยืนบนพื้นฐานของโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียวของประเทศไทย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย <sup>๑4</sup>	แหล่งข้อมูล	ความถี่ของการรายงานข้อมูล
ตัวชี้วัดที่ 1: อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริงต่อประชากรผู้มีงานทำ (ตัวชี้วัด SDG ที่ 8.2.1)	เฉลี่ย 2553-2562=3.3%/ปี	2570=2.5%/ปี <sup>๑5</sup>	สศช./ธนาคารโลก	รายปี
ตัวชี้วัดที่ 2: ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อหน่วยมูลค่าเพิ่ม (ตัวชี้วัด SDG ที่ 9.4.1)	2561=0.2 CO <sub>2</sub> กิโลกรัมเทียบเท่า ต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (PPP \$ พ.ศ. 2560)	2570=0.18 CO <sub>2</sub> กิโลกรัมเทียบเท่า ต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (PPP \$ พ.ศ. 2560)	สวทช./พ.น.	รายปี
ตัวชี้วัดที่ 3: การบริโภควัตถุดิบในประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) (ตัวชี้วัด SDG ที่ 8.4.2/12.2.2)	2561=1.81 กก. ต่อ GDP	2570=1.5 กก. ต่อ GDP	สวทช./สพ. ทส.	รายปี
ตัวชี้วัดที่ 4: จำนวนและสัดส่วนของบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนภายใต้โครงการการลงทุนที่ยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	2563=124 บริษัท 2563=19.2% (124/646 บริษัท)	2570=25%	ตท.	รายปี รายปี
ตัวชี้วัดที่ 5: จำนวนเกษตรกรหรือฟาร์มที่เป็นเกษตรกรปลอดภัย (GAP) แกนตัวชี้วัด SDG ที่ 2.4.1 -เกษตรกรรมที่ยั่งยืน	2563=201,000 ฟาร์ม (ปลูกพืช 170,000 ฟาร์ม, ปศุสัตว์ 20,000 ฟาร์ม, ประมง 11,000 ฟาร์ม)	2570=250,000 ฟาร์ม	กษ.	รายปี
ตัวชี้วัดที่ 6: จำนวนสถาบันทางการเงินและการลงทุนที่เข้าร่วมและรับรองหลักการของสหประชาชาติว่าด้วยการเงินและการลงทุนอย่างมีความรับผิดชอบ	2563=3	2570=6	UNEP Finance Initiative; หลักการของสหประชาชาติว่าด้วยการเงินและการลงทุนอย่างมีความรับผิดชอบ	รายปี

**ผลลัพธ์ที่ ๑:** การพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจที่ครอบคลุมบนฐานของการเร่งรัดการพัฒนาสีเขียว มีภูมิคุ้มกันต่อวิกฤตสูง ปล่อยคาร์บอนต่ำ และมีความยั่งยืน

**จุดเน้นที่ ๒ ของสหประชาชาติ:** เสริมสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ และขยายขีดความสามารถในการปรับตัวและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวเร็วจากภัยพิบัติ

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย	แหล่งข้อมูล	ความถี่ของการรายงานข้อมูล
ตัวชี้วัดที่ 7: สัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนต่อการใช้งานขั้นสุดท้าย (ตัวชี้วัด SDG ที่ 7.2.1)	2563=15.13%	2570=22.5% <sup>๑6</sup>	พ.น.	รายปี
ตัวชี้วัดที่ 8: ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม (ครอบคลุมทั้ง คุณภาพอากาศ ดิน น้ำ มหาสมุทร การจัดการของเสีย ความหลากหลายทางชีวภาพ การปกป้องชีวิต)	2563=45.4 คะแนน, ลำดับที่ 78 จาก 180 ประเทศ (การเปลี่ยนแปลงที่ 4.1 คะแนน ในระยะ 10 ปี)	2566-2570=55 คะแนน	ศูนย์ Yale Center for Environmental Law & Policy and Center for International Earth Science Information Network ที่สถาบัน Earth Institute มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย/ทส.	รายปี
ตัวชี้วัดที่ 9: จำนวนหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยอมรับและดำเนินการตามยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติในระดับประเทศ (ตัวชี้วัด SDG ที่ 11.b.1)	2563=52.2%	2570=80%	ทท.	รายปี

**ผลลัพธ์ที่ ๒:** การพัฒนาทุนมนุษย์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาทางสังคมที่ครอบคลุมได้รับการยกระดับ ผ่านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบัน ภาวคีความร่วมมือ และการเสริมพลังประชาชน

**จุดเน้นที่ ๓ ของสหประชาชาติ:** ปรับปรุงการเข้าถึง การตอบสนอง และคุณภาพของบริการสาธารณะเพื่อให้เป็นปัจจัยเอื้อต่อการพลิกโฉมประเทศไทย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย	แหล่งข้อมูล	ความถี่ของการรายงานข้อมูล
ตัวชี้วัดที่ 10: สัดส่วนการใช้จ่ายรวมของรัฐบาลในบริการที่สำคัญจำเป็น (การศึกษา สุขภาพ และการคุ้มครองทางสังคม) (ตัวชี้วัด SDG ที่ 1.a.2)	2563=40.39% การศึกษา = 15.9% การคุ้มครองทางสังคม = 14.8% สาธารณสุข = 9.7%	2570=50.00%	กค., สปท., สสข.	รายปี
ตัวชี้วัดที่ 11: สัดส่วนของเด็ก/เยาวชนใน (ก) ระดับชั้น ป.2 หรือ ป.3 (ข) ป.6 และ (ค) ม.3 ที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำอย่างน้อยอย่างน้อย ใน (1) ด้านการอ่าน และ (2) ด้านคณิตศาสตร์ (ตัวชี้วัด SDG ที่ 4.1.1)	2561=51% ของทุกระดับชั้น	2570=60% ของทุกระดับชั้น	ศธ. <sup>97</sup>	รายปี
ตัวชี้วัดที่ 12: สัดส่วนของโรงเรียน หรือสถานศึกษาในระดับการศึกษาถึงมัธยมต้น ที่มีการเข้าถึงคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ในการเรียนการสอน (ตัวชี้วัด SDG ที่ 4.a.1)	2563=98.8% และ นักเรียน 17 คน/ คอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง	2570=100% และ นักเรียน 14 คน/ คอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง	ศธ., ITU	รอการยืนยัน
ตัวชี้วัดที่ 13: สัดส่วนของเยาวชน (อายุ 15-24 ปี) ที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษา การจ้างงาน หรือไม่อยู่ระหว่างการฝึกอาชีพ (NEET)	2562=15%, 11.24% (ข), 18.61% (ญ)	2570=13.9%	ILO, World Bank, สสข.	รายไตรมาส/ รายปี
ตัวชี้วัดที่ 14: อัตราความชุกของการใช้ยาสูบในผู้ใหญ่รุ่น	2561=15% (13-15 ปี)	2569=10%	สสข., การสำรวจโดย WHO Global Youth Tobacco Survey	รายปี ทุก 5 ปี (ปีล่าสุด พ.ศ. 2563)
ตัวชี้วัดที่ 15: สัดส่วนของหญิงวัยเจริญพันธุ์ (อายุ 15 - 49 ปี) ที่มีความจำเป็นในการวางแผนครอบครัว และสามารถเข้าถึงการวางแผนครอบครัวด้วยวิธีการคุมกำเนิดสมัยใหม่ (ตัวชี้วัด SDG ที่ 3.7.1) และสัดส่วนของหญิงวัยต่ำกว่า 20 ปี ที่ได้รับบริการการวางแผนครอบครัวด้วยวิธีการคุมกำเนิดสมัยใหม่ ภายหลังจากคลอดหรือทำแท้ง	2563=81% (อายุ 15-49 ปี) 2563=40.1% (อายุต่ำกว่า 20 ปี)	2569=86% (อายุ 15-49 ปี) 2569=80% (อายุต่ำกว่า 20 ปี)	ระบบฐานข้อมูลอนามัยเจริญพันธุ์ ประเทศไทย ของ สธ. และ MIC survey	รายปี
ตัวชี้วัดที่ 16: จำนวนผู้ติดเชื้อ HIV รายใหม่ต่อประชากรที่ไม่มีอาการติดเชื้อ 1,000 คน (จำแนกตาม เพศ อายุ และกลุ่มประชากรหลัก) (ตัวชี้วัด SDG ที่ 3.3.1)	2563=6,600	2568=4,000 2573=1,500	ที่มา: 1. Ministry of Health, Thailand (2021). Thailand AEM-Spectrum HIV Est 2021; 2. UNAIDS (2021). End Inequalities End AIDS: Global AIDS Strategy 2021-2026	รายปี

**ผลลัพธ์ที่ ๒:** การพัฒนาทุนมนุษย์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาทางสังคมที่ครอบคลุมได้รับการยกระดับ ผ่านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบัน ภาวคีความร่วมมือ และการเสริมพลังประชาชน

**จุดเน้นที่ ๔ ของสหประชาชาติ:** เสริมสร้างพลังของประชาชนด้วยความรู้และโครงสร้างด้านดิจิทัลและนวัตกรรมด้านดิจิทัลเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพลิกโฉมเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย	แหล่งข้อมูล	ความถี่ของการรายงานข้อมูล
ตัวชี้วัด 17: สัดส่วนของปัจเจกบุคคล และ/หรือผู้สูงอายุในชนบทที่ใช้อินเทอร์เน็ต (สัมพันธ์กับตัวชี้วัด SDG ที่ 4.4.1)	2563=73.2% (นอกเขตเทศบาล) 2563=49.7% (50+ ปี)	2570=80% (นอกเขตเทศบาล) 2570=55% (50+ ปี)	สสข.	รายปี
ตัวชี้วัด 18: ดัชนีนวัตกรรมทั่วโลก (ครอบคลุมถึงสถาบัน ทุนทางทรัพยากรมนุษย์ และงานวิจัย โครงสร้างพื้นฐาน ความซับซ้อนของตลาด ความซับซ้อนของธุรกิจ ผลผลิตทางความรู้และเทคโนโลยี และทางความคิดสร้างสรรค์)	2563=36.68 อันดับที่=44	2570 อยู่ใน 40 อันดับแรกของโลก	Cornell University, INSEAD, & World Intellectual Property Org ( <a href="https://www.globalinnovation-index.org/home">https://www.globalinnovation-index.org/home</a> )	รายปี
ตัวชี้วัด 19: จำนวนและร้อยละของเกษตรกรปราดเปรี๊อง (% ของเกษตรกรทั้งหมด)	2560=7.7% (เกษตรกรปราดเปรี๊อง 981,649 ราย จากจำนวนเกษตรกร ทั้งหมด 12,710,000 ราย มาจาก การสำรวจจำนวนแรงงาน ในภาคเกษตรของ สสข.)	2570=15%	กษ., สสข.	รายปี

**ผลลัพธ์ที่ ๓:** ประชาชนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง สามารถมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบ

**จุดเน้นที่ ๕ ของสหประชาชาติ:** สร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุน อยู่บนพื้นฐานของสิทธิ และเปิดกว้างครอบคลุม เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสที่เท่าเทียม และลดความยากจน

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย	แหล่งข้อมูล	ความถี่ของการรายงานข้อมูล
ตัวชี้วัด 20: สัดส่วนของความคุ้มครองทางสังคม จำแนกตามสถานะการย้ายถิ่น (ไทย/ต่างชาติ) รวมถึงเงินอุดหนุนบุตร เงินช่วยเหลือผู้สูงอายุ เงินช่วยเหลือผู้พิการ บำนาญ และสวัสดิการผู้ยากจน และกลุ่มเปราะบาง (ตัวชี้วัด SDG ที่ 1.3.1)	2562=50% สำหรับการให้เงินอุดหนุนเด็กอายุ 0-6 ปี (C) 53.4% สำหรับผู้พิการ (D); 81.7% สำหรับเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุ (E); 40% ของแรงงานที่สมทบเงินเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญ (W)	2570=60% (C) =80% (D) =90% (E) =50% (W)	กค., พม., สว.	รายปี
ตัวชี้วัด 21: สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ ที่ได้รับความคุ้มครองภายใต้ระบบประกันสังคม	2562=14.61%	2570=25%	สว.	รายปี
ตัวชี้วัด 22: นโยบายด้านการโยกย้ายถิ่นฐานของไทย เจื่อต่อการโยกย้ายถิ่นฐานที่เป็นระเบียบ ปลอดภัย ถูกกฎหมาย และมีความรับผิดชอบ และการย้ายถิ่นของมนุษย์ โดยจำแนกตามประเด็นสำคัญเชิงนโยบายด้านการย้ายถิ่นฐาน (ตัวชี้วัด SDG ที่ 10.7.2) (1 = ต้องได้รับการปรับปรุงมากกว่านี้; 2 = ตรงตามเป้าหมายบางส่วน; 3 = ตรงตามเป้าหมาย; 4 = ตรงตามเป้าหมายทั้งหมด)	2562=4	2570=4	การทบทวนและประเมินจาก MGI, การทบทวนจาก GCM, กค., สว.	ทุก ๆ 4 ปี
ตัวชี้วัด 23: สัดส่วนของประชากรที่อยู่ต่ำกว่าเส้นความยากจนของประเทศ จำแนกตามเพศ อายุ และสถานะการย้ายถิ่นฐาน (ตัวชี้วัด SDG ที่ 1.2.1)	2562=6.24%	2570=3%	สศช., สสช.	รายปี
ตัวชี้วัด 24: สัมประสิทธิ์หนี้สำหรับรายได้ (ตัวชี้วัด SDG ที่ 10.4.2)	2562=0.430	2570=0.382 (ความเหลื่อมล้ำลดลงเฉลี่ย 1.21% ต่อปี ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา)	สศช.	รายปี
ตัวชี้วัด 25: ช่องว่างทางรายได้ระหว่างเพศ วัดโดยเทียบอัตราส่วนจากรายได้ของหญิง-ชาย สำหรับงานที่คล้ายกัน (ญ/ช)	2564=0.814, ลำดับที่=12 จาก 156 ประเทศ (ยิ่งต่ำยิ่งดี)	2570=0.825 (อัตราส่วนญ/ช)	World Economic Forum, สว.	รายปี
ตัวชี้วัด 26: จำนวนเด็กและผู้หญิงที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลจากการเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรง และถูกรุกรานทางร่างกาย	2561=14,237 (เด็ก 6,182 ราย /เยาวชน (43.4%) และ 13,265 ผู้หญิง/เพศทางเลือก (93.2%))	2570=แนวโน้มต่ำลง	สธ., พม.	รายปี

**ผลลัพธ์ที่ ๓:** ประชาชนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง สามารถมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบ

**จุดเน้นที่ ๖ ของสหประชาชาติ:** ส่งเสริมธรรมาภิบาล นิติธรรม และสัญญาประชาคม เพื่อเร่งรัดการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย	แหล่งข้อมูล	ความถี่ของการรายงานข้อมูล
ตัวชี้วัด 27: ค่ากลางของประเทศตามดัชนีการพัฒนาระดับจังหวัด (จาก 32 ตัวชี้วัดของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด)	2562=52.87	2570=55	สศช.	รายปี
ตัวชี้วัด 28: ดัชนีคุณภาพของรัฐบาลของ World Bank (ครอบคลุมการควบคุมการทุจริต หลักนิติธรรม เสถียรภาพทางการเมือง ความรับผิดชอบ ประสิทธิภาพ และคุณภาพในการกำกับดูแล)	2562= 0.36, ลำดับที่ 65.86 ในเปอร์เซ็นต์ดัชนีความมีประสิทธิผลของรัฐบาล, 0.1029, ลำดับที่ 57.69 ในเปอร์เซ็นต์ดัชนีหลักนิติธรรม, -0.41, ลำดับที่ 39.42 ในเปอร์เซ็นต์ดัชนีการควบคุมการทุจริต -0.083, ลำดับที่ 24.14 ในเปอร์เซ็นต์ดัชนีการแสดงความเห็น สิทธิมนุษยชน และการรับผิดชอบ (ยิ่งสูงยิ่งดี)	2570 อยู่ที่ 60 อันดับแรก	ธนาคารโลก	รายปี
ตัวชี้วัด 29: มีการจัดทำแผนด้านสิทธิมนุษยชนรายสาขา 10 ด้าน และกลุ่มเปราะบาง 12 กลุ่ม	2563=ไม่มี	2570=มี	ธธ.	รายปี
ตัวชี้วัด 30: ร้อยละของตัวชี้วัดของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีข้อมูล (แทนตัวชี้วัด SDG ที่ 17.18.1)	2563=51%	2570=55%	สศช., ESCAP	รายปี

## ภาคผนวก ๖

## ข้อตกลงทางนิทรรศการของกรอบความร่วมมือฯ

เนื้อหาในส่วนนี้กล่าวถึงข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือหรือการให้ความช่วยเหลือ รวมถึงข้อตกลงทางนิทรรศการอื่นใดที่มีอยู่ก่อนแล้ว เพื่อเป็นฐานรองรับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลไทยและหน่วยงานสหประชาชาติทุกหน่วยที่ให้การสนับสนุนประเทศไทย ในการบรรลุผลสำเร็จตามกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (กรอบความร่วมมือฯ)

ในการนี้ รัฐบาลไทย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “รัฐบาล”) มีความสัมพันธ์กับหน่วยงานดังต่อไปนี้:

- ก) **โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme (UNDP))** รัฐบาลและกองทุนพิเศษแห่งสหประชาชาติ (United Nations Special Fund) ซึ่งเป็นองค์กรที่เป็นนิติบุคคลก่อนได้มีการจัดตั้งเป็น UNDP ได้ลงนามข้อตกลงพื้นฐานเพื่อกำกับดูแลการให้ความช่วยเหลือที่ UNDP ให้แก่ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๓ (“ข้อตกลงพื้นฐาน”) คำว่า “เอกสารโครงการ” ที่ปรากฏในข้อตกลงพื้นฐาน และบทบัญญัติเพิ่มเติมของเอกสารโครงการดังที่แนบมาเป็นภาคผนวกที่ [๔] ให้หมายความถึงกรอบความร่วมมือฯ นี้ รวมทั้งแผนการดำเนินงานเพื่อผลสัมฤทธิ์ร่วมกัน ซึ่งระบุกิจกรรมตามโครงการของ UNDP เพิ่มเติมจากกรอบความร่วมมือฯ นี้ (ซึ่งให้ถือเป็นส่วนหนึ่งและบรรจุไว้ในกรอบความร่วมมือฯ นี้โดยการอ้างอิง) ภาคีผู้ปฏิบัติงาน และ UNDP จะลงนามในข้อตกลงโครงการเพื่อตกลงรายละเอียดการจัดการสำหรับแต่ละโครงการ นอกเหนือจากเอกสารโครงการที่เกี่ยวข้อง
- ข) **กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children’s Fund (UNICEF))** ข้อตกลงเพื่อความร่วมมือพื้นฐานระหว่างรัฐบาลกับ UNICEF ลงวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๑
- ค) **สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (Office of the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR))** ข้อตกลงระหว่างรัฐบาลกับ UNHCR ลงวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐
- ง) **กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (United Nations Population Fund (UNFPA))** ข้อตกลงระหว่างรัฐบาลและกองทุนพิเศษแห่งสหประชาชาติ (United Nations Special Fund) ที่ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๓ (“ความตกลงพื้นฐาน”) ให้ใช้บังคับกับกิจกรรมและบุคลากรของ UNFPA โดยอนุโลม โดยให้เป็นไปตามข้อตกลงที่เกิดขึ้นโดยการแลกเปลี่ยนหนังสือระหว่าง UNFPA และรัฐบาล ซึ่งมีผลบังคับเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ นอกจากนี้ ให้ใช้ภาคผนวกมาตรฐานของเอกสารโครงการ (“ภาคผนวกมาตรฐาน”) ปรากฏตามภาคผนวกที่ ๑ และเป็นส่วนหนึ่งของกรอบความร่วมมือฯ มาบังคับกับกิจกรรมและบุคลากรของ UNFPA โดยอนุโลม และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงพื้นฐาน คำว่า แผนการปฏิบัติงาน (Plan of Operation) ตามที่ได้อ้างอิงในความตกลงพื้นฐานและเอกสารโครงการที่กล่าวถึงไว้ในภาคผนวกมาตรฐาน ให้หมายความถึงกรอบความร่วมมือฯ นี้ และแผนการดำเนินงานใด ๆ ที่ทำขึ้นภายใต้กรอบความร่วมมือฯ ซึ่งให้ถือเป็นส่วนหนึ่งและบรรจุไว้ในกรอบความร่วมมือฯ นี้โดยการอ้างอิง
- จ) **องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Industrial Development Organization (UNIDO))** ยังอยู่ในระหว่างการจัดทำข้อตกลงมาตรฐานขั้นพื้นฐานเพื่อความร่วมมือระหว่างรัฐบาล และ UNIDO ให้รัฐบาลบังคับตามข้อกำหนดของข้อตกลงระหว่างรัฐบาลและกองทุนพิเศษแห่งสหประชาชาติ (United Nations Special Fund) ลงนามและมีผลบังคับเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๓ ไปก่อนโดยอนุโลม
- ฉ) **องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO))** ข้อตกลงระหว่างรัฐบาลกับ FAO ในการเปิดสำนักงานประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกของ FAO เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๙
- ช) **โครงการอาสาสมัครแห่งสหประชาชาติ (United Nations Volunteers (UNV) Programme)** ซึ่งบริหารโดย UNDP SBAA และลงนามระหว่างรัฐบาลกับ UNDP จะใช้กำกับดูแลการให้ความช่วยเหลือโดย UNV ให้กับประเทศไทย
- ซ) **โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme (UNEP))** ผ่านที่ประชุมสมัชชาสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Assembly (UNEA)) และการเห็นชอบของ UNEA ต่อยุทธศาสตร์ระยะกลาง พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ ๒๕๖๑-๒๕๖๔ ๒๕๖๕-๒๕๖๘ ของ UNEP และโครงการที่เกี่ยวข้อง (Related Programmes of Work (PoWs))
- ฌ) **สำนักงานบริการโครงการแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office of Project Services (UNOPS))** รัฐบาลกับ UNOPS ได้จัดทำข้อตกลงเพื่อการเปิดสำนักงานประจำภูมิภาคเอเชียของ UNOPS เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘
- ญ) **องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO))** รัฐบาลกับ UNESCO ได้จัดทำความตกลงกับประเทศเจ้าภาพ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๔

- ฎ) องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women) ข้อตกลงพื้นฐานที่ได้ทำระหว่างรัฐบาลกับ UNDP ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ (“ข้อตกลงกองทุนพิเศษ”) ให้ใช้บังคับกับกิจกรรมและบุคคลากรของ UN Women โดยอนุโลม ตามข้อตกลง ที่ได้จัดทำโดยการแลกเปลี่ยนหนังสือระหว่าง UN Women กับรัฐบาล ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ การให้ความช่วยเหลือต่อรัฐบาลจะกระทำได้ และรับความช่วยเหลือได้ โดยเป็นไปตามข้อมติและข้อตัดสินใจที่เกี่ยวข้องตามโครงสร้างการกำกับดูแลของ UN Women
- สำหรับหน่วยงานทั้งหมด:** การให้ความช่วยเหลือแก่รัฐบาล จะกระทำได้ และรับความช่วยเหลือได้ โดยเป็นไปตามข้อมติและข้อตัดสินใจที่เกี่ยวข้องตามโครงสร้างการกำกับดูแลของหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ [ILO, IOM, ITC, ITU, OHCHR, UNAIDS, UNDRR, UN-Habitat, UNODC, และ WHO]

การทำความเข้าใจ (read) การตีความ และการปฏิบัติตามกรอบความร่วมมือฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานสหประชาชาติที่เป็นผู้ลงนาม ให้เป็นไปตามข้อตกลงพื้นฐานระหว่างหน่วยงานสหประชาชาตินั้นกับรัฐบาลเจ้าภาพ (in accordance with and in a manner that is consistent with)

รัฐบาลจะปฏิบัติตามพันธกรณีตามข้อตกลงในการให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือตามที่ได้ระบุไว้ในย่อหน้าที่กล่าวถึงฐานรองรับความสัมพันธ์ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ทั้งนี้ โดยไม่เป็นการขัดแย้งกับข้อตกลงใด ๆ รัฐบาลจะต้องบังคับใช้ข้อกำหนดดังต่อไปนี้ของอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของสหประชาชาติ (“อนุสัญญาทั่วไป”) หรือ อนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของทบวงการชำนัญพิเศษ (“อนุสัญญาทบวงการชำนัญพิเศษ”) กับทรัพย์สิน เงินทุน และสินทรัพย์ของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ และผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานด้วย รัฐบาลยังต้องให้สิทธิพิเศษ ความคุ้มกัน และการอำนวยความสะดวกแก่หน่วยงาน เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นใดที่ดำเนินการในนามของหน่วยงาน ตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงเพื่อความร่วมมือและการให้ความช่วยเหลือระหว่างหน่วยงานกับรัฐบาล นอกจากนี้ เป็นที่เข้าใจว่า อาสาสมัครของสหประชาชาติทั้งหมดให้มีฐานะเท่ากับ (assimilated to) เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน และมีเอกสิทธิ์ ความคุ้มกันเสมือนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตามอนุสัญญาทั่วไป หรืออนุสัญญาทบวงการชำนัญพิเศษ รัฐบาลจะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการข้อเรียกร้องใด ๆ ที่บุคคลที่สามอาจเรียกร้องต่อหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติภารกิจ หรือบุคคลใด ๆ ที่ดำเนินการในนามของหน่วยงาน และรัฐบาลจะต้องคุ้มครองหน่วยงานและบุคคลเหล่านี้จากข้อเรียกร้องและความรับผิดชอบใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามความตกลงเพื่อความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือ เว้นแต่ในกรณีที่รัฐบาล และหน่วยงานแห่งใดแห่งหนึ่งเห็นพ้องกันว่าข้อเรียกร้อง และความรับผิดชอบดังกล่าวเกิดขึ้นจากการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือการประพฤติมิชอบของหน่วยงานนั้น หรือเจ้าหน้าที่ ที่ปรึกษา หรือบุคคลอื่น ๆ ที่เป็นผู้ดำเนินงาน

ทั้งนี้ โดยไม่เป็นการขัดแย้งกับข้อความข้างต้น รัฐบาลจะต้องรับประกัน หรือชดใช้ความเสียหายให้กับหน่วยงานซึ่งความรับผิดชอบทางแพ่งตามกฎหมายของประเทศไทย สำหรับยานพาหนะที่หน่วยงานเป็นผู้จัดหา แต่อยู่ภายใต้ความควบคุม หรือการใช้งานโดยรัฐบาล

- (ก) “ไม่มีข้อความใดในข้อตกลงนี้ ที่ถือเป็นการสละเอกสิทธิ์ หรือความคุ้มกันโดยสหประชาชาติ หรือโดยหน่วยงาน หรือองค์การใด ๆ ของสหประชาชาติที่พึงได้รับ หรือถือเป็นการยอมรับซึ่งเขตอำนาจของศาลของประเทศใด ๆ สำหรับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากข้อตกลงนี้”
- (ข) ไม่มีข้อความใด ๆ ในเอกสารนี้ หรือที่เกี่ยวข้องกับเอกสารนี้ ที่ถือเป็นการสละเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกัน ไม่ว่าโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยาย โดยสหประชาชาติ หรือหน่วยงานย่อยใด ๆ รวมถึง WFP ไม่ว่าภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของสหประชาชาติ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๙ หรือ อนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของทบวงการชำนัญพิเศษ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๐ ตามแต่กรณี และไม่ให้มีการตีความ หรือบังคับใช้ข้อกำหนดใด ๆ ตามเอกสารนี้ หรือในสัญญาระดับองค์กร หรือหน้าที่ใด ๆ ในลักษณะ หรือในรูปแบบที่ไม่สอดคล้องกับสิทธิพิเศษ หรือความคุ้มกันดังกล่าว

## ภาคผนวก ก

# โครงการภายใต้กรอบความร่วมมือฯ และข้อกำหนดเรื่องการจัดการความเสี่ยง

### การดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการจะเป็นการดำเนินงานในระดับประเทศ ภายใต้การประสานงานในภาพรวมโดยรัฐบาลไทย กระทรวงหน่วยงานพัฒนาเอกชน หน่วยงานพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศ และหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ กรอบความร่วมมือฯ จะดำเนินการผ่านการจัดทำแผนการดำเนินงานร่วม (joint work plan หรือ (JWPs))<sup>๔๔</sup> และ/หรือ แผนการดำเนินงานเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน และเอกสารโครงการตามที่จำเป็น ซึ่งระบุถึงผลสัมฤทธิ์ที่ต้องมีการดำเนินการให้สำเร็จ และเอกสารต่าง ๆ ดังกล่าวจะเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงว่าด้วยการใช้ทรัพยากรระหว่างหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติและภาคีผู้ปฏิบัติงานแต่ละรายตามที่จำเป็น หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติและภาคีต่าง ๆ จะใช้เอกสารให้น้อยที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ เช่น กรอบความร่วมมือฯ ที่มีการลงนาม และแผนการดำเนินงานร่วม หรือแผนการดำเนินงานเฉพาะหน่วยงานที่ได้มีการลงนาม และเอกสารโครงการเพื่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ อย่างไรก็ตาม เอกสารโครงการอาจได้รับการจัดทำโดยใช้ข้อความที่เกี่ยวข้องจากกรอบความร่วมมือฯ และแผนการดำเนินงานร่วม หรือแผนการดำเนินงานเฉพาะหน่วยงาน และ/หรือเอกสารโครงการก็ได้ ตามที่จำเป็นและเหมาะสม<sup>๔๕</sup>

การให้ความช่วยเหลือเป็นตัวแทนเงินสำหรับการเดินทาง เงินเดือน ค่าธรรมเนียมการบริการทางวิชาชีพ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้ได้รับการกำหนดไว้ในอัตราที่เทียบเท่ากับอัตราที่บังคับใช้ภายในประเทศ แต่ไม่เกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ภายใต้ระบบของสหประชาชาติ (ตามที่กำหนดไว้ในหนังสือเวียน ICSC)

### ระเบียบวิธีการโอนเงิน

การโอนเงินทุกครั้งให้กับภาคีผู้ปฏิบัติงานจะต้องเป็นไปตามแผนการดำเนินงาน (Work Plans (WPs<sup>๔๖</sup>)) ตามที่ตกลงระหว่างภาคีผู้ปฏิบัติงาน และหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ

หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติสามารถโอนเงินเพื่อกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงานได้ โดยใช้วิธีการดังต่อไปนี้:

๑. การโอนเงินให้กับ [องค์กรระดับประเทศ] เพื่อการส่งต่อไปยังภาคีผู้ปฏิบัติงาน:
  - ก) ก่อนการเริ่มกิจกรรม (การโอนเงินโดยตรง) หรือ
  - ข) หลังการดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น (การเบิกจ่าย)
๒. การจ่ายเงินโดยตรงให้กับผู้ให้บริการ หรือบุคคลที่สาม สำหรับหน้าที่ที่เกิดจากภาคีผู้ปฏิบัติงาน โดยมีคำขอที่ได้รับการลงนามโดยเจ้าหน้าที่ที่กำหนดไว้ของภาคีผู้ปฏิบัติงาน
๓. การจ่ายเงินโดยตรงให้กับผู้ให้บริการ หรือบุคคลที่สาม สำหรับหน้าที่ที่เกิดจากหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้ตกลงไว้กับภาคีผู้ปฏิบัติงาน

ในกรณีที่การโอนเงินนั้น เป็นการโอนให้กับ [องค์กรระดับประเทศ] [องค์กรระดับประเทศ] นั้นจะต้องโอนเงินดังกล่าวให้กับภาคีผู้ปฏิบัติงานโดยไม่ล่าช้า

ให้มีการขอโอนเงินโดยตรง และให้มีการปล่อยเงินสำหรับโครงการที่มีระยะเวลาการดำเนินการที่ไม่เกินสามเดือน ให้มีการขอเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายที่มีการอนุมัติแล้ว และดำเนินการเบิกจ่ายเป็นรายไตรมาส หรือหลังจากการดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติไม่มีหน้าที่ต้องเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายใด ๆ ของภาคีผู้ปฏิบัติงานที่เกิน หรือนอกเหนือจากจำนวนที่ได้รับอนุญาต

เงินคงเหลือหลังจากการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้คืนหรือนำเข้าระบบตามแต่ที่หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติและภาคีผู้ปฏิบัติงานจะตกลงกัน



วิธีการโอนเงิน จำนวนเงินเบิกจ่าย และขอบเขต และความถี่ของการรับรองกิจกรรมอาจขึ้นอยู่กับข้อค้นพบจากการทบทวนความสามารถในการบริหารจัดการทางการเงินสาธารณะสำหรับกรณีของภาคีผู้ปฏิบัติงานที่เป็นหน่วยงานของรัฐ และจากการประเมินความสามารถในการบริหารจัดการทางการเงินในกรณีของภาคีผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ใช่หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ<sup>๑๑</sup> ที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วน เช่นบริษัทบัญชีที่คัดเลือกโดยหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติอาจเป็นผู้ดำเนินการประเมินดังกล่าว ซึ่งภาคีผู้ปฏิบัติงานต้องมีส่วนร่วมด้วย ภาคีผู้ปฏิบัติงานอาจมีส่วนร่วมในขั้นตอนการเลือกที่ปรึกษาด้วยก็ได้

วิธีการโอนเงิน จำนวนเงินเบิกจ่าย และขอบเขต และความถี่ของการรับรองกิจกรรมอาจได้รับการปรับปรุงในระหว่างการดำเนินโครงการ โดยขึ้นอยู่กับข้อค้นพบจากการติดตามผลของโครงการ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น การติดตามและรายงาน และการตรวจสอบบัญชี

ในกรณีการโอนเงินโดยตรง หรือการเบิกจ่าย หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติจะต้องแจ้งภาคีผู้ปฏิบัติงานให้ทราบถึงจำนวนที่หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติอนุมัติ และต้องเบิกจ่ายเงินให้กับภาคีผู้ปฏิบัติงานภายใน ๑๕ วันปฏิทินหลังจากได้รับแบบฟอร์มรายงานการอนุมัติเงินทุน และใบรับรองค่าใช้จ่ายมาตรฐาน (Fund Authorization and Certificate of Expenditures หรือ FACE)

ในกรณีการจ่ายเงินโดยตรงให้กับผู้ให้บริการ หรือบุคคลที่สามสำหรับหน้าที่ที่เกิดจากภาคีผู้ปฏิบัติงาน โดยมีคำขอที่ได้รับการลงนามโดยเจ้าหน้าที่ที่กำหนดไว้ของภาคีผู้ปฏิบัติงาน หรือในกรณีการจ่ายเงินโดยตรงให้กับผู้ให้บริการ หรือบุคคลที่สามสำหรับหน้าที่ที่เกิดจากหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้ตกลงไว้กับภาคีผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติจะต้องเบิกจ่ายเงินภายใน ๑๕ วันหลังจากได้รับใบแจ้งหนี้ และเอกสารประกอบ

หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติจะต้องไม่มีความรับผิดชอบโดยตรง ภายใต้ความตกลงหรือความผูกพันตามสัญญาใด ๆ ระหว่างภาคีผู้ปฏิบัติงานและผู้ให้บริการบุคคลที่สาม

ในกรณีที่หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ และหน่วยงานอื่น ๆ ภายใต้ระบบของสหประชาชาติ ส่งมอบเงินสดให้กับภาคีผู้ปฏิบัติงานรายเดียวกัน จะต้องมีการติดตามโครงการ การติดตามทางการเงิน และการตรวจสอบบัญชีร่วมกัน หรือโดยประสานงานกันระหว่างหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติเหล่านั้น

ภาคีผู้ปฏิบัติงานจะต้องใช้ FACE ซึ่งแสดงให้เห็นกิจกรรมตามแผนการดำเนินงาน เพื่อขอให้มีการเบิกจ่ายเงิน หรือเพื่อทำความเข้าใจความตกลงว่า [หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ] จะทำการเบิกจ่าย หรือทำการจ่ายเงินโดยตรงสำหรับค่าใช้จ่ายที่ไดวางแผนไว้ ภาคีผู้ปฏิบัติงานจะต้องใช้ FACE เพื่อรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับดังกล่าวด้วย ภาคีผู้ปฏิบัติงานจะต้องระบุเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุญาตให้แจ้งรายละเอียดบัญชี ร้องขอ หรือรับรองการใช้จ่าย และ FACE จะต้องได้รับการรับรองโดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของภาคีผู้ปฏิบัติงาน

เงินที่โอนไปยังภาคีผู้ปฏิบัติงาน จะต้องนำไปใช้จ่ายเพื่อการดำเนินกิจกรรม และภายในกรอบเวลาตามที่ตกลงกันในแผนการดำเนินงานเท่านั้น เงินที่รัฐบาล และภาคีผู้ปฏิบัติงานที่เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนภายในประเทศได้รับ จะต้องนำไปใช้จ่ายตามระเบียบ นโยบาย และแนวปฏิบัติระดับประเทศที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และจะต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าเงินดังกล่าวได้มีการนำไปใช้เพื่อการดำเนินกิจกรรมตามที่ตกลงกันในแผนการดำเนินงาน และมีการส่งมอบรายงานการใช้จ่ายที่ได้รับให้กับ [หน่วยงานของสหประชาชาติ] ภายในหกเดือนหลังจากได้รับเงินดังกล่าว ในกรณีที่ระเบียบ นโยบาย หรือแนวปฏิบัติภายในประเทศไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ให้ใช้กฎด้านการเงิน และกฎที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ระเบียบ นโยบาย และแนวปฏิบัติของหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติแทน

สำหรับภาคีผู้ปฏิบัติงานที่เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศ หรือองค์กรภาคประชาสังคม และ องค์กรระหว่างรัฐบาล เงินที่ได้รับจะต้องนำไปใช้ตามมาตรฐานสากล และจะต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าเงินดังกล่าวได้มีการนำไปใช้เพื่อการดำเนินกิจกรรมตามที่ตกลงกันในแผนการดำเนินงาน และมีการส่งมอบรายงานการใช้จ่ายที่ได้รับให้กับ [หน่วยงานของสหประชาชาติ] ภายในหกเดือนหลังจากได้รับเงินดังกล่าว

เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับการตรวจสอบบัญชีที่กำหนดไว้ และการตรวจสอบบัญชีพิเศษ ภาคีผู้ปฏิบัติงานแต่ละรายที่ได้รับเงินจาก [หน่วยงานของสหประชาชาติ] จะต้องดำเนินการโดยไม่ล่าช้าเพื่อให้หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติหรือผู้แทนของหน่วยงานดังกล่าว สามารถเข้าถึง:

- บันทึกทางการเงินทั้งหมด ซึ่งแสดงประวัติการทำธุรกรรมการเงินโดย [หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ] พร้อมด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- เอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามโครงสร้างควบคุมภายในของภาคีผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งการโอนเงินได้ผ่านโครงสร้างดังกล่าว

ข้อค้นพบจากการตรวจสอบแต่ละครั้งจะต้องมีการรายงานแก่ภาคีผู้ปฏิบัติงาน และ [หน่วยงานของสหประชาชาติ] ภาคีผู้ปฏิบัติงานแต่ละรายจะต้อง:

- รับและทบทวนรายงานการตรวจสอบบัญชีที่ออกโดยผู้สอบบัญชี
- จัดทำคำแถลงโดยไม่ล่าช้าถึงการยอมรับ หรือปฏิเสธข้อแนะนำจากการตรวจสอบบัญชีแก่ [หน่วยงานของสหประชาชาติ] ที่เป็นผู้ให้เงิน (ในกรณีที่ต้องตรวจสอบเงินแผ่นดิน (Supreme Audit Institution หรือ SAI) เป็นผู้ตรวจสอบบัญชี ให้เพิ่มข้อความว่า และแก่ SAI) เพื่อให้ผู้สอบบัญชีบรรจุคำแถลงเหล่านี้ไว้ในรายงานการสอบบัญชีฉบับสมบูรณ์ ก่อนที่จะส่งให้กับ [หน่วยงานของสหประชาชาติ]
- ดำเนินการโดยไม่ล่าช้า เพื่อตอบรับข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบบัญชี

ให้มีการรายงานการดำเนินการตามข้อเสนอแนะที่ได้ยอมรับ แก่หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ (ในกรณีที่ SAI เป็นผู้ตรวจสอบบัญชี ให้เพิ่มข้อความว่า และแก่ SAI) เป็นรายไตรมาส (หรือตามแต่ที่ตกลงกัน)

SAI อาจทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชีสำหรับภาคีผู้ปฏิบัติงานที่เป็นภาครัฐ หาก SAI เลือกที่จะไม่ทำการตรวจสอบบัญชีของภาคีผู้ปฏิบัติงานรายใดรายหนึ่งตามจำนวนครั้ง และขอบเขตที่กำหนดไว้โดยหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติอาจว่าจ้างให้ผู้ใช้บริการตรวจสอบบัญชีภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินการได้<sup>๑๐๒</sup>

### การระดมทรัพยากร

หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติจะต้องให้การสนับสนุนแก่การพัฒนา และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้กรอบความร่วมมือ ซึ่งอาจรวมถึงการสนับสนุนทางวิชาการ ทางการเงิน วัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ การจัดซื้อจัดจ้าง การขนส่ง การให้เงินทุนเพื่อการดำเนินงาน การวิจัยและศึกษาค้นคว้า การให้คำปรึกษา การพัฒนาโครงการ การติดตามและประเมินผล กิจกรรมการฝึกอบรม และการสนับสนุนด้านบุคลากร หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติอาจให้การสนับสนุนบางส่วนแก่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ [และองค์กรภาคประชาสังคม] ตามที่ตกลงกันภายใต้กรอบการทำงานของแผนการดำเนินงานแต่ละแผน และเอกสารโครงการ

การให้การสนับสนุนเพิ่มเติมอาจรวมถึงการเข้าถึงระบบข้อมูลข่าวสารทั่วโลกที่บริหารโดยองค์กรของสหประชาชาติ เครือข่ายสำนักงานประจำประเทศต่าง ๆ ของหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ และระบบข้อมูลข่าวสารเฉพาะทาง รวมถึงรายชื่อที่ปรึกษา และผู้ให้บริการเพื่อการพัฒนา และการเข้าถึงการสนับสนุนโดยเครือข่ายของหน่วยงานผู้เชี่ยวชาญภายใต้ระบบของสหประชาชาติ กองทุน และโครงการต่าง ๆ เฉพาะทาง หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติจะต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และที่ปรึกษาสำหรับการพัฒนาและสนับสนุนโครงการ การสนับสนุนทางวิชาการ รวมถึงการติดตามและประเมินผล

เงินทุนของหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติจะมีการแจกจ่ายตามปีปฏิทิน และโดยเป็นไปตามกรอบความร่วมมือ ทั้งนี้ โดยอยู่ภายใต้การทบทวนความคืบหน้ารายปีในการดำเนินโครงการ งบประมาณเหล่านี้ต้องได้รับการทบทวนและกำหนดรายละเอียดในแผนการดำเนินงาน และเอกสารโครงการ เงินทุนที่ให้แก่หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติซึ่งไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์เอาไว้โดยผู้ให้ทุนสำหรับกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ อาจได้รับการจัดสรรใหม่ให้กับกิจกรรมในโครงการที่มีความคุ้มค่าในระดับเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ โดยได้รับความยินยอมร่วมกันจากรัฐบาลและหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ

รัฐบาลจะให้การสนับสนุนความพยายามของหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ ในการระดมทุนที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติตามกรอบความร่วมมือฯ และจะประสานงานกับหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติรวมถึงการส่งเสริมให้รัฐบาลที่มีศักยภาพเป็นผู้ให้เงินทุนสนับสนุนที่จำเป็นแก่หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ สำหรับองค์ประกอบของโครงการที่ยังไม่ได้รับเงินทุนสนับสนุน รับรองความพยายามของหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติในการระดมทุนสำหรับโครงการจากแหล่งอื่น ๆ รวมถึงภาคเอกชนทั้งจากต่างประเทศ และภายในประเทศไทย และอนุญาตให้ปัจเจกบุคคล องค์กรธุรกิจ และมูลนิธิในประเทศไทยสามารถสมทบเงินทุนได้เพื่อสนับสนุนโครงการ ซึ่งจะได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับผู้ให้ทุนตามจำนวนสูงสุดที่กฎหมายอนุญาต

### การติดตามและประเมินผล

ภาคีผู้ปฏิบัติงานตกลงที่จะให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ เพื่อการติดตามการดำเนินกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนจากการโอนเงินทุน และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงบันทึกทางการเงินที่เกี่ยวข้อง และบุคลากรที่รับผิดชอบการบริหารจัดการเงินที่ได้รับโอนดังกล่าวจากหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ ในกรณีนี้ ภาคีผู้ปฏิบัติงานตกลงให้:

๑. หน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ หรือผู้แทนของหน่วยงาน ทำการทบทวนบันทึกทางการเงินเป็นระยะ ณ สถานที่ดำเนินการ และตรวจสอบเฉพาะจุดตามสมควร และตามที่กำหนดไว้ในเอกสารความร่วมมือ/สัญญาที่มีระหว่างหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ
๒. ทำการติดตามกิจกรรมภายใต้โครงการ โดยเป็นไปตามมาตรฐานและแนวทางของหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ สำหรับการติดตามผลที่สถานที่ปฏิบัติงาน และการติดตามภาคสนาม
๓. การตรวจสอบบัญชีพิเศษ หรือตามเวลาที่กำหนด โดยหน่วยงานของสหประชาชาติแต่ละหน่วยร่วมกันกับหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ (เมื่อมีความประสงค์ และเมื่อได้มีการหารือกับกระทรวงผู้ประสานงานแล้ว) จะต้องจัดทำแผนการตรวจสอบบัญชีรายปี โดยให้ความสำคัญกับการตรวจสอบบัญชีของภาคีผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินเป็นจำนวนมากโดยหน่วยงานภายใต้ระบบของสหประชาชาติ และภาคีผู้ปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องได้รับการสร้างเสริมขีดความสามารถในการบริหารจัดการทางการเงิน

## เชิงบรรณ

๑. คณะกรรมการสามฝ่ายเพื่อการขับเคลื่อนผลงานสิทธิที่จะตรวจทานกรอบระยะเวลา ณ ช่วงกลางของกรอบความร่วมมือ เพื่อประเมินว่าสมควรต้องมีการขยายระยะเวลาหรือไม่
๒. <https://www.worldbank.org/en/country/thailand/overview>.
๓. ใน พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศไทยบันทึกข้อมูลว่ามีผู้เสียชีวิตจากโควิด-๑๙ น้อยกว่า ๑ รายต่อประชากรหนึ่งล้านราย
๔. Socio-Economic Impact Assessment of COVID-19 in Thailand, October 2020, United Nations, page 6.
๕. จากกรณำเสนอเรื่อง “การดำเนินการเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย” โดย สศช. วันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔
๖. หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ๒ - ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน ๓ - ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน ๔ - ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง ๕ - ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค ๖ - ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน ๗ - ไทยมีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ ๘ - ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัยและน่าอยู่ ๙ - ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม ๑๐ - ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ๑๑ - ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๑๒ - ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องต่องานพัฒนาแห่งอนาคต ๑๓ - ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง
๗. ศูนย์อาเซียนเพื่อการศึกษาและการหารือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (ตั้งอยู่ที่วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล) ศูนย์อาเซียนเพื่อผู้สูงวัยอย่างมีศักยภาพและนวัตกรรม (ตั้งอยู่ที่กระทรวงสาธารณสุข) และศูนย์ฝึกอบรมอาเซียนด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม (ตั้งอยู่ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)
๘. <https://www.worldbank.org/en/country/thailand/overview>.
๙. ใน พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศไทยบันทึกข้อมูลว่ามีผู้เสียชีวิตจากโควิด-๑๙ น้อยกว่า ๑ รายต่อประชากรหนึ่งล้านราย
๑๐. อ้างอิงตามดัชนีความมั่นคงด้านสุขภาพ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ (2019 Global Health Security Index)
๑๑. Socio-Economic Impact Assessment of COVID-19 in Thailand, October 2020, United Nations, page 6.
๑๒. Economist Intelligence Unit. 2020. ‘Covid-19 Economic impact assessment for Thailand’, Thailand, Research Paper for UNDP Bangkok and NESDC, 2020. Gross Domestic Product: Q2/2020. Bangkok: NESDC.
๑๓. มีการคาดการณ์ว่าจำนวนชนชั้นกลางของประเทศไทยจะลดลงจากร้อยละ ๕๐.๖ เป็นร้อยละ ๓๘.๔ และมีการคาดการณ์ว่าจำนวนบุคคลที่ไม่มีความมั่นคงทางการเงินจะเพิ่มจาก ๔.๗ ล้านคนเป็นอีกเท่าตัว เป็นจำนวน ๙.๗ ล้านคนโดยประมาณ
๑๔. ‘Thailand in the Time of COVID-19’, Thailand Economic Monitor, World Bank, July 2020.
๑๕. มีการคาดการณ์ว่าชนชั้นแรงงานที่อยู่ในภาวะยากจนจะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๔.๗ เป็นร้อยละ ๑๔.๕ ภายในสิ้นสุดปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีแรงงานจำนวนเกือบ ๒๑ ล้านคนของประเทศ จากจำนวน ๓๗ ล้านคน ที่มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบดังกล่าว
๑๖. สิทธิบัตรที่มีจำนวนแรงงานรายวัน และรายชั่วโมงมากที่สุด มีการลดการจ้างงานลงมากถึง ๔๓๕,๐๐๐ คนระหว่างไตรมาสแรกของ พ.ศ. ๒๕๖๒ และไตรมาสแรกของ พ.ศ. ๒๕๖๓ ภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือภาคเกษตรกรรม (ส่วนหนึ่งเป็นผลกระทบตามฤดูกาล) และยังมีแรงงานทักษะต่ำที่ทำงานด้านธุรการ รวมถึง ฝ่ายบริการลูกค้า พนักงานเก็บขยะ พนักงานประกอบชิ้นส่วน แรงงานหัตถกรรม และภาคการค้าอุปกรณ์ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
๑๗. ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ๒๕๖๑ ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓
๑๘. ผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR)
๑๙. การรับรองรูปแบบเศรษฐกิจชีวภาพ-หมุนเวียน-สีเขียว (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๙) โดยรัฐบาลไทย บังชี้ให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่จะพิจารณาการพัฒนาด้านทุนมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในลักษณะรอบด้านยิ่งขึ้น โดยบูรณาการกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่มา: <https://www.stkc.go.th/sites/default/files/ebook/1592192149.pdf>
๒๐. ที่มา: ESCAP - Economic and Social Survey of Asia and the Pacific 2019 – Ambitions beyond growth
๒๑. ๑.๒๗ ล้านล้านบาท
๒๒. โปรดดู UN CCA เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔
๒๓. จากกรณำเสนอเรื่อง “การดำเนินการเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย” โดย สศช. วันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔
๒๔. รายงานประจำปีของ UNEP พ.ศ. ๒๐๒๑ และ Emissions Database Global Atmospheric Research พ.ศ. ๒๐๒๑
๒๕. Cheong, K., Ngiam, N., Morgan, G., Pek, P., Tan, B., Lai, J., Koh, J., Ong, M., Ho, A. ‘Acute Health Impacts of the Southeast Asian Transboundary Haze Problem – A Review’. Published online 6 Sept 2019. DOI: 10.3390/ijerph16183286.
๒๖. IQAir (2012). 2019 World Air Quality Report, V8.
๒๗. สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่: <https://tdri.or.th/en/2021/06/disparity-worsens-ocean-pollution/> and <https://www.thaipbsworld.com/thailands-ranking-among-20-top-marine-polluters-improves-from-6th-to-10th-place/>
๒๘. สำหรับช่วง พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔
๒๙. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๓
๓๐. ตามอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐในปัจจุบัน
๓๑. และอยู่ในอันดับที่ ๒๒ สำหรับการส่งออกทั้งหมด และอันดับที่ ๒๓ สำหรับการนำเข้าทั้งหมด และอันดับที่ ๒๔ สำหรับระบบเศรษฐกิจที่ซับซ้อนที่สุดตามดัชนีความซับซ้อนทางเศรษฐกิจ (Economic Complexity Index)
๓๒. รายงานการโยกย้ายถิ่นฐานของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒
๓๓. [https://www.boj.go.th/upload/content/Thailand\\_Taking\\_off\\_to\\_new\\_heights\\_belgium\\_5ab4e8042850e.pdf](https://www.boj.go.th/upload/content/Thailand_Taking_off_to_new_heights_belgium_5ab4e8042850e.pdf)
๓๔. กับดักรายได้ปานกลางได้รับการนิยามไว้ว่าหมายถึงสถานการณ์ที่ประเทศประสบความสำเร็จในการยกระดับเศรษฐกิจของตนจากการเป็นประเทศพัฒนาที่น้อยที่สุด หรือประเทศรายได้ต่ำ เป็นประเทศรายได้ปานกลาง แต่ยังคงอยู่ในระดับดังกล่าวโดยมีความเป็นไปได้ต่ำในการจะพัฒนาเป็นประเทศรายได้สูง
๓๕. Thailand – World Bank Group Country Partnership Framework, 2019-2022

๓๖. พ.ศ. ๒๕๖๑
๓๗. [https://databank.worldbank.org/data/download/hci/HCI\\_2pager\\_THA.pdf](https://databank.worldbank.org/data/download/hci/HCI_2pager_THA.pdf).
๓๘. ประเทศไทยใช้เงินร้อยละ ๒.๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพื่อการใช้จ่ายสาธารณะด้านสาธารณสุข เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในระดับภูมิภาคที่ร้อยละ ๔.๙ และใช้ร้อยละ ๔.๑ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพื่อการศึกษาสาธารณะ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในระดับภูมิภาคที่ร้อยละ ๔.๗ และใช้ร้อยละ ๐.๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในด้านสวัสดิการสังคม เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในระดับภูมิภาคที่ร้อยละ ๑.๑
๓๙. Thailand – World Bank Group Country Partnership Framework, 2019-2022.
๔๐. จากดัชนีด้านหลักนิติธรรมของ World Justice Project สำหรับ พ.ศ. ๒๕๖๓ ผลงานของประเทศไทยในด้านสิทธิขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับต่ำ โดยอยู่ในอันดับที่ ๙๐ จาก ๑๒๘ ประเทศที่ได้รับการวัดผล
๔๑. คู่มือที่ ๗ ๘ ๑๙ และ ๒๐ รวมถึงตารางที่ ๖ ใน UNCCA Technical Annex เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔
๔๒. International Labour Organization (ILO), Thailand Decent Work Country Programme, 2019-21, p.19.
๔๓. ลักษณะของการปันผลอายุวัฒนะได้รับการกำหนดไว้ว่า ได้แก่ การสะสมความมั่งคั่งและเงินฝาก ที่ผู้สูงอายุเก็บไว้เพื่อการบริโภคเมื่ออายุมากขึ้น และลงทุนในทุนทางทุนมนุษย์ของพวกเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสุขภาพและการศึกษา
๔๔. การเข้าถึงทรัพยากรน้ำเป็นปัจจัยพื้นฐานในการขาดความเหลื่อมล้ำทั้งในเขตเมืองและชนบท เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๖ เป็นประเด็นที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งหมดทุกข้อ
๔๕. สำหรับผลการประเมินอย่างละเอียดในประเด็นความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย โปรดดูบทที่ ๒ ความยากจน และความเหลื่อมล้ำตามรายงาน UN CCA เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔
๔๖. จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง LNOB โดยสหประชาชาติในประเทศไทย ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๔๗. ESCAP: 'Inequality of opportunity – Who are those left behind in Thailand'.
๔๘. UNICEF – Multi-dimensional poverty.
๔๙. จากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ประมาณ ๖.๒๐ ดอลลาร์สหรัฐต่อวัน ของความเสมอภาคของอำนาจซื้อ (PPP) ปี พ.ศ. ๒๕๕๔
๕๐. Thailand – World Bank Group Country Partnership Framework, 2019-2022.
๕๑. สถิติทางการแสดงให้เห็นว่าอัตราความยากจนเพิ่มขึ้นทั้งในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๑; Thailand's Poverty on the Rise Amid Slowing Economic Growth (worldbank.org); Taking the Pulse of Poverty and Inequality in Thailand, World Bank, p.7.
๕๒. คู่มือแนวทางการวิชาการ ในภาพที่ ๑๐
๕๓. UN Joint Report: 'Gap Analysis and Needs Assessment of Gender-based Violence Response System in Thailand and Implications for Crisis Responses during COVID-19', Dr. Varaporn Chamsanit et al, January 2021, p 1/2.
๕๔. ข้าราชการระดับสูงมีผู้หนึ่งคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ ๒๓.๙ และความเสมอภาคทางเพศสำหรับตำแหน่งผู้นำระดับอาวุโสมีอัตราสูงขึ้นเพียงร้อยละ ๓ ในช่วง ๑๕ ปีที่ผ่านมา ผลการเลือกตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๒ แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงมีส่วนร่วมมากขึ้นถึงสามเท่าในฐานะสมาชิกวุฒิสภาจากร้อยละ ๕.๔ ในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นร้อยละ ๑๖.๒ ถึงแม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ จะได้กำหนดว่า การเตรียมรายชื่อผู้สมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อจะต้องคำนึงถึงความสมดุลทางเพศก็ตาม อัตราส่วนในระดับประเทศยังมีสัดส่วนต่ำเมื่อเทียบกับจำนวนเฉลี่ยของสมาชิกวุฒิสภาหญิงในเอเชีย (ร้อยละ ๒๐.๕) ในภูมิภาคแปซิฟิก (ร้อยละ ๑๖.๖) และตะวันออกกลาง และแอฟริกาเหนือ (ร้อยละ ๑๗.๕) และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลกที่ร้อยละ ๒๔.๙ อย่างมาก
๕๕. ILO, Global Wage Report, 2018/2019: ([https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/multimedia/maps-and-charts/enhanced/WCMS\\_650829/lang--en/index.htm](https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/multimedia/maps-and-charts/enhanced/WCMS_650829/lang--en/index.htm)).
๕๖. ILO, Women in STEM workforce readiness and development programme in Thailand, 2020: [https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms\\_673419.pdf](https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_673419.pdf).
๕๗. <https://data.unwomen.org/country/thailand>
๕๘. ข้อมูลจาก UNESCAP ข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับวิธีการประเมินความคืบหน้า ข้อมูล SDG แห่งชาติ และคำนิยามของตัวชี้วัดสามารถดูได้ที่ Asia-Pacific SDG Gateway (<https://data.unescap.org/>).
๕๙. องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)), องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO), องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (International Organization for Migration (IOM)), สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union (ITU)), โครงการตั้งถิ่นฐานมนุษย์แห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Settlement Programme (UN-Habitat)), โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme (UNDP)), กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (United Nations Population Fund (UNFPA)), สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)), องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children's Fund (UNICEF)), องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Industrial Development Organization (UNIDO)) และ องค์การอนามัยโลก (World Health Organization (WHO))
๖๐. <http://thailand.un.org>
๖๑. หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ๒ - ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน ๓ - ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน ๔ - ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง ๕ - ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค ๖ - ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน ๗ - ไทยมีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ ๘ - ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่ ๙ - ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม ๑๐ - ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ๑๑ - ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๑๒ - ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องต่องานพัฒนาแห่งอนาคต ๑๓ - ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง
๖๒. ๑. อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (ICERD) - ให้สัตยาบัน ๒. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) - ให้สัตยาบัน ๓. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR) - ให้สัตยาบัน ๔. อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) - ให้สัตยาบัน และพิธีสารเลือกรับอื่น ๆ ๕. อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (CAT) - ให้สัตยาบัน ๖. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) รับหลักการ และพิธีสารอีก ๓ ฉบับ - พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่อง การมีส่วนร่วมของเด็กในความขัดแย้งที่มีการใช้อาวุธ และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่องกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็ก ๗. อนุสัญญาว่าด้วย

- สิทธิคนพิการ (CRPD) - ให้สัตยาบัน และพิธีสารเลือกรับ ๘. อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิแรงงานข้ามชาติและสมาชิกในครอบครัว (ICMW) ๙. อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ (CPEP) - ลงนาม
๖๓. สำนักงานประกันสังคมให้เงินทุนสนับสนุนตำแหน่งนักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับ ILO ซึ่งทำงานร่วมกับสำนักงานประกันสังคมและ ILO
๖๔. มุมหมายของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ซึ่งผลลัพธ์ที่ ๑ ของกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนจะเข้าไปหนุนเสริม ได้แก่ ๑ - ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ๒ - ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน ๓ - ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน ๗ - ไทยมีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ ๘ - ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่ ๙ - ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม ๑๐ - ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ๑๑ - ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๑๒ - ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต ๑๓ - ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง
๖๕. สนับสนุนมุมหมายข้อ ๑ ๒ ๓ ๗ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓
๖๖. ความคิดริเริ่มดังกล่าวอาจรวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มาตรฐานระหว่างประเทศ และระบบตรวจสอบย้อนกลับเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการค้าและการลงทุนในภาคส่วนเศรษฐกิจชีวภาพ หมุนเวียน และสีเขียว
๖๗. <https://thailand.un.org/index.php/en/90764-global-compact-network-thailand-unites-public-private-partnership-declaration-commitment-lead>
๖๘. มีรากฐานมาจากปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ปฏิญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศว่าด้วยหลักการและสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน ปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต หลัก ๑๐ ประการของโกลบอลคอมแพ็กเป็นกรอบสากลและใช้ได้ตลอดกาลเพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับขององค์กรและการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ
๖๙. <https://unfccc.int/>
๗๐. <https://www.unep.org/emissions-gap-report-2020>
๗๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๘ ๙ - กำหนดและดำเนินนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ที่สามารถสร้างงาน ส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้สำเร็จภายใน ค.ศ. ๒๐๓๐
๗๒. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๒.๖ - พัฒนาและใช้เครื่องมือในการติดตามผลกระทบจากการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ที่สามารถสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น
๗๓. สนับสนุนมุมหมายข้อที่ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๓ ในร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓
๗๔. <https://www.un.org/sg/en/content/sg/statement/2020-12-12/secretary-generals-remarks-the-climate-ambition-summit-bilingual-delivered-scroll-down-for-all-english-version>
๗๕. กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วย “การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้อำนาจประกอบความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมกัน” ได้รับการให้สัตยาบันจาก ๑๙๖ ประเทศ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพครอบคลุมความหลากหลายทางชีวภาพในทุกระดับ ตั้งแต่ระบบนิเวศ ชนิดพันธุ์ และทรัพยากรทางพันธุกรรม นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงเทคโนโลยีชีวภาพผ่านพิธีสารคาร์ตาเฮนา (Cartagena) ว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ถือว่าครอบคลุมทุกมิติที่เป็นไปได้ทั้งหมดซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงและโดยอ้อมกับความหลากหลายทางชีวภาพ และบทบาทในการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นด้านวิทยาศาสตร์ การเมือง และการศึกษาไปจนถึงการเกษตร ธุรกิจ วัฒนธรรมและอื่น ๆ อีกมากมาย
๗๖. ผลลัพธ์ที่ ๒ ของกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (UNSDCF) จะหนุนเสริมมุมหมายของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ดังนี้ ๑ - ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ๔ - ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง ๖ - ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน ๗ - ไทยมีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ ๘ - ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่ ๙ - ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม ๑๐ - ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ๑๒ - ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต ๑๓ - ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง
๗๗. มุมหมายข้อที่ ๑๓ ๔ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๒ และ ๑๓ ของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓
๗๘. รวมถึงผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอาหาร การท่องเที่ยว การผลิตรถยนต์ไฟฟ้า บริการด้านสุขภาพ การผลิตไฟฟ้า และบริการดิจิทัล ควบคู่ไปกับการที่ประเทศไทยก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางโลกดิจิทัลระดับภูมิภาคและระดับโลก
๗๙. มุมหมายข้อที่ ๑ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๒ และ ๑๓ ของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓
๘๐. ข้อตกลงเรื่องงานของโลก ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ
๘๑. ผลลัพธ์ที่ ๓ ของกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (UNSDCF) จะหนุนเสริมมุมหมายของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ดังนี้ ๗ - ไทยมีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ ๘ - ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่ ๙ - ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม ๑๒ - ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต ๑๓ - ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง
๘๒. มุมหมายข้อที่ ๗ ๙ ๑๒ และ ๑๓ ของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓
๘๓. ประเด็นสำคัญเพื่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๓ เพื่อสนับสนุนสังคมที่มีโอกาสสูง
๘๔. ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒
๘๕. มุมหมายข้อที่ ๙ ๑๒ และ ๑๓ ของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓
๘๖. [http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:11200:0::NO::P11200\\_COUNTRY\\_ID:102843](http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:11200:0::NO::P11200_COUNTRY_ID:102843)
๘๗. หน่วยงาน กองทุน และโครงการของสหประชาชาติที่มีกิจกรรมและการดำเนินงานในประเทศไทย ซึ่งสมาชิกของหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวได้ลงนามในกรอบความร่วมมือฯ - ดูส่วนต้นของเอกสารฉบับนี้
๘๘. หน่วยงานผู้จัดรวมสำหรับกลุ่มผลลัพธ์จะต้องรับผิดชอบการนำเสนอทิศทางเชิงกลยุทธ์ และการเป็นผู้นำ ส่งเสริมความร่วมมือ การสนทนาแลกเปลี่ยน และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประสานผลที่ได้เข้าด้วยกัน

๘๙. <https://uninfo.org/> พีเจอร์จะใช้งานได้เร็ว ๆ นี้
๙๐. ณ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ กลุ่มย่อยเฉพาะกิจจะประกอบด้วย กลุ่มด้านเพศ คนรุ่นใหม่ ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะทำงานร่วมด้านเอชไอวี/เอดส์ และชุดปฏิบัติการเฉพาะกิจว่าด้วยโรคไม่ติดต่อ
๙๑. ตัวอย่างเช่น จากข้อมูลของ OECD เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๒ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการสำหรับประเทศไทยมีมูลค่า ๔๓๕.๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ ODA สุทธิอยู่ที่ ๓๓๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ [https://public.tableau.com/views/OECDDACaidataglancebyrecipient\\_new/Recipients?:embed=y&display\\_count=yes&showTabs=y&toolbar=no?&:showVizHome=no](https://public.tableau.com/views/OECDDACaidataglancebyrecipient_new/Recipients?:embed=y&display_count=yes&showTabs=y&toolbar=no?&:showVizHome=no)
๙๒. ตัวชี้วัดอาจได้รับการเปลี่ยนแปลงได้หากมีตัวชี้วัดอื่นที่เหมาะสมมากกว่า ทั้งนี้ให้เป็นไปตามดุลพินิจของคณะกรรมการสามฝ่าย
๙๓. สำหรับภาคีผู้ปฏิบัติงาน มีความตกลงเพื่อความร่วมมือกับหน่วยงานของสหประชาชาติเพื่อติดตามกิจกรรมทั้งหมดที่ได้รับการสนับสนุนโดยการเงิน ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงประวัติการทำธุรกรรม และผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารเงินที่หน่วยงานของสหประชาชาติให้การสนับสนุน (โปรดดูภาคผนวกที่ ๒)
๙๔. อยู่ระหว่างการหารือกับกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปค่าผลสัมฤทธิ์สำหรับแต่ละตัวชี้วัด
๙๕. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
๙๖. เป้าหมายการใช้พลังงานหมุนเวียนอยู่ที่ร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๘๐ ตามแผนแม่บท ๒๐ ปี
๙๗. ดูข้อมูลทางสถิติเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสามารถตามเกณฑ์ของเยาวชนได้จากการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทยที่ สสช. จัดทำทุก ๆ สามปี
๙๘. ตามที่แนวปฏิบัติมาตรฐานของกลุ่มเพื่อการพัฒนาแห่งสหประชาชาติได้กำหนดไว้ สำหรับประเทศที่ยอมรับการดำเนินการแบบ “เป็นหนึ่งเดียว”
๙๙. สำหรับกรณีของ UNDP หน่วยงานประสานงานรัฐบาลจะแต่งตั้งหน่วยงานความร่วมมือกับรัฐบาลที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เพื่อการมีส่วนร่วมของรัฐบาลในแผนการดำเนินงานที่ UNDP ได้ให้ความช่วยเหลือ การอ้างอิงถึง “ภาคีผู้ปฏิบัติงาน” ให้อ้างถึง “หน่วยงานที่ลงนาม” ตามที่ใช้ใน SBAA หากมีการกำหนดภาคีผู้ปฏิบัติงานไว้มากกว่าหนึ่งรายในแผนการดำเนินงาน จะต้องมีการระบุภาคีผู้ปฏิบัติงานหลักซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัด การประสานงาน และการติดตาม (ทั้งโครงการและทางการเงิน) ภาคีผู้ปฏิบัติงานทั้งหมดที่ได้กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีการให้ข้อมูล และเพื่อให้มีการดำเนินกิจกรรมในลักษณะที่สอดคล้องเพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามแผนการดำเนินงาน
๑๐๐. อ้างอิงตามแผนการดำเนินงานรายปี รายสองปี หรือหลายปีของกลุ่มผลลัพธ์ หรือของหน่วยงานเฉพาะ
๑๐๑. เพื่อประโยชน์ของข้อนี้ สหประชาชาติ ให้รวมถึง IFI ด้วย
๑๐๒. หากพิจารณาจากมุมมองแบบได้-ได้ กระบวนการประเมินขีดความสามารถเป็นโอกาสสำหรับการระบุขีดความสามารถที่เป็นสินทรัพย์ที่ประเทศใดประเทศหนึ่งสามารถเสนอต่อประเทศกำลังพัฒนาอีกประเทศหนึ่ง และเป็นการระบุช่องว่างด้านขีดความสามารถที่สามารถเติมเต็มได้โดยประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ สำหรับ UNDP การตรวจสอบบัญชีขององค์กรพัฒนาเอกชน หรือโครงการที่ดำเนินการในระดับประเทศอาจมอบหมายให้เป็นหน้าที่ขององค์กรตรวจเงินแผ่นดินในประเทศได้ โดยมีเงื่อนไขว่า องค์กรดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าตนมีศักยภาพที่จะดำเนินการตรวจสอบดังกล่าวอย่างเป็นทางการเป็นอิสระในการนี้ สำนักงานการตรวจสอบและสืบสวน (Office of Audit and Investigations หรือ OAI) จึงได้จัดทำคำแนะนำสำหรับการประเมินของ SAI ไว้บนเว็บไซต์ภายในของตน พร้อมด้วยแบบสอบถามที่ต้องกรอกจนครบถ้วน ลงนาม และแจ้งแก่ OAI เพื่อให้ OAI ยืนยันว่าได้มีการตรวจสอบรอบด้านแล้ว ก่อนที่จะเลือกให้ SAI เป็นผู้ตรวจสอบบัญชี สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติม สามารถดูได้ที่เว็บไซต์ภายในของ OAI



สหประชาชาติ  
ประเทศไทย



สำนักงานผู้ประสานงานสหประชาชาติในประเทศไทย

ชั้น 12 อาคารสหประชาชาติ ถนนราชดำเนินนอก  
เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200



RCO-TH@un.org



@thailand.un



@UNThailand



www.thailand.un.org